

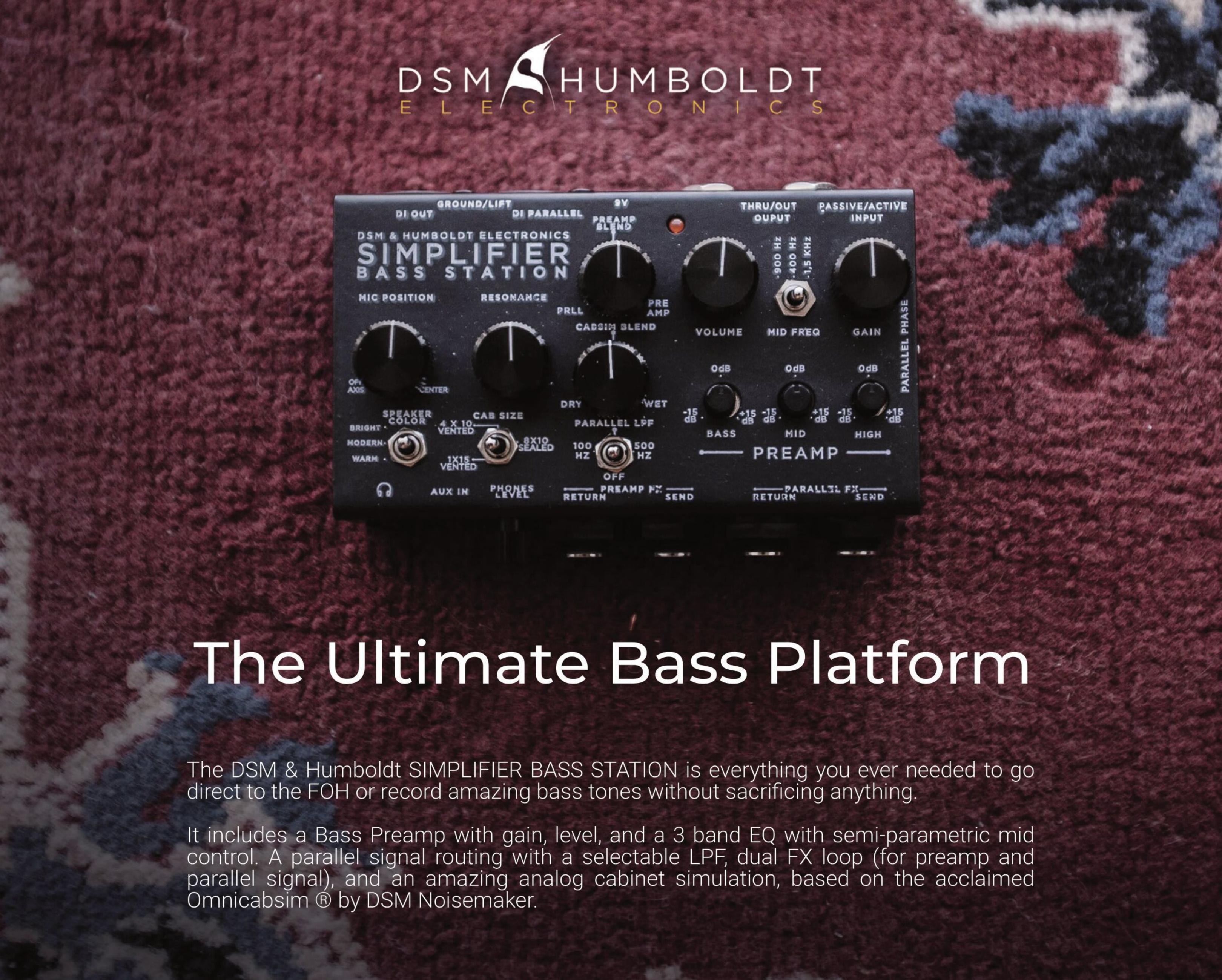
SOUND GEAR THE EVOLUTION CONTINUES

NORDSTRAND™ BIG BREAK PICKUPS

NORDSTRAND™ BIG BREAK PICKUPS CRAM A MEATY SPLIT COIL INTO A SOAPBAR-STYLE PICKUP, PRODUCING A FULL-BODIED, POWERFUL, AGGRESSIVE TONAL TEXTURE, WHILE STILL RETAINING THE CLARITY THAT'S CHARACTERISTIC OF SINGLE COIL TONE WITH NOISELESS PERFORMANCE.

SIMPLIFIER CLASSIC
ZERO WATT 3 CLASSIC PREAMP STEREO AMPLIFIER

SIMPLIFIER DLX
ZERO WATT DUAL CHANNEL & REVERB STEREO AMPLIFIER

Voorword

BOH SSISTEN

Een uitgave van

Keijser 18 Mediaproducties

De Bassist, Atlantisplein 1, 1093 NE Amsterdam tel. +31 (0)20 675 5308 debassist.nl ABN Amro Bank: IBAN: NL70ABNA0432038949 BIC: ABNANL2A

Hoofdredacteur Chris Dekker Redactie-coördinator Erk Willemsen Eindredactie Co Koenen

Medewerkers Tekst Peter Boekholt, Hidde Roorda, Guus van Beelen, Maarten Plukker, Sanne Verbogt, Bas Nuiver, Barend Tromp, Peter Hugenholtz, Erk Willemsen, Rogier Kerkhof, Pieter-Bas van Wiechen, Nick Wass. Remus Aussen, Chinouk de Haan, Marco Vlot Fotografie Niels de Wit, Justin de Nooijer, Remus Aussen, PP van Kouteren, Apple Film Ltd., Mick de Jong, Koen Suyk, Alexander Edelmann, Karlijn Tiebot, Kerry Butcher, The Beatles Story, Steinway and Sons, Jason Tippett, The Eddy, Mike Piscitelli

Coverfoto Justin de Nooijer
Column Tommy Veenstra
Ontwerp & Vormgeving Nils Jonkers (LandGraphics)
Basisontwerp Sheila Brand
Muzieknotatie verzorgd met Finale, ter beschikking
gesteld door KBS Software & Systems
Drukwerk Veldhuis Media, Raalte

Uitgever Erk Willemsen
Bladmanagement & Sales Ronald Willemsen
Sales Ollie Schmitz

Boekhouding Ellen van der Star, factuur@k18.nl Abonnementenadministratie

Ellen van der Star, abonnee@debassist.nl

Word abonnee!

ga naar muziekmagazines.nl/debassist mail abonnee@debassist.nl of bel meteen +31 (0)20-6755308

Abonnementenadministratie

Keijser 18 Mediaproducties +31 (0)20-6755308 Graag bij alle correspondentie naam, adres en woonplaats vermelden. De Bassist verschijnt vier keer per jaar. Proefabonnement € 12,50 Jaarabonnement € 24,90 Tweejaarabonnement € 44,50

Winkeldistributie

Betapress, Gilze • Imapress (België)

Volg ons

Twitter: @de_bassist
Facebook: facebook.com/DeBassistMagazine
Instagram: deBassistNL

© 2021 Keijser 18 Mediaproducties

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, kopie of welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De Bassist is een geregistreerd handelsmerk van Keijser 18 Mediaproducties bv.

De Bassist stelt de geboden informatie op zorgvuldige wijze en naar beste eer en geweten samen, maar aanvaardt op geen enkele wijze aansprakelijkheid voor handelingen en beslissingen van derden die mogelijkerwijs voortvloeien uit het lezen van deze uitgave.

ISSN 1874-981X Adviesprijs losse verkoop € 7,50 inclusief 9% btw

Pino En Lee

Als tiener kocht ik een cd van Phil Collins. Ik denk dat het ...But Seriously was. Ik haalde het boekje uit het plastic doosje en daarin stond – als mijn geheugen me niet in de steek laat – een foto van een flightcase waar een hoofd uit stak: een kale kop met een enorme baard. Wat was dit voor vreemde vogel?

Ik ging door de credits en één naam viel me direct op: Pino Palladino. Deze ietwat op Sesamstraats vogel lijkende persoon moest wel Pino heten. De bebaarde man speelde bas, dat stond ook achter Pino vermeld, dus één plus één is twee. Het was ruim voordat internet gemeengoed was en even googlen was er niet bij.

Jarenlang heeft deze tiener dus gedacht dat Leland Sklar de naam Pino Palladino droeg. Toen ik achter mijn vergissing kwam, zat het zo in mijn hoofd geprent dat ik nog tijden aan een man met een enorme baard dacht als ik de naam Pino hoorde. De echte Pino heb ik nooit ontmoet (wel zien spelen), maar ik trok weken met Lee Sklar op tijdens de Warwick Bass Camps en de NAMM. Zeker in het begin zei ik steeds bijna Pino tegen hem en ik besloot mijn vergissing op te biechten. Lee kon er smakelijk om lachen en toen ik met een vriendin in

Amsterdam was en we Lee tegenkwamen, stelde hij zich voor als Pino. Ook op mijn Facebook feliciteerde hij me een aantal maal voor mijn verjaardag, ondertekend als Pino. Onze inside joke. Lee sierde ooit de cover van De Bassist, natuurlijk met de juiste naam, en inmiddels is de software in mijn hoofd zo gereset dat ik de lange, pezige, baardloze Welshman bij de juiste naam zie.

Dan de echte Pino. Ooit interviewde Remus Aussen hem al voor De Bassist, maar ik vond dat het wel weer eens tijd werd. Er kwam een tijd lang geen reactie op interviewverzoeken totdat jullie hem verkozen tot Beste Bassist Ter Wereld in De Bassist Poll. Ik mailde hem, hij reageerde blij (zoals je hebt kunnen lezen in DB55) en al snel kwamen we tot een interviewafspraak. Hidde Roorda was deze keer de gelukkige, maar dankzij jullie stemmen zijn we allemaal de gelukkige!

Natuurlijk vind je veel, veel meer moois in deze editie, dus ik sluit af met mijn vaste advies:

Veel leesplezier!

Chris Dekker

 $chris@debassist.nl \cdot debassist.nl$

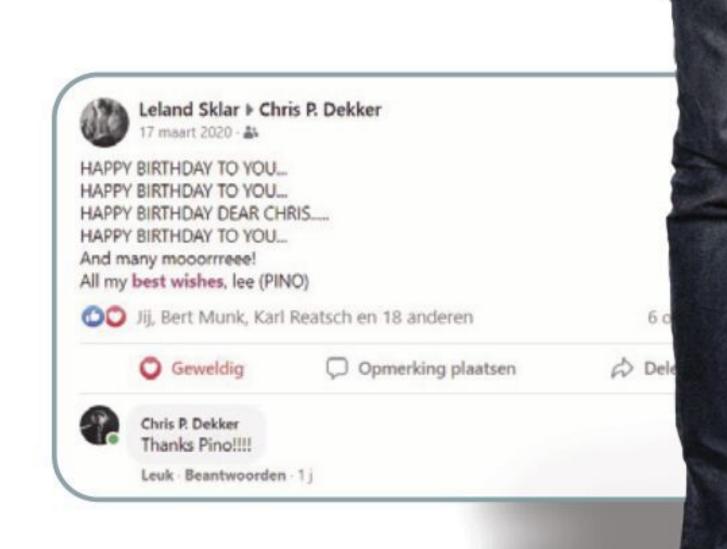
The DeBassist Magazine

groups/debassist
@de_bassist

@debassistnl

De Bassist nummer 58 verschijnt op 9 september

Inhoud

De Bassist nummer 57 • jaargang 15 • juli - september 2021

10 Pino Palladino Vormgeven met bas

16 De bassen van Macca Zijn belangrijkste Höfners op een rij

22 Avishai Cohen Voltooit zijn levenswerk

30 Jan Willem Sligting Volledig in dienst van Barrelhouse

41 Freek Mulder
De Bassist Talent

42 Nicole Row van Miley Cyrus tot Panic! at The Disco

48 Rick Stotijn
Lyrische rock met een strijkstok

58 60 jaar Bintangs De baswereld over Frank Kraaijeveld

60 De Bassist Events

Guitar Summit, Dutch Double Bass
Festival, Amsterdam Guitar Heaven

Rubrieken

O3 Colofon en voorwoord van de hoofdredacteur

06 Basnieuws
Het laatste nieuws uit basland

09 Column

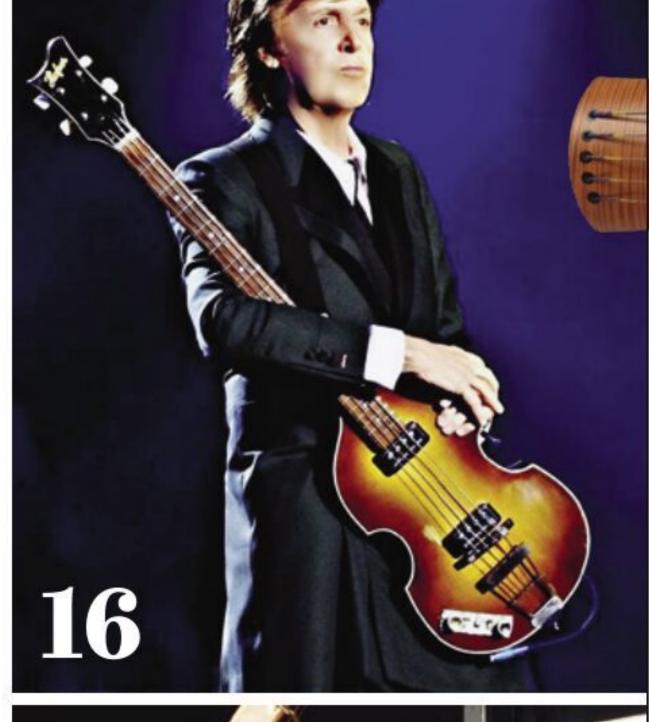
De baswereld volgens Tommy Veenstra

57 Albumtips

65 De Bas
Frank Kraaijeveld

64 De Basplaat
Judith Renkema

Tes

Tests

21 Ampeg RB-108

24 Charvel Pro-Mod San Dimas

28 Markbass Mark Vintage Pre

34 Warwick Gnome

36 Ibanez SR1305SB

38 NS Design CR-5T

46 Source Audio Ultrawave Bass

Workshops

52 Peter Boekholt

55 Sanne Verbogt

56 Barend Tromp

Music Man Joe Dart

Shortscale en nog minder opties

In de vorige editie hadden we een primeur. Vulfpecks Joe Dart vertelde dat er een shortscale-versie van zijn bas aankwam. Die is er nu. Er worden er slechts vijftig gebouwd en deze waren in een paar minuten uitverkocht. Gelukkig leveren Music Man en Sterling by Music Man de normale shortscale StingRay. Wil je helemaal zoals Joe Dart zijn, dan moet je wel even de knoppen verwijderen. De longscale-versie had één knop en de korte nul! Over de longscale gesproken: deze Sterling (met een wat slankere StingRay) is er nog steeds in naturel en nu ook in zwart verkrijgbaar. music-man.com • algambenelux.be

Keymusic terug op oude nest

Nieuwe oude winkel in Den Haag

Muziekwinkelketen Keymusic is terug in Den Haag met een XXL-store aan de Torenstraat in Den Haag, in het pand waar het allemaal begon. In 1985 openden Cesar Zuiderwijk en Rinus Gerritsen de muziekwinkel. Na een tiental succesvolle jaren verhuisde de winkel naar de overkant van de straat onder de naam Keymusic Rock Palace.

Vanaf 2019 zat Keymusic op een andere, tijdelijke locatie en was op zoek naar een geschikte plek om met een grote muziekwinkel terug te keren naar het centrum van Den Haag. Sinds 1 mei zit Keymusic weer op zijn oude stek in de Torenstraat met maar liefst vijf etages mooie spullen.

keymusic.com

Een Vox Mini Superbeetle Bass Amp

e Vox Superbeetle is een te gekke kleine versterker voor thuis, die prima in een vintage interieur of naast je Höfner-bas past. De Fab Four gebruikten destijds enorme Vox AC-100 tops, die bovenop Vox-kasten stonden, met een verchroomd rek. Deze looks werden gekopieerd, maar in een handzaam formaat en onze tester Jurren Mekking roemde in DB52 de lekker droge en vintage sound. In samenwerking met importeur Voerman Amersfoort mogen wij een exemplaar weggeven. Jij kunt hem winnen! Om kans te maken horen we graag wat je favoriete Macca-baslijn is en waarom. Dit mag uit zijn Beatlesperiode zijn, maar ook van Wings of solo. Je e-mail mag naar redactie@debassist.nl en in de volgende editie maken we de winnaar bekend. voerman.nl • voxamps.com

Basnieuus

Aguilar DB599

Compressor en meer

Compressorpedalen kunnen een handig stuk gereedschap zijn. Zo ook deze nieuwe van Aguilar. Er bestaat al een blauwe uitvoering met vier knoppen maar het kan eenvoudiger. In een compact formaat geeft de DB599 je meer controle over de dynamiek van je geluid. Afgestemd op de specifieke behoeften van bassisten gebruikt het pedaal muzikale ratio- en attack/release-parameters zodat het instellen van je compressie veel makkelijker gaat. Draai simpelweg naar wens aan de Comp-knop, gebruik de Gain-regelaar voor je totaalvolume en til je bassound naar een hoger niveau.

aguilaramp.com • algambenelux.be

Dan Hawkins Complete Fingerstyle Bass Technique

Van begin tot eind

Bassist en docent Dan Hawkins heeft een nieuw instructieboek uitgebracht. Complete Fingerstyle Bass Technique bevat 110 oefeningen voor beginners tot gevorderden om je te helpen een betere bassist te worden. Het gaat simpel van hand- en vingerposities naar expressieve technieken, zoals het buigen van je snaren en vibrato, tot het spelen van akkoorden en double-stops. Het boek wordt geleverd met 150 audiobestanden en video's met backingtracks en is verkrijgbaar via Kindle, als pdf en als paperback. fundamental-changes.com

Groovende T-shirts

En dampende mokken

Simone Croes is een goede bekende van De Bassist. In deze tijd, met wegvallende optredens, moet je creatief zijn en laten wij muzikanten daar nou heel goed in zijn. Simone is dat zeker en samen met een grafisch ontwerper komt ze met een aantal coole producten voor bassisten en drummers. Op haar website vind je een T-shirt, een beker en viltjes voor de groovers onder ons. Met de aankoop ondersteun je ook nog eens haar komende opnames.

simonecroes.com/shop

Olivier Thiery

Klassiek grooven in een selfiemuseum

Ook Oliver Thiery, contrabassist in het Concertgebouworkest en docent voor zestien leerlingen aan het Conservatorium van Amsterdam, had opeens tijd om de bekende reden. Stil zitten zat er niet in, er werd

hem een studiodag aangeboden en dus dook hij de studio in voor een bijzonder project. De Bassist sprak hem en dit exclusieve interview kun je lezen op onze website. **debassist.nl**

Squier Affinity: nieuwe Jaguar

Als je begint met bassen is de Affinity-reeks van Squier een goed startpunt. Voor 2021 kregen de instrumenten een frisse update. Het opvallendst is echter de geheel nieuwe Jaguar Bass H, met de bekende vorm, maar nu voorzien van een dik dubbelspoelselement met een volume- en toonknop. Met een mensuur van 32 inch zit hij tussen een short- en longscale in. De hals is gemaakt van esdoorn met een C-vormig profiel, met een toets van esdoorn of Indiaas laurier. Je kunt kiezen uit de kleuren Lake Placid Blue, Charcoal Frost of gewoon zwart.

fender.com

Ashdown Virtual Cabinets

Plug-ins van Ashdown kabinetten

Er wordt veel bas opgenomen met plug-ins en Ampeg, Fender en Gallien-Krueger werken samen met softwarefabrikanten voor virtuele apparatuur. Ashdown doet dit met Two Notes Audio Engineering en je kunt met deze software diverse virtuele baskasten kiezen, zoals een 8x10, 4x10, 2x10, 2x12 en 1x15 maar ook bijzondere 3x10 van Guy Pratt. Bij bepaalde modellen kun je een tweeter inschakelen en er is keuze uit diverse microfoons, zoals de Neumann U47, Royer 121 Ribbon, AKG D112, Shure SM57, Sennheiser 421, Aston Element, Audix D6 en de Electro-Voice RE20. Dit is nog maar het begin, aldus Ashdown, dus we verwachten dat er ook versterkers komen.

ashdownmusic.com • store.two-notes.com

Nux Mighty Bass 50BT

Niet nix

Nux heeft een basversterker gemaakt die goed geschikt is om mee te oefenen, te repeteren en zelfs om mee op te nemen. De Nux Mighty Bass 50BT is een 50-watt combo met een 6,5-inch speaker en een klasse-D eindversterker.

De kracht zit hem zeker in de ingebouwde digitale opties. Nux' impulse response (IR) modelingtechnologie geeft je sounds van bekende versterkers en effecten en daarnaast heeft de combo ingebouwde drums en een looper die tot 60 seconden gaat. Er is een gratis app beschikbaar waarmee je de presets van versterkers naar wens kunt aanpassen. Via de usb-aansluiting kun je opnemen, software bewerken en updates uitvoeren. nuxefx.com • tma-benelux.com

Zij die gingen IM Charly Angenois en Paul Jackson

Op 30 maart overleed bassist en docent Charly Angenois. Charly was meer dan 35 jaar aan het Conservatorium van Hilversum/Amsterdam verbonden als hoofdvakdocent basgitaar. Hij heeft vele generaties studenten van over de hele wereld geïnspireerd. Als typische bassist ondersteunde hij iedereen, studenten, collega's, en altijd met een feilloos gevoel voor timing. Hij werkte samen met

onder meer Martine Bijl, Paul van Vliet, Cor Bakker en Al Jarreau. We zullen zijn warme persoonlijkheid, enthousiasme en humor enorm missen. Op 18 maart is Paul Jackson overleden. Hij was te horen op elf soloalbums van Herbie Hancock, diverse van de Headhunters en hij speelde op platen van Santana, Sonny Rollins, The Pointer Sisters en vele anderen.

Basnieuus

Spector in de snaren

In samenwerking met La Bella

Spector maak al decennia bassen en La Bella maakt nog langer snaren, waarvan de beroemde flatwounds erg populair zijn. Spector heeft een serie snaren aangekondigd voor vier-, vijf- en zessnarige bassen, die zijn ontworpen in samenwerking met La Bella. Het zijn roundwound nikkel-snaren geworden die op elke bas gebruikt kunnen worden, maar speciaal gemaakt zijn voor Spector bassen. 'Spectors kwaliteit-boven-kwantiteit aanpak bij het maken van instrumenten wordt nu ook toegepast op deze lijn van handgewonden snaren. We hebben een formule ontwikkeld die een balans is tussen levensduur, feel, attack en sustain', aldus Spector.

spectorbass.com • voerman.nl

Phaedra naar ArtEZ

Nieuwe docent Jazz & Pop

Per september is Phaedra Kwant de nieuwe basdocent bij ArtEZ Jazz en Pop in Arnhem en we zijn er trots op dat ze uit vijftig kandidaten werd verkozen. Heeft Phae nog een introductie nodig? Naast dat ze jarenlang onze workshops schreef, speelde ze met Claudia de Breij, Veldhuis & Kemper, 3Js, Mathilde Santing, Krystl, Frederique Spigt, Hans Vermeulen, Do, Lois Lane, Charly Luske, Ellen ten Damme, Leoni en haar eigen band McChicks. Ze speelde in The Story of George Michael en tourde over de hele wereld. We wensen Phaedra veel succes met de nieuwe baan.

phaedrakwant.nl

Basgasten

Met Pino Palladino en 49 andere podcasts!

Basgasten is niet meer weg te denken uit het baslandschap.
Hidde Roorda gaat richting de vijftig podcasts, met bassisten en basbouwers. Wie gast nummer 50 is? We weten het snel. Tegelijk met dit magazine verschijnt het interview met Pino Palladino dat je in deze editie – pagina 10 - kunt lezen. Hidde ging sinds De Bassist 56 in gesprek met onder meer Charles Nagtzaam, Bas van Wageningen, Wilbrand Meischke en Henny Vrienten: deze podcasts zijn te beluisteren op onze website of je favoriete streamingdienst. Op deBassist+ op de website hoor je niet alleen de favoriete Basplaat van Judith Renkema – pagina 64 -, maar ook de Basgasten waarin zij te gast was.

Wegens omstandigheden is er deze keer geen column van Tommy. De volgende editie is hij er gewoon weer bij.

Instin de Noc

Pino Palladino

Een andere benadering van fretloos bassen

Pino Palladino is een van die groten in basland. En of het nu de soul is van D'Angelo, de vuige blues van John Mayers trio, de rock van The Who: Pino tilt alles naar een hoger niveau. En dan heb je nog die typische fretloze sound. We zoomden met de in LA wonende Welshman, naar aanleiding van zijn eerste eigen plaat, Notes With Attachments, die hij samen met multi-instrumentalist Blake Mills maakte.

ijn naam klinkt Italiaans, zijn vader is dat ook, maar Giuseppe Henry Palladino is geboren en getogen in Cardiff, Wales. En waar de naam Pino vandaan komt? Giuseppe wordt liefkozend verkleind tot Giuseppino, oftewel Pino. In de plussectie van onze website duiken we in de historie van de bassist die de fretloze bas een nieuw geluid gaf en die jullie in de eerste De Bassist Poll verkozen tot Beste Bassist ter Wereld. Mede daarom stemde Giuseppino in met een interview, dat in zijn geheel terug te luisteren is als Basgasten-podcast.

Je bent 63, waarom heeft het zo lang geduurd voor een soloplaat?

'Makkelijk antwoord: ik heb het mijn hele carrière zo druk gehad met het werken met andere mensen dat ik het elke keer heb uitgesteld. Ik heb met geniale artiesten gewerkt, waar ik heel veel voldoening uit heb gehaald; dat deel van mijn persoonlijkheid heeft genoeg te doen gehad en ik kon me uitstekend uiten in andermans muziek. Maar ik ben altijd bezig geweest met het schrijven van muziek en me

uitdrukken door composities, naast het spelen zelf. En tja, beter laat dan nooit!'

Ik zat de klassieke video te kijken waarin je Wherever I Lay My Hat uitlegt en daarin zeg je dat je geen noten kan lezen. Hoe werkt componeren voor jou? Is het een uitwisseling van ideeën?

'Ik kan wel een akkoordenschema volgen en als ik zou willen zou ik het ook wel kunnen uitschrijven. Ik had al best wat demo's liggen en de gasten met wie ik werkte horen eigenlijk gewoon meteen wat er gebeurt. Ik had wel wat specifieke ideeën over melodieën en harmonieën, en ik ben daar echt heel pietluttig in. Mensen worden wel eens gek van me.'

66 Motown horen over de PA van de rolschaatsbaan is echt geweldig?

Heb je daar een voorbeeld van?

'Als een gitarist een andere ligging speelt dan ik op piano heb voorgespeeld, zeg ik wel: maar ik wil deze noten er ook in. Een gitarist kan dan zeggen: maar dit is hetzelfde akkoord, maar dat is het natuurlijk niet. Hetzelfde akkoord is het akkoord met de exacte noten die ik in mijn hoofd heb. Dat is ook wel een plek waar Blake Mills en ik elkaar ontmoeten: we horen vaak dezelfde dingen. Wat hij toevoegt aan een akkoord is vaak wat ik ook zou toevoegen.'

Motown

Een van de dingen die me altijd hebben gefascineerd in je spel, is je gave om ruimtes te vullen. Ik luisterde Shoot Down The Moon van Elton John en je herkent jouw spel, zeker op fretless, meteen. Is dat een bewuste keuze of is het een natuurlijk proces?

'Veel van mijn favoriete muziek uit mijn jeugd is de muziek van Motown. Hoe James Jamerson met zijn baspartijen de zanglijn aanvult. Hij zet het gesprek voort en zorgt ervoor dat je wordt meegenomen naar het volgende stuk van het nummer. Ik houd daar enorm van en het gaat me ook vrij natuurlijk af. Ik kan me dat specifieke nummer niet precies herinneren, maar ik herinner me wel dat er ruimtes zaten in Eltons zanglijn die echt vroegen om een statement, als antwoord op zijn zang. Ik denk dat de basgitaar een grote rol heeft als het gaat om het vormgeven van een liedje en hoe je de zanglijn beleeft.'

Ik ben een groot fretless-fan en ik heb het gevoel dat fretless sinds de jaren tachtig een steeds kleinere rol heeft in de popmuziek, dus ik was heel blij dat jij je StingRay weer had gepakt voor deze plaat. Hoe zie jij de positie van fretloze en melodische bas in de hedendaagse muziek?

'Ik denk dat je wel gelijk hebt. De fretloze bas heeft natuurlijk een enorm rijke klank waar heel veel emotie in zit die er echt

uitspringt. Er zijn zeker momenten waarop ik geen fretloze bas pak, omdat je dan meteen de aandacht vraagt. Alleen al de aanslag van de noot heeft al zoveel lading die je kan afleiden van het liedje. Maar als er ruimte voor is, is er niks gavers dan een fretloze - je kunt een liedje echt een andere draai geven. Het gekke voor mij is dat ik helemaal niet zoveel fretloos meer speel, heel soms vragen mensen er nog wel om. Een fretloze bas werkt alleen als de muziek er omheen is gearrangeerd. In de tijd met Paul Young werkte ik met de geweldige arrangeur Ian Kewley en de manier waarop hij de synthesizers arrangeerde en daarmee ruimte liet voor mijn fretloze bas heeft heel veel bijgedragen aan die muziek. Het klonk niet alsof de bas ruimte afpakte van andere instrumenten, maar gewoon de gaten opvulde die ervoor gemaakt waren.'

Dus eigenlijk arrangeerde hij met jou in z'n achterhoofd?

'Ja, zeker weten. En als je naar dingen als Weather Report luistert en hoe Zawinul zijn stukken schrijft en met synthesizergeluiden werkt, dat is zo'n enorm rijke combinatie. De fretloze bas werkt echt heel goed met een heleboel synthesizers.'

Nu je Jaco noemt: je had natuurlijk je doorbraak op fretloze bas in de jaren tachtig, toen iedereen hem kende.

Wergeleken worden met Jaco is tricky voor elke bassist

Was het een uitdaging om op fretloze bas een andere benadering te kiezen dan hij?

'Allereerst: ik kan op geen enkele manier in de buurt kan komen van wat Jaco deed. Soms kun je je helemaal stuk oefenen en hoe graag je ook iets wil, je komt er gewoon nooit, en dat wist ik al best snel. Mensen als Jaco zijn heel zeldzaam, komen even kort langs en doen iedereen versteld staan. Het was dus onmogelijk om niet door hem beïnvloed te zijn, alleen al door hoe hij flageoletten gebruikte. Volgens mij wist niemand behalve misschien Patrick O'Hearn hoe flageoletten werkten. Jaco zette eigenlijk de deur open en het is aan jou om er doorheen te lopen en te bepalen hoe je dat doet. Ga je alles overnemen of ga je maar een deel van zijn spel gebruiken als inspiratie? Ik wilde niet precies klinken zoals hij. Zijn invloed

Fotoreeks door Jason Tippett

Pino's gear

Eén vraag die ik altijd stel in mijn Basgasten-podcast is wat iemands eerste bas was, dus nu ook aan jou: wat was je eerste bas?

'Ik had geluk: mijn vader kocht een witte Fender Precision voor me, ik denk uit 1977, met zwarte slagplaat. In die tijd verbouwde iedereen zijn bas dus ik heb het ding ook compleet geruïneerd: ik begon met een BadAss brug, heb DiMarzio elementen laten installeren, een Jazz element bij de brug gezet, ik heb de hals vervangen door een esdoorn hals. Ik had geen idee wat ik aan het doen was.'

Heb je 'm nog?

'Nee, ik heb 'm niet meer. Ik weet wel waar hij is, mijn broer heeft hem.' Wat me opviel aan het eerste nummer van het album dat jullie uitbrachten, Just Wrong, dat er staat dat je een "semi acoustic bass" hebt gebruikt. Kun je daar iets meer over vertellen? Want mensen kennen je van je Fender Precision en je fretloze Music Man, maar welke bas gebruik je daar?

'Wat ik vaker al gezegd heb: ik kan het iedereen wel vertellen, maar dan moet ik ze vermoorden, haha!'

(Later blijkt in nieuwe filmpjes op YouTube dat het een guitarrón is, red.)

Vertel me het verhaal van je StingRay. Hoe ben je bij fretless terecht gekomen, en waarom de StingRay?

'Ik was al langer geïnteresseerd in fretloze bassen. Voor de StingRay had ik een fretloze Precision, die ik heb ingeruild voor een enorm slechte Kramer (met aluminium hals, red.). Ik was in New York, op mijn eerste tour met Jools Holland. Toen ik bij
Sam Ash binnen liep zag ik die fretloze
Music Man staan. De verkoper vertelde
me dat iemand die bas net de dag
daarvoor had ingeruild en of ik 'm
wilde proberen. Ik had wel eerder op
StingRays gespeeld maar vond de
gefrette versies niet fijn. Maar toen
ik die StingRay vastpakte vond ik het
meteen een fijne bas. Ik speelde er goed
op, mijn intonatie klopte. ik heb hem
ter plekke gekocht.'

Ik heb wel eens gelezen dat je, omdat je roundwound snaren gebruikt, nogal wat toetsen hebt verbruikt.

'Jazeker. Toen ik jong was slapte ik nogal veel op die bas en ging er nogal grof mee om, en die roundwounds graven echt in je toets. Hij is nu al aan z'n derde toets toe en ik speel tegenwoordig een stuk subtieler, dus ik denk dat deze nog wel even meegaat.' was destijds zo groot dat het moeilijk is om erin te manoeuvreren. En vergeleken worden met Jaco is tricky voor elke bassist.'

Dat mensen zeggen: het klinkt een beetje als Jaco, maar dan nét niet.

'Precies. Maar ik speelde veel popmuziek met vocalisten, dus kon op mijn manier dat instrument benaderen.'

Fiesta Red

Ik denk dat niemand kan tellen op hoeveel platen je precies speelt en of het nou op je fretloze StingRay of Fiesta Red Precision is: je klinkt altijd als Pino. Ben je in de studio bewust bezig met je eigen identiteit?

'Ik ben er niet zo mee bezig. Ik kan natuurlijk niet horen wat andere mensen in mijn spel horen en ik snap ook niet hoe mensen mij kunnen herkennen als ik alleen een paar grondtonen speel en een enkele doorgangsnoot, maar ze kunnen het. Blijkbaar mis ik iets.'

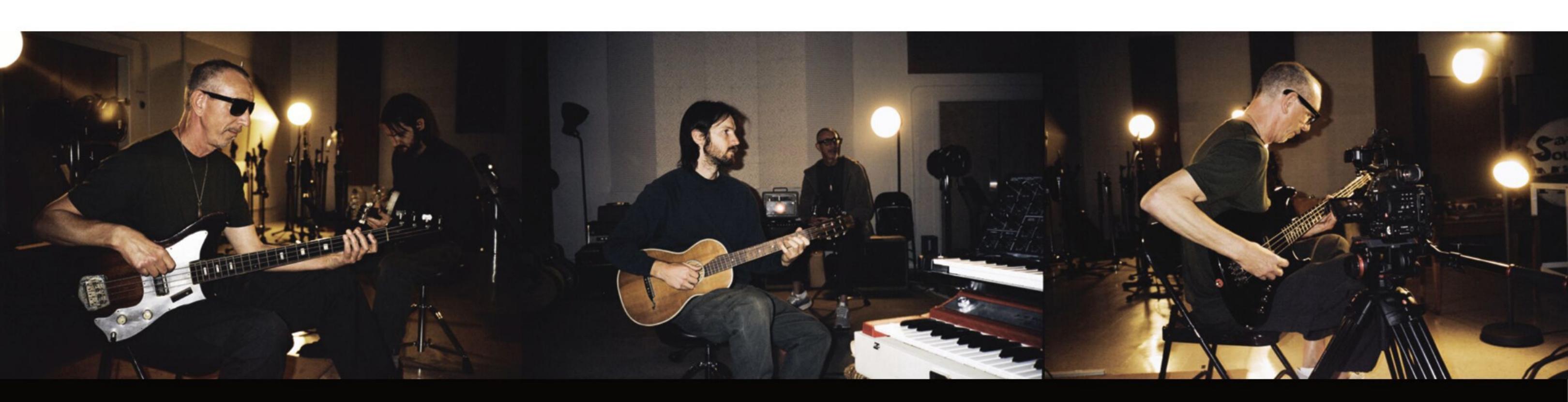
Dus je hebt je eigen spel nog nooit zo geanalyseerd?

'Nee. Er zijn wel dingen die ik altijd hoor in bepaalde

akkoordenschema's, misschien is dat wat mensen herkennen en wat mijn identiteit als muzikant maakt.'

Je werkt met Chris Dave op de nieuwe plaat en hebt met Steve Jordan gewerkt bij John Mayer, op de een of andere

Ik zat de video's van je nieuwe plaat te kijken en zag nergens een basversterker en heb wel eens gelezen dat je graag een Fender Deluxe gitaarversterker gebruikt. Klopt dat?

'Ik heb niet echt een voorkeur als het op versterkers aan komt. Ik probeer gewoon de goeie versterker per klus te vinden. In de studio ga ik meestal via DI de mengtafel in. Toen ik met Russell Elevado de D'Angelo-platen opnam hebben we een Ampeg B15 met een goeie microfoon gebruikt. Voor deze livevideo's heb ik een van Blakes versterkers gebruikt. Hij heeft nogal een eclectische verzameling; dit ding is een Titano.'

Dat is een zustermerk van Magnatone, niet?

'Ik geloof het wel, ja. Hij klinkt echt te gek. Als ik met een drummer zou spelen zou hij niet hard genoeg zijn, maar in dit trio is hij echt heel fijn. Volgens mij heeft hij een soort modulatie-effect aan boord, dat ik soms gebruik.'

En omdat Blake en saxofonist Sam Gendel dat ook doen krijg je een soort zweverige klank.

'Ja, precies. Zeker als je dat met meerdere instrumenten doet krijg je een heel fijne sound.'

Ik wil het nog even hebben over de rode bas waar je bij The Who op speelt. Kun je daar iets over vertellen?

'Dat is de eerste signature die Fender voor me bouwde. Ik speelde er niet zo gek veel op. Een Japanse vriend van me liet me een Fenderbird zien zoals Entwistle die had, toen ik met The Who in Japan speelde. Zo'n bas met een Precision hals en een Thunderbird body. Ik vond die body echt niet fijn, dus ik heb de pickups eruit gehaald en in een Precision-body gezet. Dus dat is eigenlijk wat het is: een signaturebas met Thunderbird-pickups erin.'

En die mudbucker?

'Ja, die heeft er ook nog een jaartje in gezeten, maar die is zo verschrikkelijk hard. Klinkt wel heel goed maar was ook heel zwaar, dus heb ik 'm eruit gehaald.'

Wat is de meest obscure bas die je hebt?

'Ik heb echt heel veel rare bassen.
Ik ben de laatste tijd wat bezig met die oude Teisco bassen. Ik heb een Teisco met een enorm hard Precision-element die echt heel erg goed klinkt. Reuben Cox van de Old Style Guitar Shop in Los Angeles heeft er een Guild BiSonic ingezet bij de brug, waardoor hij wat meer definitie heeft. Ik ben altijd aan het zoeken naar klanken die nét even anders zijn.'

Oe basgitaar heeft een grote rol bij het vormgeven van een liedje en hoe je de zanglijn beleeft?

manier hoor ik een overeenkomst tussen die twee in hun benadering van drummen. Hoe verschillen ze voor jou in het spelen van grooves?

'Die twee gasten zijn allebei echt ongelooflijk. Ik ben zo blij dat ik met zoveel goede drummers mag spelen. Die twee ken ik al enorm lang. Ik werk al sinds de jaren tachtig met Steve en we zijn hele goeie vrienden geworden. Hij heeft een bizarre "pocket" en als hij een groove neerlegt, is er geen twijfel over mogelijk wat jij moet spelen. Geen gekke dingen doen, gewoon dit liedje zo vet mogelijk spelen. Dat geldt ook voor Chris Dave. Chris kan echt unieke beats bedenken, met waanzinnige interactie met de rest van de muziek. Ik hoef bij Chris nooit na te denken wat ik moet doen, het gaat allemaal heel natuurlijk.'

Ik heb collega-bassisten gevraagd wat ze wilden weten. Eentje zei: Pino heeft een hele unieke manier van bewegen tijdens het spelen en hij vroeg zich af of je daar bewust mee bezig bent en of het je helpt.

'Haha! Daar kan ik niks aan doen. Toen ik mezelf voor het eerst zag op livevideo's dacht ik: wat ben ik in godsnaam aan het doen? Als ik eenmaal aan het spelen ben, gebeurt het gewoon. Het is wel een manier om tempo te houden, maar verder ben ik er niet zo mee bezig.'

Wat was het eerste moment waarop je de basgitaar ontdekte?

'Ik ben altijd gefascineerd geweest door het geluid van de basgitaar. Toen ik op school zat zag ik een waanzinnige contrabassist, Danny Thompson, toen hij met Ralph McTell speelde. Ik had als elfjarige geen idee wie dat geluid maakte, maar het leek erop dat het die man met die grote bas was. Rond die tijd hoorde ik ook voor het eerst Junior Walker op de radio en dat vond ik echt geweldig. En Motown horen over de PA van de rolschaatsbaan is echt geweldig.'

Heb je wel eens overwogen om contrabas te gaan spelen?

'Dat zou ik eigenlijk wel moeten doen. Ik heb er wel over nagedacht maar het is zo'n ander instrument. Ik ben een enorme jazzliefhebber, luister heel graag naar mensen als Ray Brown, Ron Carter en Scott LeFaro en als ik dat hoor weet ik dat ik nog een lange weg te gaan heb op contrabas.'

Maar waarom "moet" dat?

'Het wordt wel eens tijd.'•

Lees, luister en kijk verder op deBassist +

PODCAST Interview in Basgasten

VIDEO Pino Palladino & Blake Mills - Live in de studio

VIDEO Wherever I lay my hat's bass line – uitleg door Pino

VIDEO Live met D'Angelo North Sea Jazz

VIDEO Live met John Mayer

VIDEO Live met The Who

SPOTIFY Notes With Attachments

WEBSITE De historie van Pino

www.debassist.nl

ORANGE

COMPLETE BI-AMP BAS-SET IN 1 PEDAAL

VIND JE DEALER

BAX SHOP - BRUGMAN MUZIEK - BRUNO'S GUITARS - DIJKMANS MUZIEK - DRUMS & CO GUITARS AND BEANS - HI GAIN GUITARS - KEY MUSIC - MUSIC VANDERHEYDEN MUZIEKHANDEL JACKY CLAES - MUZIEKHANDEL REICHENBACH - MUZIEKHUIS LYANA SOMMER MUSIC STORE - SOUNDPLAZA - THE GUITAR FACTORY - TIMMER MUZIEK TO THE MAXX MUSIC - VAN DER MOER

POUL REGIST

Er is waarschijnlijk geen muzikant die zo nauw verbonden is met één instrument als Paul McCartney met zijn Höfner. Als je een foto van McCartney ziet, zal het je nooit verbazen dat hij een Höfner vast heeft. Het is bijna alsof hij er mee geboren is en dat hij er altijd was.

e levens van alle Beatles-leden zijn talloze malen uitgeplozen voor boeken, artikelen, films en tegenwoordig voor social media en internet. Er gaan ook talloze verhalen rond over Macca en zijn Höfner, die zo vaak herhaald zijn dat ze als waarheid worden gezien.

Nick Wass, voormalig marketinghoofd van Höfner en mede-auteur van hét boek over vioolbassen, vertelt ons eens en voor altijd hoe het zit.

Laten we naar de feiten kijken en die aanvullen met wat waarschijnlijk lijkt. Net als bij een biografie van bijvoorbeeld Shakespeare is het 90% aannames en 10% feiten. Ik ga alleen in op de vier bassen die hij live heeft bespeeld. Hij heeft diverse andere Höfners, maar die zitten in zijn privécollectie. Het is aan hem en niet aan mij om daarover te praten.

De vier bassen zijn de bas die hij in 1961 in Hamburg kocht, het exemplaar dat hij in '63 bestelde, de Jubilee die hij in 2012 van Höfner kreeg en de bas uit '67 die in 2016 aanschafte.

De '61 bas

In april 1961 keerden The Beatles terug in Hamburg met een vaste speelplek in de Top Ten Club van drie maanden. Lennon en Harrison speelden gitaar, McCartney piano en gitaar, Stu Sutcliffe was de bassist en Pete Best de drummer. Sutcliffe liet weten dat hij aan de kunstacademie in Hamburg wilde gaan studeren en de band wees daarop Macca aan als bassist. Hij had nu zijn eigen bas nodig en wat er toen gebeurde leverde vele mythes op.

Wat we zeker weten komt uit interviews met McCartney en van de verkoper in de winkel waar hij zijn Höfner kocht. Macca toog naar een grote, prestigieuze muziekwinkel met vijf verdiepingen in Hamburg: Steinway Musikhaus, niet ver van de Reeperbahn. Steinway maakt nog steeds piano's en destijds hadden ze eigen winkels. Ze waren Höfner-dealer, ze kenden de producten en Paul ging naar de vierde verdieping, waar de drums en gitaren waren. Hij zag, in zijn eigen woorden, een bas met een symmetrische bodyvorm, die je makkelijk omgekeerd kon bespelen zonder dat het raar leek. En hij was betaalbaar. In een interview met The Guitarist Magazine in 1993 zei hij: 'Ik kocht mijn vioolbas in de Steinway-winkel in het stadscentrum. Ik ging er heen en ik zag een bas die redelijk goedkoop was.'

McCartney vroeg verkoper Günter Höper over de bas en tijdens het gesprek (was het in het Engels of hakkelend Duits?) realiseerde Höper zich dat McCartney linkshandig was. Hij bood aan een linkshandige bas te bestellen. Steinway kon dat als grote Höfner-dealer makkelijk doen. Ik wil in ieder geval een paar hardnekkige mythes ontkrachten:

McCartney zou een rechtshandige bas gekocht hebben en deze linkshandig hebben gemaakt.

Dat kan niet zonder het hele bovenblad te vervangen.

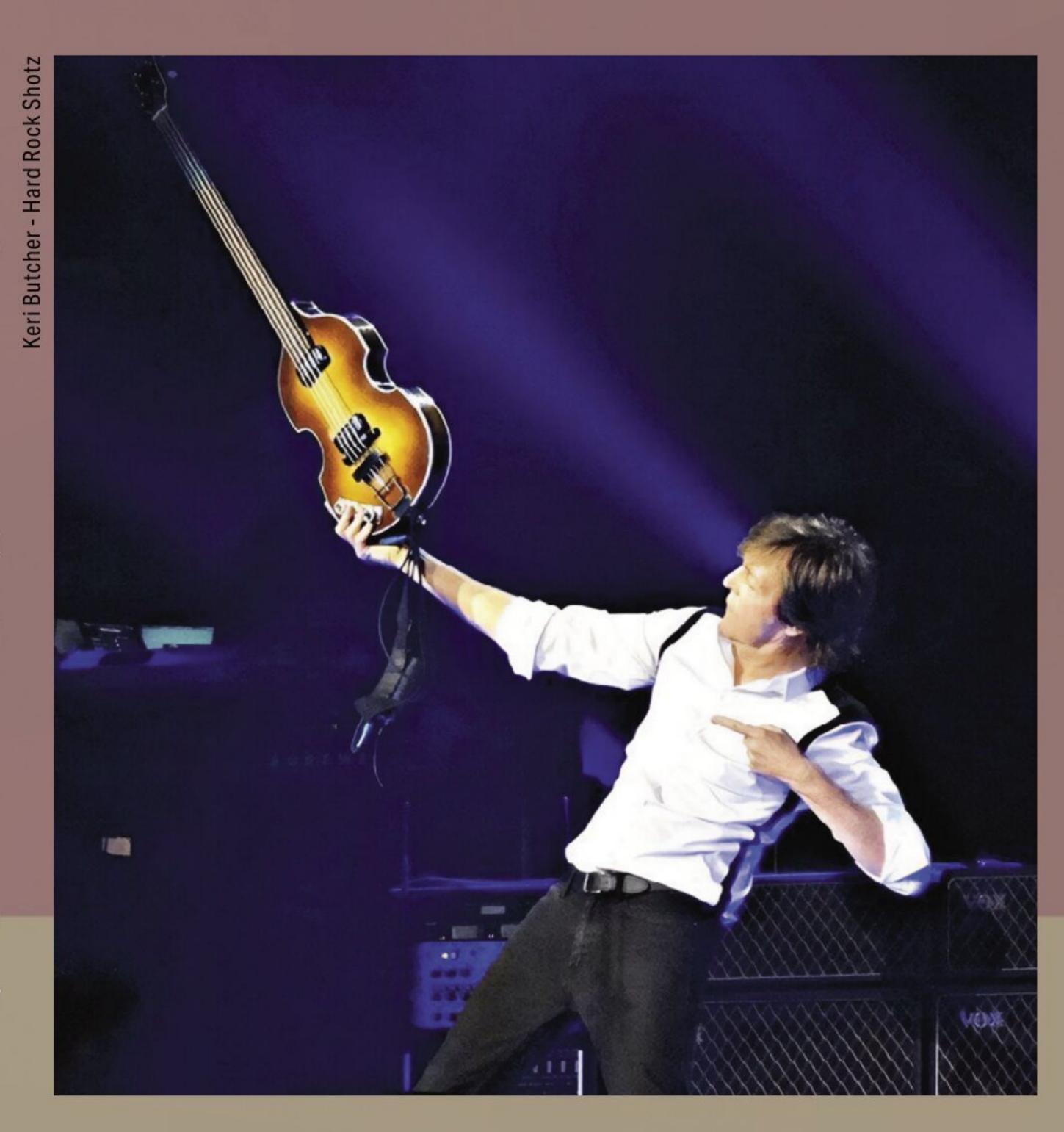
500-500-500-500

Steinway had een linkshandige bas op voorraad en verkocht hem deze.

Er zijn geen gegevens bekend dat Höfner voor die tijd een linkshandige 500/1 heeft gebouwd. Het stond ook niet in de catalogus of prijslijst. Er zijn geen foto's van oudere linkshandige versies en het zou wel heel toevallig zijn dat Höfner er zomaar eentje bouwde en dat die toevallig bij Steinway hing toen Paul daar binnenliep.

Waarom McCartney een Höfner 500/1 bas kocht? Deze vraag intrigeert me al jaren. Ook hier is geen duidelijk antwoord op, maar er zijn speculaties. McCartney kende het merk en wist dat de kwaliteit goed was. Je zag Höfner veel in Engeland in de jaren vijftig en zestig en het was moeilijk om aan Amerikaanse instrumenten te komen. Harrison had een Höfner President gitaar die hij ruilde voor een Höfner Club 40. Lennons eerste elektrische gitaar was een Club 40 en Stu Sutcliffe gebruikte een Höfner 500/5 bas. McCartney vertelde wel dat hij deze bas wel eens omgekeerd bespeelde.

In 1960 waren The Silver Beetles (dat veranderde al snel in The Beatles) de begeleidingsband van Johnny Gentle tijdens een Schotse tour. Op 21 mei 1960 speelden ze in de Northern Meeting Ballroom in Inverness samen met Ronnie Watt and the Chekkers. Watt was de bassist en bespeelde een 1957 Höfner 500/1. Hij liet hem aan Macca zien en misschien herinnerde deze zich dat later bij Steinway?

Misschien ligt de magie in McCartney en zijn kleine Höfner en niet in wat voor plectrum of snaren hij had

The Beatles kenden Tony Sheridan en zijn band The Jets, die ook in Hamburg speelden. Bassist Colin 'Melander' Crawley had een 500/1, die McCartney gezien moet hebben. Ook dit kan zijn beslissing bepaald hebben.

Mijn goede vriend Clement CachotCoulom, eigenaar van Guncotton Guitars,
vertelde me recentelijk dat McCartney de
film The Girl Can't Help It uit 1956 moet
hebben gezien. In deze film zie je Little
Richard en zijn bassist gebruikte een
Gibson EB1. Ook dat is een vioolvormige bas, hoewel deze behoorlijk
anders is dan een Höfner. Macca

was een groot fan van Little Richard en misschien startte hier de liefde voor de vorm?

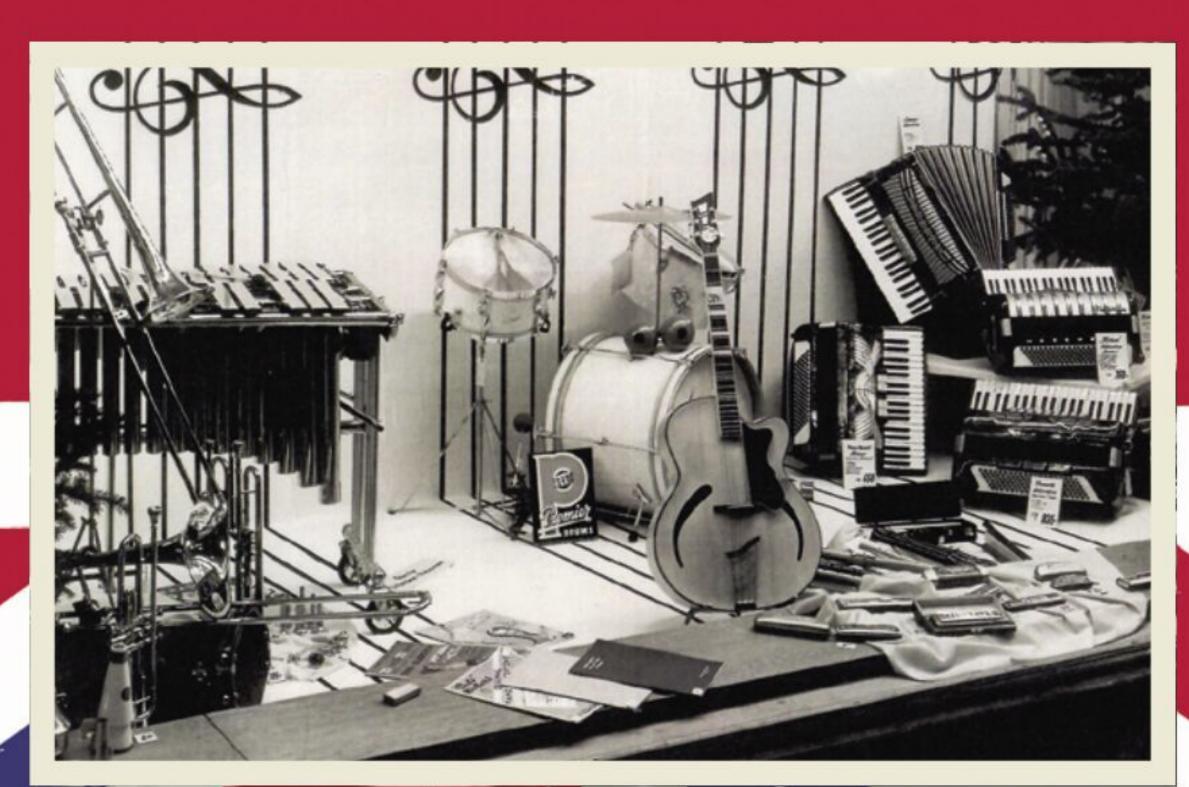
Het kan simpeler zijn. Misschien zag hij de bas, vond hij hem mooi en lekker spelen en kocht hij hem omdat hij het zich kon veroorloven.

Tot oktober '63 speelde Macca honderden optredens met de bas en hij maakte talloze opnames, waaronder de eerste twee albums van The Beatles en vele singles. De bas werd intensief gebruikt en zomer '63 was het duidelijk dat de bas wat reparaties nodig had. En niet eens veel, als je bedenkt hoe vaak de bas gebruikt is en hoe vaak de bas in en uit busjes geladen moet zijn. De ring rondom het halselement was gebroken en was vastgemaakt met zwart tape, waarschijnlijk door roadie Mal Evans, om de bas bespeelbaar te houden. In de zomer van 1963 werd er een nieuwe bas besteld en de '61 werd een back-upbas.

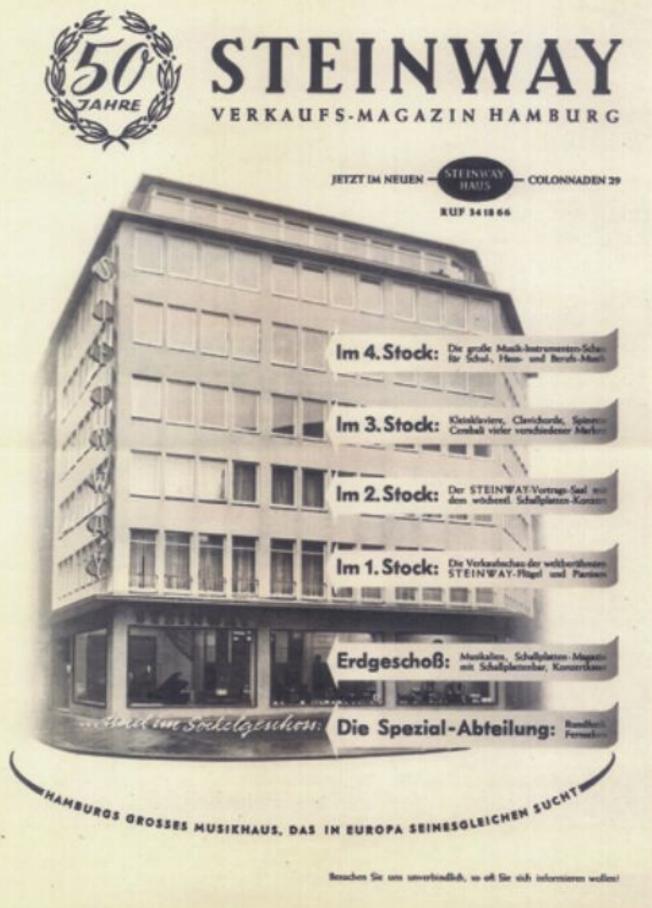

In voorjaar 1964 is de '61 naar de Londense muziekwinkel Sound City gestuurd voor onderhoud en reparatie. Wat exact de wensen waren en wie het heeft geregeld is onbekend, maar de bas werd daar behoorlijk aangepast. Naast een nieuwe laklaag (mogelijk uitgevoerd door Burns) in een driedelige, donkere polyester sunburst, werden de beide elementen in een enkele, grote en waarschijnlijk houten behuizing geplaatst. De originele 'tea cup'-knoppen werden vervangen door wat radioknoppen lijken. Waarom de aanpassingen zo drastisch waren is onbekend, zeker omdat de bas gewoon een goede afstel- en schoonmaakbeurt nodig had. De gebroken elementring had vervangen kunnen worden.

De '61 als back-upbas is op veel foto's te zien, vaak naast het podium. Misschien dat Paul hem live soms gebruikte vanwege een gebroken snaar op de '63, maar we gaan er vanuit dat hij tot '68 niet meer gebruikt is voor opnames. Paul bespeelde de bas in 1968 in het promotiefilmpje van Revolution en mogelijk ook op de versie van dat nummer op de White Album, terwijl zijn Rickenbacker 4001 werd gebruikt voor de singleversie. In januari 1969 begonnen The Beatles met het filmen voor de Get Back/Let It Be-sessies in de Twickenham studio's. De '61 en '63 worden in de film duidelijk door McCartney gebruikt, hoewel het twijfelachtig is dat de '61 gebruikt is voor het Let It Be-album. Het filmen ging verder in de kelder van het Applekantoor in Londen op 21 januari, maar daarbij is de '61 niet te zien.

In de periode na de sessies verdween de '61 en werd waarschijnlijk gestolen. Het probleem was dat niemand precies wist waar de bas was en wat er mee gebeurd is. Er zijn allerlei theorieën en beweringen, maar de bas is nog steeds niet boven water. Er zijn twee mogelijkheden. Of de bas werd bewaard in de vaste opslagplaats van de band in Abbey Road en werd daar gestolen of de bas werd meegenomen uit de kelder van Apple. Ik heb veel contact gehad met een persoon die daar in de vroege jaren zeventig werkte en hij meldt dat er zeker Beatles-spullen in de kelder lagen. Het was bij Apple nogal chaotisch en er liepen elke dag veel mensen in en uit. Hij vertelde dat het vaak 24/7 feest was en dat er zeker een Harrison-gitaar is gestolen uit de kelder. Dat kan het lot van de '61 zijn geweest.

Ik neig naar de tweede variant, maar niemand is met sluitende informatie gekomen. Misschien zal het wel altijd een mysterie blijven wat er met de '61 gebeurd is.

De '63 Bas

Op een onbekende datum in 1963 (waarschijnlijk in juni) bestelde iemand een nieuwe 500/1 voor McCartney. Het is niet bekend wie en er is geen administratie bewaard gebleven. Waarschijnlijk vroeg men het aan Selmer (de Britse distributeur van Höfner) en heeft die de bas bij Höfner besteld. Selmer was destijds erg bekend, met een grote winkel in Londen. Höfner maakte hoe dan ook een bas en dit was de tweede linkshandige bas ooit, na de

'Het is de bas waarmee je McCartney verwacht te zien' Elvis Costello

'61. Höfner had de 500/1 sindsdien iets aangepast en het nieuwe model had deze veranderingen. Voor een korte tijd had de bas nu een bolle achterkant, twee stemmechanieken op één strip metaal, een tweedelige hals en een nieuw logo op de kop. Het middenelement werd verplaatst naar de brug en de bas kreeg type 511 'Staple'-humbuckers.

McCartney gebruikte de bas voor het eerst in het openbaar in het Britse tv-programma Ready, Steady, Go op 4 oktober 1963, waarschijnlijk op de dag dat hij hem kreeg (tijdens het repeteren gebruikte hij de '61). Vanaf dat moment gebruikte hij de bas exclusief voor alle live-, film- en tv-optredens totdat The Beatles stopten met touren, na hun laatste concert in Candlestick Park in San Francisco op 29 augustus 1966. Hij gebruikte hem op alle opnames, totdat hij in 1965 zijn Rickenbacker 4001 kreeg, die hij voor bijna alles daarna gebruikte.

McCartney bespeelde de '63 voor het laatst bij The Beatles tijdens het beroemde rooftop-concert op 30 januari 1969, met de BASSMAN-sticker en Rotosound snaren. Hierna verdween de bas voor lange tijd in de koffer (af en toe kwam hij er nog uit) totdat Paul in 1987 het album Flowers In The Dirt opnam. Elvis Costello was betrokken bij de opnames en hij spoorde McCartney aan om de Höfner te pakken. Paul: 'Ongewoon, want ik had die bas aan de kant gezet. Ik was er overheen gegroeid. Ik pakte de bas weer en heb niet meer omgekeken. Het was goed dat Elvis me aanmoedigde de Höfner weer te pakken.' Hierna bespeelde Macca alleen deze bas tijdens concerten en hij nam er veel songs mee op. Of zoals Costello zei: 'Het is de bas waarmee je McCartney verwacht te zien.'

Vandaag de dag gebruikt hij de '63 nog steeds voor opnames en optredens. Sommigen beweren dat het een exacte kopie van zijn oude is, maar ik kan je verzekeren dat dat niet zo is. En ik ben een van de weinige mensen die aan deze bas gewerkt hebben. De bas is bijna zestig en heeft het volgehouden met alleen wat onderhoud en kleine reparaties. De '63 staat bekend als #1 bij McCartney en crew.

The "Jubilee" Bass

Op 4 juni 2012 werd er in Londen een concert georganiseerd aan het eind van The Mall, voor Buckingham Palace. Het ging om het diamanten jubileum van de Britse koningin Elizabeth en Paul was de hoofdact.

Voor een mogelijke samenwerking had Höfner twee 500/1's in de VS door Kevin Jennings met de Engelse vlag laten bespuiten. Het rood en blauw is op de bas gespoten, terwijl het wit van de Union Jack het lichte hout van de bas is. Ook de achterkant en zijkanten zijn slechts met transparante lak behandeld. Het zijn geen speciale bassen, maar normale v62/Mersey bassen met standaard onderdelen.

Eén bas werd direct naar McCartney gezonden, slechts een paar dagen voor het concert. Een verrassing, want Höfner had hem hier niks over verteld. De andere bas bleef bij Höfner, waar hij nog steeds is, hoewel hij af en toe uitgeleend wordt voor tentoonstellingen. McCartney begon het concert met zijn vertrouwde '63, maar voor het laatste nummer, Ob-La-Di, Ob-La-Da, pakte hij de nieuwe Jubilee-bas en het applaus zei genoeg. Na het concert ging hij op de foto met de koningin, terwijl hij de bas vasthield en de bas is bij hem gebleven.

De '67 Bas

Op 30 augustus hield Hilary Clinton een evenement in Jimmy Buffett's in Sagaponack, Sag Harbor, om geld in te zamelen voor haar campagne als presidentskandidaat. Tijdens het besloten evenement speelden Jimmy Buffett, Jon Bon Jovi en Paul McCartney. Paul had geen bas bij zich, maar ze vonden een linkshandige 500/1 uit '67 die ze konden lenen. Hij gebruikte de bas, die beviel en hij kocht hem als back-upbas voor optredens. In 2018 werd deze rol overgenomen door een unieke, handgebouwde 500/1 die speciaal als back-up gebouwd is. McCartney behield de '67 bas en momenteel wordt deze opgeknapt, inclusief een *neck reset*.

Ten slotte

Het is lastig om een artikel als dit te schrijven zonder diep in te gaan op details, zeker als het om de bekendste muzikant ter wereld gaat, met een carrière van zestig jaar. Ik ben niet op alle technische details ingegaan omdat je dit allemaal makkelijk online kunt vinden. Er zijn genoeg hardcore fans die precies weten welke snaren hij in welk jaar gebruikte, door minutieus naar slechte, oude foto's te kijken.

Misschien ligt de magie in McCartney en zijn kleine Höfner en niet in wat voor plectrum of snaren hij had. Deze man kan iedere bas in de wereld kopen, maar hij kiest er voor om zijn 'goedkope' bas te bespelen, die hij sinds 1963 heeft. En dat is best cool!

Duitsers hebben een woord voor goedkoop, "billig", maar ook voor waar voor zijn geld, "günstig". Ik denk dat Paul die dag in 1961 in Steinway een "günstige" bas zag. Want wie wil er nu een goedkope bas?

hofner.com · paulmccartney.com

Met dank aan Clement Cachot-Coulom, Keith Smith en Klaus Voormann.

Lees, luister en kijk verder op deBassist +

VIDEO McCartney in concert

SPOTIFY McCartney III

WEBSITE Basheldenblog

WEBSITE Het opnemen van McCartney III

WEBSITE Vind de gestolen bas

WEBSITE Macca's vioolbassen

www.debassist.nl

Ampeg Rocket Bass RB-108

Pocket Rocket

Ampeg is in 2018 overgenomen door Yamaha en dat begint zijn vruchten af te werpen. Eind maart kwam er een nieuwe lijn versterkers uit de fabriek: de Rocket Bass-serie. Van deze vijf versterkers testten we de allerkleinste: de RB-108. Een oefenversterker met een authentiek geluid en uiterlijk.

ijdens het ontwerpen van de Rocket Bass is er gekozen voor een authentieke jarenzestig-look - zei iemand Fliptop? - in een net iets moderner jasje. Het is ook het eerste wat in het oog springt: van het speakerdoek tot aan het ontwerp van de knoppen: je zou niet zeggen dat deze combo uit 2021 komt. Het is alleen het felblauwe ledlampje dat gaat branden als je hem aanzet dat verklapt dat het om een relatief moderne versterker gaat.

De RB-108 heeft twee ingangen die tegelijkertijd te gebruiken zijn en is daarmee handig voor lessituaties. De thuisversterker blijft met 10,5 kilogram gelukkig ruggengraat-vriendelijk, maar toch komt er nog best een hoop volume uit dit kastje met slechts 30 watt aan vermogen. Zeker toen ik de

ingebouwde overdrive begon te testen kreeg ik een voorgevoel dat het niet lang meer zou duren voordat ik mijn bovenbuurvrouw weer eens op bezoek zou krijgen.

Super Grit Technology

De overdrive wordt Super Grit Technology (SGT) genoemd. Niet te verwarren met - maar wel geïnspireerd op - de Super Valve Technology (SVT) waar Ampeg zo beroemd mee is geworden. De Rocket Bass versterkers hebben weliswaar geen buizen, maar Ampeg heeft zijn best gedaan om dat grommende karakter van hun SVT ook in deze serie te krijgen. De grotere broertjes van ons testexemplaar hebben een aparte niveauregelaar voor de SGT, deze kleine combo heeft alleen een knopje voor aan en uit. Grommen doet hij overigens ook lekker en met een verrassend diep karakter voor die schattige 30 watt. Nu deze al zo ruw klinkt ben ik ook wel benieuwd naar wat de grotere modellen allemaal kunnen.

Naast de overdrive zit er op elke Rocket Bass een 3-bands equalizer voor laag, midden en hoog. Ook is er de mogelijkheid om een koptelefoon aan te sluiten en is er een aparte auxingang zodat je bijvoorbeeld je telefoon kunt aansluiten.

Grote broertjes

Zoals gezegd bestaat de hele Rocket Bass-serie uit vijf versterkers waarvan dit het kleinste model is. De overige modellen gaan van 50 tot 500 watt en hebben allemaal een xlr-uitgang. Deze mist de lieve RB-108, maar in de praktijk zul je er toch alleen maar mee oefenen. De grootste drie zijn, als we naar de specificaties kijken, wel geschikt voor het serieuze podiumwerk. De broers hebben tevens een effectloop ingebouwd en zijn voorzien van schakelaars voor ultrahoog- en laag. Ook bestaat de mogelijkheid de SGT met een voetschakelaar te bedienen.

De RB-108 zelf is en blijft een oefenversterker zonder veel poespas en doet wat hij doen moet: een prima thuisversterker met een goede volle klank. Ben je een liefhebber van het ruwe Ampeggeluid, maar op zoek naar iets met meer vermogen, dan zouden de grotere modellen misschien een uitkomst kunnen bieden.

Ampeg Rocket Bass 108

Type: comboversterker

Vermogen: 30 watt op 4 ohm

Kanalen: 2, waarvan een op -15 dB

Speaker: 8 inch

Gewicht: 10,5 kg

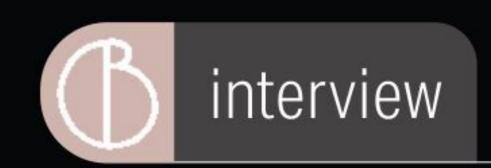
Regelaars: volume, bass, midrange, treble, SGT aan/uit

Aansluitingen: koptelefoon en auxiliary

Afmetingen: 43,3 x 41,1 x 30,6 cm

Adviesprijs: € 170,
Land van herkomst: China

ampeg.com * nl.yamaha.com

De orkestrale jazz van

Met zijn nieuwe album Two Roses bereikt de Israëlische contrabassist een nieuw hoogtepunt in zijn carrière. De hoogste tijd dus voor De Bassist om weer met de meester te spreken.

vishai Cohen is geboren in Israël in 1970 en hij is woonachtig in St. Louis, Missouri. Als tiener kwam hij in aanraking met de wereld van de bas, door de muziek van Jaco Pastorius. Na zijn studie aan de Music and Arts Academy in Jeruzalem, verhuisde hij in 1992 naar New York, waar hij verder studeerde en optrad met de Panamese pianist Danilo Pérez. In 1997 werd hij lid van Chick Corea's New Trio en hij is mede-oprichter van Corea's ensemble Origin, waar hij zes jaar mee speelde. Er volgde een serie geprezen soloalbums, hij werkte met zo'n 25 orkesten en onze Britse collega's van Bass Player magazine plaatsten hem in de Top 100 van Meest Invloedrijke Bassisten van de 20e Eeuw.

Two Roses

In 2020 zou hij vijftig concerten in vijftig steden spelen om zijn vijftigste verjaardag te vieren, maar de pandemie stak een stokje voor de meeste optredens. Avishai zat echter niet bij de pakken neer, hij nam nieuwe muziek op met de Gothenburg Symphony Orchestra en dit album, Two Roses genaamd, is nu uit. Of om onze Hidde Roorda te citeren: 'Sodeju zeg, Avishai Cohen heeft een nieuwe plaat, met het Göteborgs Symfoniker. Een schitterende balans tussen Scandinavische jazz en orkestrale muziek, met die typische Cohen-tegenmelodieën. Echt fabelachtig mooi.' We spraken Avishai over zijn nieuwe album, dat hij zijn levenswerk noemt.

Wat houdt je bezig, Avishai?

'Ik ben constant muziek aan het schrijven, inclusief diverse soundtracks voor film en tv. Dit allemaal in afwachting tot dat de wereld weer iets normaler wordt.'

Kun je ons iets vertellen over Two Roses?

'Ik voel altijd iets van klassieke muziek en jazz in me als ik schrijf en arrangeer. Mijn moeder en vader luisterden veel naar

oude Israëlische folk- en ladino-songs, maar ook naar klassieke stukken. Ik heb die geluiden dus altijd om me heen gehad en dat komt er in mijn muziek vrij natuurlijk uit. Dit was ook de benadering toen ik mijn album Almah in 2014 maakte. Dat waren mijn eerste stappen en door de jaren heen heb ik mijn liveprogramma, An Evening With Avishai Cohen, ontwikkeld. Terwijl dit nieuwe repertoire groeide voelde ik een behoefte, of eigenlijk een noodzaak, om deze muziek op te nemen met een geweldig orkest.'

Dit project zal me mijn hele leven bijblijven

Hoe kwam de muziek tot stand?

'Met de composities en arrangementen ben ik al jaren bezig. Ik arrangeerde bijvoorbeeld het nummer Hayo Hayta opnieuw, dat goed werkte met strijkers en hobo op mijn Almah-album. Sommige oudere nummers en folksongs leerde ik kennen toen ik jong was, nummers die indruk op me hebben gemaakt. Een van de belangrijkste krachten en het ultieme kantelpunt achter het project was om dieper en dieper de muziek in te gaan; in een paar jaar had ik een ongelooflijke hoeveelheid stukken die klaar waren om opgenomen te worden en om mee op te treden. Ik maakte gebruik van de diensten van zeer goede arrangeurs uit de klassieke wereld. Ik werkte nauw met ze samen, op dagelijkse basis, met bijvoorbeeld Robert Sadin, Jonathan Keren en Per Ekdahl, stuk voor stuk zelf zeer goede muzikanten.'

Metafoor

Wat inspireerde je bij het maken van de nieuwe composities?

'Two Roses is zowel een reflectie van waar ik nu sta als van waar ik geweest ben. Ik tour al wat jaren met dit project, met diverse orkesten als partners. Het was nu tijd om de muziek op te nemen en om nieuwe composities en arrangementen in de mix te introduceren. Two Roses is een metafoor voor twee natuurlijke en vergelijkbare elementen die als één samenkomen. De tekst van het nummer vertelt dat er een rode en een witte roos is. Ze zijn gelijkwaardig, maar verschillend. Het album is

een samenwerking die een wereld van geluiden creëert en produceert en die van het begin tot het einde een verhaal vertelt.'

Wat voor spullen gebruikte je zelf tijdens het opnemen?

'Mijn optreedbas én de bas op deze opnames is een bas die ik al jaren gebruik. Het is een driekwart Duitse Greshner contrabas, die rond 1910 gebouwd is. Ik heb hem bespannen met Thomastik-Infeld Spirocore snaren. Qua microfoons is het een mix van wat we normaliter live gebruiken, met een extra microfoon voor de opnames. Het is een combinatie van een David Gage Realist element, een Ischell contactmicrofoon, een Schoeps mic die op de brug gemonteerd is en een Microtech Gefell mic.'

Wie waren jouw invloeden op basgebied?

'Op mijn negende startte ik met piano. Ik werd geïnspireerd door Jaco Pastorius toen ik zijn muziek voor het eerst hoorde en op mijn veertiende stapte ik over op basgitaar. Ik wilde altijd al overstappen op de staande bas, maar dat duurde vrij lang. Ik denk dat ik toen ongeveer twintig was. Waarschijnlijk had ik toen pas genoeg zelfvertrouwen om de uitdaging met dit unieke instrument aan te gaan en het te omarmen. Sindsdien is de bas mijn muzikale partner die het dichtst bij me staat. Ik heb mijn eigen manier van spelen onderzocht en ontwikkeld door veel op te treden. En sinds dag één ben ik een bewonderaar van klassieke componisten.'

Ben je tevreden met het nieuwe album?

'Ik ben op meerdere manieren zeer tevreden over de nummers en de opnames. Het is het meest geweldige, uitdagende en uitgebreide project dat ik tot nu toe ondernomen heb. Een levenswerk. Het reflecteert precies waar ik sta, waar ik met mijn werk stond en mijn manier van schrijven door de jaren heen. Ik ben helemaal tevreden over de arrangementen. Het integreren van mijn trio in een orkest was een dynamisch en soulvol proces voor me, naast het geven van vertrouwen aan zoveel verschillende mensen tijdens het opnemen. Het is een project waar ik in mijn hoofd al heel lang mee bezig was en ik ben er trots op en blij met de uitkomst. Dit project zal me mijn hele leven bijblijven.' • avishaicohen.com

Lees, luister en kijk verder op deBassist +

VIDEO An Evening with Avishai Cohen - live at Philharmonie de Paris PODCAST For the Record: Avishai Cohen Podcast Series (5 afleveringen) SPOTIFY Album Two Roses

www.debassist.nl

Charvel Pro-Mod San Dimas Bass

Weer dan metal

Op de virtuele NAMM in januari lanceerde Charvel de Pro-Mod San Dimas Bass. Qua uiterlijk gaat de bas helemaal terug naar de weer hippe jaren tachtig. Moet je een lang, geblondeerd permanentje en een spandex broek hebben voor deze bas? Uw tester denkt niet dat jullie hem daarin willen zien.

harvel kent een bijzondere en leuke historie, maar voor deze test vertel ik het in het kort. Wayne Charvel werkte een paar jaar bij Fender en begon daarna, in 1974, zijn eigen gitaarwerkplaats. Hij restaureerde en verbouwde vooral Fenders en niet veel later had hij zijn eigen modellen. Wayne wordt gezien als de uitvinder van de superstrat: slankere Strat-type gitaren met vaak een of meer humbuckers en een Floyd Rose, liefst in felle kleuren. Hairmetal dus! 'Onze' Eddie Van Halen is misschien wel de bekendste Charvel-speler.

In 1978 verkocht Wayne Charvel zijn bedrijf aan Grover Jackson en vervolgens nam Fender beide bedrijven in 2002 over. Terwijl Fender zich onder eigen naam op de klassieke modellen richt, bedienen de twee zustermerken de hardrock- en metalwereld. Daarmee heeft Fender een directe concurrent in huis voor merken als Ibanez, ESP/LTD en Schecter. En Wayne Charvel? Die bouwt nog steeds gitaren onder de naam Wayne Guitars, samen met zijn zoon Michael. Verder was hij betrokken bij modellen voor onder meer Gibson, BC Rich en Schecter.

De Pro-Mod San Dimas is duidelijk een kind van de jaren tachtig met de felle Lime Green kleur en de witte DiMarzio elementen. Vind je het groen te heftig? Mystic Blue is Lake Placid Blue-achtig en daarmee past de bas qua looks in iedere rockband. De vijfsnarige versie is er in Candy Apple Red en een donkere Lambo Green, beide met vergulde hardware in plaats van het chroom van onze testbas.

Eerst de naam. San Dimas is de plek waar Charvel gevestigd was en Pro-Mod betekent eigenlijk dat ons testinstrument een beetje gezien kan worden als een gemodificeerde P, zoals Wayne dat eind jaren zeventig deed. De body lijkt een kopie van een Precision, maar beide cutaways zijn ongeveer twee frets dieper. Je kunt de hogere frets dus iets beter bereiken. Op de body zien we vijf draaiknoppen. Twee grote voor volume en elementbalans en daarna drie iets kleinere voor de 3-bands EQ. Dit is dus een actieve bas met regeling voor hoog, mid en laag. De HiMass-brug is natuurlijk gebaseerd op de destijds populaire BadAss-bruggen en de crèmekleurige DiMarzio's zijn net zo jaren tachtig als Miami Vice, de Rubiks kubus, Doe Maar en schoudervulling. Zoals bij enkele Fenders, Warwicks en Ellefsons favoriete Jackson is de split-P omgedraaid: bij de dikke snaren zit het elementgedeelte wat naar achter in plaats van andersom. Achterop de body zien we een afdekplaat voor de elektronica en een vakje voor een snelle batterijwissel. De afdekplaat is crèmekleurig en het batterijklepje zwart en dat staat wat rommelig.

Karamel

De hals en toets zijn van gekaramelliseerd esdoorn: het ziet er lekker donker en verouderd uit en het staat prachtig met het groen. Het afstelpunt voor de halspen zit bij de body en de kop, met

een zware snaargeleider, is typisch Fender.
Charvel mag dat natuurlijk en er staat zelfs een sticker achterop dat de kop met goedkeuring van Fender wordt gebruikt. De hals is met 38 mm bij de topkam net zo smal als een Jazz-hals en de zijstippen lichten op in het donker – handig – en ook het logo op de kop lijkt reflecterend.

De bas is niet zwaar en hangt perfect in balans.
Vertrouwd terrein, zullen we maar zeggen.
De volgorde van knoppen zien we bij meer merken terug, dus ook dat is vertrouwd. Ik ben zelf fan van smalle halzen en ook daar scoort de bas punten mee.

De volumeknop gaat bijna te soepel (bewust volgens Charvel) terwijl de balans- en EQ-knoppen een lekkere weerstand hebben. De officiële specs

De crèmekleurige DiMarzio's zijn net zo jaren tachtig als Miami Vice, de Rubiks kubus, Doe Maar en schoudervulling

geven het niet aan, maar de volumeknop is een push/pull voor actief spelen. Er is dan geen aparte passieve toonregeling, zoals je tegenwoordig steeds vaker ziet. Dit is echter een bas die je actief móét spelen, dus we missen het niet. De EQ werkt zoals het hoort. Karrenvrachten laag nodig? Het is er. Ontzettend duwen? De midknop levert het.

Een fel slapgeluid om je Flea-fantasieën uit te leven of het agressieve van de vroege platen van Guns N' Roses? De Charvel heeft het.

Als je het wat meer vintage wilt, is er makkelijk wat hoog af te draaien en laag toe te voegen.

Met het klassieke P-karakter als basis is alles wat je maar nodig hebt aanwezig en met de balansknop heb je toegang tot het typische J-bruggeluid, dat ook weer prima aan te passen is van knallend hoog tot strak en iets dikker om effecten aan te sturen.

Conclusie

De bas doet qua uiterlijk aan de Jazz Bass Special van Duff McKagan en de huidige Boxer denken, die beide ook een P-body zonder slagplaat, PJ-elementen en een J-hals hebben, maar met iets andere elektronica, een normale P-plaatsing en minder diepe cutaways. Natuurlijk is de Charvel een opvallende bas die helemaal in de stevige rockwereld past. Toch zou ik hem, zelfs in Lime Green, zo in een normale rockband durven te gebruiken en als ik in de markt was voor een P zou ik deze zeker overwegen. Af en toe betrap ik mezelf er op dat ik naar deze bas zit te staren. Een plaatje! En de bouwkwaliteit? Die is top, zoals we gewend zijn van Mexicaanse Fender-producten. •

Charpel Pro-Mod San Dimas Bass

th mann

Markbass Mark Vintage Pre

modern met een

Tegenwoordig hebben veel merken een voorversterker in pedaalvorm met ingebouwde DI in de catalogus, die bassisten thuis, in de studio of live gebruiken als een multifunctioneel stuk gereedschap. Weet Markbass met de Mark Vintage Pre zich van de concurrenten te onderscheiden?

et de nieuwe 'Vintage'-serie (pun intended) combineert Markbass een hoogwaardige transistorversterker met een buis in de voortrap, een 12AX7/
ECC83 om precies te zijn. Hierdoor heb je een lichtgewicht versterker met veel vermogen, maar met een 'vintage' randje van de buis. Net als bij andere merken is de Mark Vintage Pre een voorversterker

in een pedaal met een uitgebreide EQ en een ingebouwde DI-uitgang voor de FOH-tafel. De DI is dan wel voorzien van een ingebouwde transformator en heeft ook een rca- en toslink-uitgang met een samplerate van 44,1, 48 en 96 kHz -een wens van Marcus Miller, die meedacht. Voor de digitale uitgangen heb ik helaas niet de kabels, maar voor de overige twee uitgangen wel. Handig zijn de aansluitingen voor een koptelefoon en een externe geluidsbron zodat je in stilte kunt oefenen.
Ook send/return-aansluitingen zijn aanwezig, dus er is aan veel gedacht. Misschien dat een pre/post EQ-knop handig zou zijn geweest voor de geluidsman, maar dat zal later in de praktijk moeten blijken. Zo op het eerste gezicht kun je al veel kanten op met het pedaal en is het meer dan een handige voorversterker.

vleuje vintage

Van boven naar beneden zien we links een grote knop voor de gain, helemaal rechts de master en daartussenin (achter plastic) het buisje met daaronder een ledlampje die verschillende standen aangeeft. Centraal staat een vierbands EQ met de regelaars low, mid low, mid high en high. In het midden daarvan zien we een knop met drie EQ-presets: flat geeft een neutrale stand, dan een vogelachtig boogje dat voor een midscoop staat, voor de Marcus Miller-achtige sound, en tot slot 'old', dat je een vintage Motown/Stax-sound geeft met het hoog wat afgerold.

Links van de EQ-sectie vinden we de driveknop voor de drive/distortion-functie waarmee je de intensiteit van de vervorming bepaalt, rechts de blendregelaar waarmee je je droge signaal kunt mengen met het vervormde. Onderaan het frontpaneel bevinden zich voetschakelaars voor drive/distortion, aan/uit en boost. Die laatste schakelaar boost je signaal met 6 decibel voor dat extra duwtje.

Lichtjesfeest

Zowel de buis als het ledlampje geeft aan wat er aanstaat: groen (voorversterker aan), rood (boost), groen knipperend (distortion) en buisledjes knipperend (clipping). De Mark Vintage Pre heeft twee distortiontypes, Distortion 1 en 2 genaamd, waarvan de eerste een lichte midscoop geeft waardoor je iets meer laag overhoudt; type 2 klinkt wat vervormder en heeft iets meer sustain. Persoonlijk vind ik type 1 wat beter klinken omdat je meer laag overhoudt, maar bij type 2 kun je desgewenst wat laag bijdraaien. Schakelen van een bescheiden buizenrandje naar een heel smerig geluid gaat makkelijk en met de EQ kun je eenvoudig wat bijschaven, indien mogelijk.

Wat betreft de EQ merk ik dat ik meer speel met de low en mid low dan met de mid high en high, waarschijnlijk ook omdat ik de toonknop op de bas (of hoogregelaar bij een actief instrument) bijna altijd open heb staan. Als je de lowknop opendraait krijg je een heerlijk warm laag dat precies op de sweet spot zit, en met de high iets dicht klinkt het al wat meer vintage. Het enige probleem dat ik ondervind is de voeding van de 12-volt adapter. Deze is niet geaard waardoor een vervelende brom kan ontstaan, vooral bij de hoge frequenties. Een probleem dat ik vaker ben tegenkomen bij andere merken. Ik heb zelf een oplaadbare powerbank met een 12-volt aansluiting, daarmee kon ik het probleem oplossen. Maar hoe klinkt de Mark Vintage Pre nu?

Muse

Thuis kun je er makkelijk mee oefenen en meespelen met je favoriete muziek - en in stilte als je dat wil, via je koptelefoon, wat bij vergelijkbare producten niet altijd het geval is. Je kunt een bas met een lage output veel meer kracht geven met de laagregelaar, een superdeluxe boetiekzevensnaar laten klinken als James Jamerson en, als je een beetje speelt met de distortion, een Muse-achtige sfeer maken.

Tijdens een repetitie krijg ik helaas te maken met een niet-werkende versterker, dus gebruik ik de DI-out van de Vintage Pre, die ik aansluit op een

Markbass Mark Vintage Pre

Type: DI/voorversterker

Buis: 12AX7/ECC83

Uitgangen: gebalanceerde DI-uit en digitaal (rca, toslink)
Regeling: 4-bands EQ, 3 presets, gain, master, drive,

blend, boost, 2x distortion

Aansluitingen: FX loop, koptelefoon, aux in

Afmetingen: 5,9 x 19,3 x 12,7 cm (hxbxd)

Gewicht: 0,9 kg

Land van herkomst: Indonesië

Richtprijs: € 459,-

markbass.it • mafico.com

speaker. Hoewel de speaker hier niet op gebouwd is klinkt hij als een volwaardige basversterker die makkelijk overeind blijft in de muziek; je zou dus zonder je versterker een optreden kunnen doen. Qua sounds en mogelijkheden is er weinig op aan te merken, als voorversterker, koptelefoonversterker en als DI.

Thuis maak ik nog opnames met mijn bassen via de DI-uitgang. Dit werkt in principe het beste als je je bas direct inprikt in de met je interface/daw verbonden Vintage Pre. De toon en het karakter van de bassen blijven altijd intact, maar krijgen een net warmer randje dankzij de vernuftige EQ, die precies goed is, en het buisje. Ik denk dat 'buizenpuristen' misschien niet meteen overtuigd zullen zijn en nee, het zal niet klinken als een SVT of Fender Bassman, maar voor bassisten die iets ertussenin zoeken is het zeker het proberen waard.

Op die vervelende, maar op te lossen brom na heb ik weinig negatiefs te zeggen over de Mark Vintage Pre. Het is een handige en veelzijdig voorversterker met een warm randje die je thuis kunt gebruiken, maar die ook een uitstekende DI is. Maar we moeten natuurlijk nog meemaken hoe het straks live op het podium zal gaan. In ieder geval een geslaagde combinatie van oude en moderne techniek.

29

Jan Willem Sligting

45 jaar Barrel

Er zijn bands die langer bestaan of bestaan hebben. Bassist Roberto Nápoles Castillo speelde van 1927 tot zijn overlijden in 2011 in het Cubaanse danzón-orkest Estudiantina Invasora, maar zag diverse generaties muzikanten in en uit zijn band stappen. Een band die al ruim 45 jaar, sinds zijn oprichting, in dezelfde bezetting speelt? Dan kom je toch bij Barrelhouse terecht.

pgericht in 1974, twaalf lp's/cd's uitgebracht, ongeveer tweeduizend optredens. En eind 2020 kregen ze hun inmiddels tweede Edison voor hun cd-verzamelbox 45 Years On The Road. Met op bas: Jan Willem Sligting. We bezoeken de bassist thuis, op 1,5 meter, en blikken even moeiteloos terug als vooruit. Al staat er nu even iets stil, straks gaat alles gewoon weer door.

'In onze band formuleerde ik de bas als "volledig in dienst". De zang moet kunnen schitteren en een solo moet kunnen gáán, hij moet opgetild worden zonder dat de solist aandacht moet afdwingen.'

Jan Willem Sligting, 72 inmiddels, kiest zijn woorden als zijn noten: met een plectrum, precies, spot on, met aandacht gekozen en toch spontaan. 'We spelen niet de stijl van een van die Amerikaanse steden. Ik ga ook niet bewust duwen, trekken of hangen. Ja, ik denk er wel over na. Ik ben altijd net iets voor in de maat. Niet helemaal gebruikelijk in de blues, trouwens. Het gaat eigenlijk allemaal op emotie, sowieso zonder clicktrack,

en de kern is dat we precies het juiste tempo kiezen. Je kunt een mooi nummer grondig verpesten door het tempo nét verkeerd te hebben. Als het goed is, gaat de rest vanzelf!'

Zonder clicktrack

'Ik heb mijn eerste inspiratie van (jazzdrummer en bandleider)
Art Blakey. Dan zit je allebei vooraan! Zonder te jagen. Dat zoek
ik! Dat is heel anders dan hoe je bijvoorbeeld Texas-blues zou
typeren, met dat luie, dat meestal van de gitaar en de bas
afkomstig is. Maar zo doe ik het. Dwangmatig een tempo houden?
Zinloos. Ik ben opgegroeid met muziek die in één keer en zonder
clicktrack is opgenomen! Blues, jazz. Horace Silver, je denkt toch
niet dat die man ooit ingeprikt heeft? We maken allemaal wel
eens een fout.

'Let wel, die gaan we niet koesteren, maar soms is het gewoon een mooie take. Soms de eerste, je kent dat wel. Iedere volgende take gaat er iets uit. Muziek is toch ook iets wat gebeurt? Neem Paul Gonsalves met Duke Ellington, in Diminuendo And Crescendo In Blue. 27 chorussen solo! Ik bedoel, dat spreek je niet af. Het gaat niet in tempo omhoog, maar het wordt wel steeds intenser. Dat gebeurt één keer. Daar ga je dus ook geen nootje op inprikken.

'Mondharmonicaspeler Little Walter deed ook vaak zulke sessies in de studio. Het moment, 's avonds optreden, dan Chicago door cruisen tot een uur of 5, en dan bij Chess de rest van de nacht de studio in. Alles stond al klaar. De inspiratie van het moment. Dat is het mooie aan blues: de inspiratie zit meestal niet in het schrijven van het stuk, maar in het spelen ervan, het bekende schema - waar soms gewoon een maat aangeplakt wordt omdat het zo uitkomt. Met die vrijheid kun je je volledig laten leiden door de inspiratie van het moment.'

Dezelfde bezetting

45 jaar in dezelfde bezetting. Blijft die inspiratie dan komen en hoe komt dat? 'Zou dat moment komen dat je uitgekeken bent op iemands manier van spelen of zingen, dan moet je dat vóór zijn. Maar het gebeurde niet! We hebben wel veel met gastmusici gespeeld: Hans Dulfer, Jeffrey Reynolds op trompet, The Five Blind Boys of Mississippi, Captain Beefheart-gitarist Gary Lucas,

Altai Hangai: een keel- en boventoonzanggroep uit Mongolië. In '82 ben ik een tijd uit de band gestapt, we speelden toen sinds '74 onafgebroken samen. Terwijl ik in '74 26 was en dacht: is dat niet een beetje oud om nog een band te starten?

'Nu is dat niet meer aan de orde: leeftijdsverschillen maken niet uit, het gaat om zeggingskracht. Niet: wat kun je technisch? maar: wat heb je te zeggen? Bovendien: er moet zoiets zijn als noodzaak. Je moet willen. Is dat er niet, stop dan maar. Zeker op dit moment zijn er muzikanten die stoppen, omdat het podium er niet meer is, omdat het hard werken is om op niveau te blijven. Maar, zonder de psycholoog uit te willen hangen: het is dát. Het ontbreken van noodzaak. Voor mezelf sprekend: ik kan me niet eens vóórstellen dat ik die noodzaak niet zou voelen! Toen met die uitreiking moesten we voor tv spelen, daar verheugden we ons echt op! Niet dat we gerepeteerd hebben: we spraken wat af – en op het moment wás het er.'

Ooit was er een tijd vóór Barrelhouse

'Leon Ramakers, toen directeur van Mojo, organiseerde samen met Berry Visser het Holland Popfestival in het Kralingse Bos. Ik speelde er, toen nog met de Oscar Benton Blues Band,

Jan Willems spullen

De Barrelhouse-bassist is uitzonderlijk trouw aan zijn set-up: 'Ik speel nog steeds op de zelfde jarenzeventig Jazz Bass, de Sound City versterker met m'n zelfgebouwde kast met 15-inch Gauss speaker, de Rolls onder de luidsprekers. Niet omdat ik zo'n vintage-freak ben, ik ben gewoon erg tevreden over die sound, dus ik verander niets. Dat kleine versterkertje bovenop de Sound City is een Polytone, die staat daar op oorhoogte, voor de definitie, voor de toon. Gitaar en bas komen niet op de monitor. We staan dicht bij elkaar en spelen niet te hard. Mijn geluid hoor je in de zaal altijd via een DI, de sound van die installatie is gewoon voor mij. Ook geen microfoon voor de kast, dan loop je volgens mij toch risico op faseverschil. In-ears? Tineke heeft het geprobeerd, maar ze voelde 'het' er niet meer mee.

'Almost There hebben we zonder koptelefoons opgenomen, met Tineke gewoon over de monitors. Er was bij de mix weinig aan geluidsverhoudingen te doen. Zodra je de bas harder zette, ging de gitaar mee. Dat neem je voor lief, want het gaat om het gevoel. Zowel in de studio als live heb ik het voordeel dat zowel van deze contrabas als van mijn Jazz Bass - altijd met roundwounds, liefst van een maand of twee oud - alle noten even hard klinken. Erg fijn, want daarmee ontsnap ik aan de tirannie van de compressor, die toch de openheid uit je geluid haalt.' Nooit een andere basgitaar, maar wel ineens die contrabas. 'Het was pure angst, maar het moest gewoon, die stap. Ik heb een contrabas geleend en ik was meteen verknocht. Hij is periodiek in onderhoud bij Lucas Suringar. Af en toe breekt er eens een snaar. Ik ben begonnen op een Egmond vioolbas, toen ik eenmaal vond dat er naast mijn eerste instrument - drums - iets moest zijn wat de verbinding met de melodie maakte. Toen ben ik ook wat piano gaan spelen. De accordeon kwam weer later. En nu contrabas, omdat een basgitaar bij akoestische muziek, nou ja, dat is eigenlijk zoiets als een olieverfschilderij afmaken met een viltstift!'

'Als het tempo goed is, gaat de rest vanzelf!'

met daarin toekomstige Barrelhouse-leden Guus en Johnny Laporte en Han van Dam. Nadat Benton de band ontbond, ontstond vrij snel The Barrelhouse Bailey Blues and Boogieband, een instrumentale band met Bob Dros op drums en - omdat we inzagen dat we met een instrumentale band de agenda niet vol zouden krijgen – diverse gastzangers. Tot er in Alkmaar een jong meisje vroeg of ze een paar nummers mocht meezingen. Dat was dus Tineke Schoemaker en Barrelhouse was een feit.

'Het bijzondere was dat iedereen in die tijd van dezelfde generatie was: de organisatoren, de bands, het publiek, wij. We waren natuurlijk alternatief, dus toen we een keer een commercieel nummer van de platenmaatschappij aangeboden kregen en het live speelden, werden we uitgefloten!'

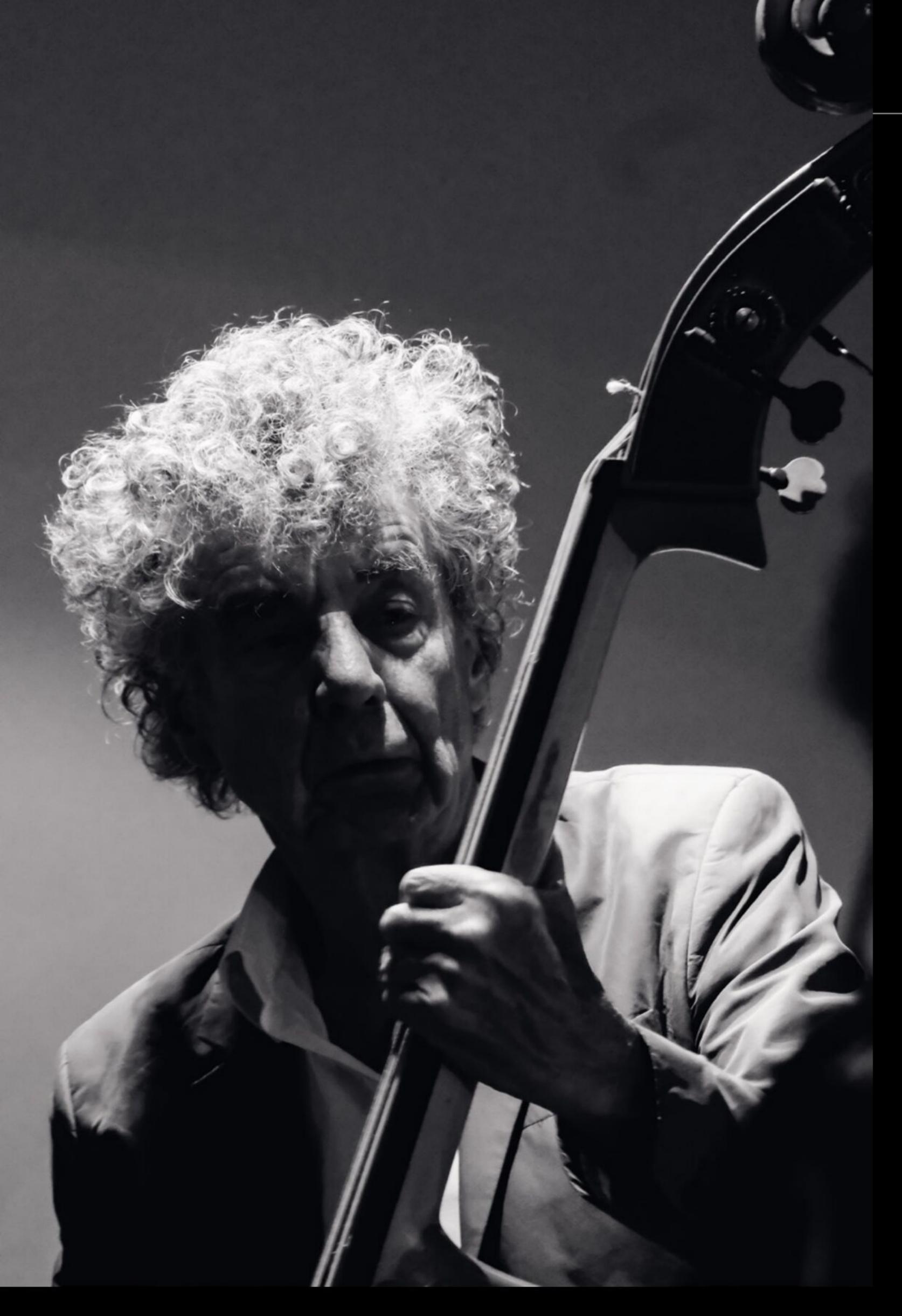
Sligting is iets jonger dan bijvoorbeeld Keith Richards, dus ook hij was afhankelijk van of de juiste platen te koop waren.

'Ja, en net als Richards had ik ook die singletjes van Little Walter en Bo Diddley, plus Rolling Stone van Muddy Waters en het origineel van Reverend Robert Wilkins. Dat Otis Rush op een rechtshandige gitaar linkshandig speelt - hij had natuurlijk geen YouTube - en daardoor anders duwt en trekt, kom je pas veel later achter.

'We speelden niet precies na, ik luisterde altijd naar een nummer en probeerde me voor te stellen hoe Barrelhouse dat zou spelen. En ik was degene die het vaakst voorstelde: zullen we de bas eens weglaten? Omdat ik altijd naar het geheel luisterde en dus naar de functie van de bas in dat geheel. Ik ben autodidact en ik ben bas gaan spelen. Maar niet noodzakelijkerwijs gaan naspelen! Ik arrangeer wel, maar geef niet de opdracht om iets op een bepaalde manier te gaan spelen. "Niet te veel over praten!", zeg ik wel eens. Iedereen maakt er vanzelf iets van wat bij de band past.

'Ik ben geen bassist die zes bassen mee naar opnames neemt en aan de producer vraagt wat hij wil horen. Niets mis mee,

'In'74 dacht ik: ben ik niet een beetje te oud om een band te starten?'

maar zo ben ik niet. Voor Almost There (2016) hadden we Erik Schurman als producer gevraagd. "Jullie wilden me eigenlijk alleen maar als technicus!", verzuchtte hij later, maar hij bracht wel een paar belangrijke zaken in, bepaalde toevoegingen. In het titelnummer knalt John er met zijn solo echt ongemeen stevig in. Deed ie anders eigenlijk nooit. Het was juist een heel rustig, bijna verstild nummer. Vooraf had Erik even met 'm staan smoezen. En dit was precies wat het nummer nog nodig had!'

Autoriteit

Ook al benoemt Sligting de rol van de bas als dienstbaar, dat neemt niet weg dat zijn partij ondergeschikt zou moeten zijn of gedubbeld zou moeten worden door een ander instrument.

'Niks ervan. Dit en dat doe ik al. Dus niet meespelen! Speel met je eigen autoriteit, "I say, play your own way", zei Thelonious Monk. Het is het verschil tussen de schijnbare chaos van de Stones en de keurig gedubbelde partijen van Status Quo. Ik kies dan voor de Stones, ook al heeft Status Quo zijn eigen kracht.' Aanleiding voor ons gesprek is de boxset: 45 Years On The Road, plus de Edison die de band daarvoor ontving. Inmiddels de tweede; in 2017 ontving de band er een voor het album Almost There. Een box en daarvoor een album met die titel. Was dit het dan?

'Zeker niet!', reageert de bassist met een grijns. 'Ik heb die box vormgegeven en het zinnetje erop verzonnen. 45 jaar, 12 cd's – so far, staat ergens. Ook het juryrapport noemt de box een opstap naar een volgende geïnspireerde cd. En die raad neem ik ter harte. Haha, ik heb die Edisons voor de foto even op de fiets opgehaald! Hoe dan ook: we gaan alleen door als we allemaal de noodzaak blijven voelen. Geen commerciële noodzaak, of de verslaving aan podiumaandacht, maar de noodzaak om te spelen, het feit dat we wat te melden hebben. Zeggingskracht! Is die noodzaak er niet, dan stoppen we.'

Hebben de tweeduizend optredens en de cd-verkoop dan voldoende opgeleverd?

'We kunnen en konden er niet van leven. We hadden er allemaal werk naast. Ik was programmeur bij Paradiso, nu bij Theater Carré, voor een deel van de programmering. Dat andere werk was onze redding, in meerdere opzichten: anders, zo zeiden we tegen elkaar, ga je in de tijden dat je niet speelt aan de drank! En dat is niet helemaal onwaar. Hadden we het anders verder geschopt? We bleven immers grotendeels in Nederland. Ja, misschien wel. Ik kon tot 1980, tijdens mijn studie Nederlands, van de muziek leven. Daarna niet meer.'

Jan Willem Sligting speelt met een plectrum. En past daarmee in de rij met mannen als Herman Deinum en Frank Kraaijeveld - hoe anders ook hun benadering. Waarom een plectrum?

'Ik was oorspronkelijk, sinds mijn twaalfde, drummer. En ik zocht dezelfde precisie en attack op het instrument. Terwijl mijn favoriete bassisten allemaal contrabassisten zijn: Percy Heath (Modern Jazz Quartet), Jymie Merrit (Art Blakey's Jazz Messengers), Jimmy Woode (Duke Ellington). En Willy Dixon, een zeer uitgesproken persoon, maar toen hij eenmaal voor Chess Records werkte en componeerde, speelde hij als bassist uitsluitend ondersteunend. (Niet in zijn jongere jaren bij zijn eigen boyband The Big Three Trio overigens, red.) Charles Mingus vind ik prachtig, maar erg boos, erg dwingend in zijn spel.'

En nu?

En nu? Op de website staat één optreden, in juni '21. Maar de band staat in de startblokken voor weer gewoon on the road, hoe lastig dat nu ook lijkt.

'Intussen spelen we ieder voor zich thuis, wat we altijd al wel deden. Maar dan was er altijd wel binnen een paar dagen een optreden om je op te verheugen. Samen het podium op blijft toch het fijnste. Zorg goed voor elkaar en blijf gezond.'•

barrelhouse.nl

Lees, luister en kijk verder op deBassist +

VIDEO Live in Concerto 2019
VIDEO Live '78
SPOTIFY Almost There
WEBSITE Albert Collins en Barrelhouse
WEBSITE De guilty pleasure van Jan Willem
www.debassist.nl

WHATIS AVAXHOME?

the biggest Internet portal, providing you various content: brand new books, trending movies, fresh magazines, hot games, recent software, latest music releases.

Unlimited satisfaction one low price
Cheap constant access to piping hot media
Protect your downloadings from Big brother
Safer, than torrent-trackers

18 years of seamless operation and our users' satisfaction

All languages
Brand new content
One site

We have everything for all of your needs. Just open https://avxlive.icu

Warwick Gnome

Hlaar voor

We kijken in basland niet meer op van zeer kleine versterkers. De Gnome is het nieuwste model van Warwick. Is zoiets leuk als back-up of is het een waardige vervanger voor je oude, grotere top?

os van buizenbakken - die populair blijven - en kleurende DI's om met in-ears te gebruiken, zien we nog steeds dat versterkers kleiner worden. In gitaarland zien we zelfs steeds meer eindversterkers die je na je pedalen op of onder je pedalenbord monteert. Ons testobject is een normale top die zo compact is dat hij zelfs in het kleine bovenvakje van enkele bastassen past. Voordat ik hem aansluit kijk ik met jullie naar de eigenschappen, knoppen en aansluitingen.

Wat meteen opvalt is dat de Gnome zwaar is.
Relatief dan, want met nog geen kilo til je hem met twee vingers moeiteloos op, maar het geheel voelt ontzettend stevig. De twee grote, dikke platen gebogen aluminium geven niet alleen die stevigheid, maar ook een mooie industriële look en het is sierlijk hoe ze op de voorzijde om de knoppen heenlopen. Op die voorzijde zit een instrumentingang met ernaast een led. De led brandt groen als er een bassignaal is, maar als het signaal uit de voorversterker te sterk wordt, brandt de led rood en treedt de subtiele ingebouwde compressor/limiter in. Natuurlijk kun je hier creatief gebruik van maken. De zwarte draaiknoppen zitten dicht bij elkaar, maar ze zijn ook met dikke vingers goed

te bedienen. Na gain zien we knoppen voor laag, mid, hoog en mastervolume. Dan volgt er weer een led, die aangeeft dat de Gnome aan staat, en een uitgang voor je koptelefoon. De voorzijde is zo mooi symmetrisch, maar ik had liever een kleinere koptelefoonjackuitgang gezien, zoals op de meeste andere Warwicks: ik ben mijn verloopstukje namelijk altijd kwijt.

De bovenzijde heeft een duidelijk Warwick-logo en subtiele koelgleuven, de onderkant vier stevige, rubberen voetjes. Door het relatief hoge gewicht en de voetjes trek je eerder je snoer uit de Gnome dan dat het hele ding van je speakerkast dondert als je iets te ver weg loopt met je bas. De achterkant is spaarzaam, met een aan/uitknop, een aansluiting voor het meegeleverde, lekker lange netsnoer, een enkele speakeruitgang, een DI-uitgang (na de EQ) en een groundlift om eventuele brom te elimineren. Hier komt mijn tweede kritiekpuntje: ik had graag een speakonuitgang gezien in plaats van een jack, maar misschien past dat gewoon niet? Volgens Warwick is het een kostenbesparing. Gelukkig had ik nog een versterkerkabel met jacks liggen en de twee kasten die ik voor de test gebruikte hebben een gecombineerde jack/

speakoningang, waarbij je de jackkabel in het middelste gat van de speakon prikt.

Bescheiden

De al zeer compacte GR One 800, die er als vergelijking naast staat, lijkt enorm vergeleken met de Gnome en de Italiaan heeft ongeveer drie keer zoveel knoppen en schuiven. Ik ben dus snel gewend aan de Duitser zonder poespas en een geluid maken gaat makkelijk. De 3-bands EQ werkt erg goed (+/-15 dB) en de Gnome brengt een mooi, helder en eerlijk geluid voort. De Jack Casady klinkt romig en vet, de Music Man StingRay gromt zoals die moet grommen en je raadt het al: een P klinkt als een P. De Warwick Gnome klinkt eerlijk, open en breed, zonder klinisch te worden en de compressie is subtiel en lekker.

Dan het vermogen. Ik gebruik vaak een kleine 10-watt Warwick BC-10 en het valt me steeds weer op hoe luid deze kan: menig concurrent heeft daar 25 watt of meer voor nodig. Is Warwick te bescheiden met doorgeven van

Gnome i en i Pro

Warwick levert ook de Gnome i en de Gnome i Pro. De eerste is identiek aan ons testmodel, maar heeft met een meerprijs van 40 euro een uitgang naar pc of Mac om hem als interface te gebruiken. De tweede heeft, naast de interface-functie, 80 watt meer vermogen op 4 ohm en 50 watt meer op 8 ohm en heeft een meerprijs van 30 euro vergeleken met de Gnome i.

een zwaar leven

vermogens? Overdrijven alle andere fabrikanten? Hoe het zit weten we niet, maar net als de combo's is deze Gnome in staat om meer volume te produceren dan je van het vermogen van 130 watt op 8 ohm en 200 watt op 4 ohm zou verwachten. Gekoppeld aan een serieuze speakerkast durf ik dit kastje mee te nemen naar optredens van een rockband. Toegegeven: het blijft een relatief lichte versterker en als je echt wilt blazen, dan zoek je misschien naar meer vermogen.

Conclusie

De Gnome heeft geen ingebouwd stemapparaat, geen effecten aan boord en geen parametrische

EQ, maar 'slechts' een zeer goed werkende toonregeling die je bassen en jou laat klinken zoals het is. Qua prijs ligt de Gnome gelijk aan de TC Electronic BAM (de ELF van Trace Elliot is een stuk duurder) en mede door de bouwkwaliteit die een leven met punkbandjes in een jongerencentrum zou kunnen doorstaan, is de Warwick Gnome zeer aantrekkelijk. Bij dit soort versterkers denk ik al snel aan een back-up of een amp die je meeneemt als je bijvoorbeeld met fiets of ov naar een optreden of oefensessie gaat, maar de Gnome is een eenvoudige, stevige, volwaardige versterker. ●

Warwick Gnome

Type: klasse-D versterkertop

Vermogen: 200 watt op 4 ohm, 130 watt op 8 ohm

Kanalen: 1

Frequentiebereik: 45 Hz tot 18 kHz

Regeling: 3-bands EQ, compressor/limiter

Aansluitingen: DI-uitgang, speakeruitgang,

koptelefoonuitgang

Afmetingen: 4,5 x 17 x 11,8 cm (hxbxd)

Gewicht: 0,96 kg

Land van herkomst: China

Richtprijs: € 129-

Warwick.de

Veelzijdig, tropisch

Ibanez SR1305SB MGL Premium

De Premium Series uit de SR-lijn van Ibanez bestaat uit bassen die tot in detail zijn verfijnd voor je muzikale reis. Ze worden met veel vakmanschap gemaakt van zorgvuldig geselecteerd hout, met hoogwaardige elektronica en hardware. Mijn allereerste bas was de Ibanez GSR180 dus ik ben benieuwd wat deze SR voor mij in petto heeft!

ij hebben voor De Bassist al meerdere Ibanez bassen in handen gehad en waren daar steeds zeer over te spreken. Dit keer is de SR1305SB MGL Premium ons slachtoffer.

Hoewel de naam niet erg mooi klinkt is de bas precies het tegenovergestelde. Het instrument werd netjes geleverd met een hoes en zelfs met een Ibanez Multitool zodat je met gemak kunt werken aan de afstelling, snaarhoogte en intonatie. Ik test de bas zoals ie geleverd is.

Allereerst complimenten voor het hout en de afwerking. De SR heeft een werkelijk prachtige body van Afrikaans mahonie met daarop een toplaag van gezandstraald essenhout en panga panga. De nerven hebben een paarsachtig kleur en met een Magic Wave Low Gloss geeft het de bas meteen een boetiek-uitstraling die je meestal bij handgebouwde instrumenten ziet. De hals is gemaakt van panga panga in combinatie met purperhart en voorzien van twee titanium stangen voor extra stevigheid en sustain.

Met die sustain zit het wel goed. Als ik de A-snaar aansla klinkt deze niet alleen ontzettend lang door, maar voel ik ook een schok door mijn lichaam. De toets is eveneens van panga panga en voorzien van prachtige ovaaltjes in een zeeschelp-achtige kleur. Ondanks dat het een vijfsnarig exemplaar is voelt de bas ontzettend licht aan, zeker als je vijfsnarige Jazzbassen gewend bent. Je instrumentkabel moet je wel schuin aan de bovenkant in de uitgang steken, wat even wennen is. Qua looks en afwerking heeft deze

volumemonster

bas al ontzettend goed gescoord, maar hij moet natuurlijk ook goed klinken!

Nordstrand Big Break

De bas heeft een grote knoppen voor volume en balans en een passief/actiefschakelaar voor de voorversterker. De preamp heeft drie kleinere draaiknoppen voor bas, mid en hoog waarvan de laatste als toonregelaar fungeert als je in passieve stand speelt. Dan is er nog een driewegschakelaar voor de middenfrequenties waarbij je kunt schakelen tussen 250, 450 en 700 Hz.

Deze bas is voorzien van twee bijzondere Nordstrand Big Break elementen, die Carey Nordstrand speciaal voor Ibanez ontwierp. Ik zal proberen het zo goed mogelijk uit te leggen. Het zijn enkelspoelselementen die voorzien zijn van twee spoelen (een voor B-, E- en A-snaar en een voor de D en G) om zo een 'storingsvrij' effect te krijgen. Voor dit effect dienen beide delen even groot te zijn, maar dan is er geen ruimte in het element. De oplossing was om de pooltjes bij de D- en G-snaar schuin naar beneden te plaatsen en daarboven nog extra niet-magnetische pooltjes te plaatsen (zitten onder de kap) zodat beide spoelen hetzelfde formaat en inductie hebben. Een slimme zet als je het mij vraagt; als je je duim erop legt voelen ze ook als dubbelspoelselementen. Wat je met techniek toch allemaal niet kunt! En hoe klinkt dat dan?

In de passieve modus is het geluid in ieder geval erg solide. De Nordstrands klinken inderdaad anders dan een gewoon enkelspoelselement,

in ieder geval meer in balans qua toon en volume. Het geluid is heel modern, maar heeft niet die nasale 'hifi'sound die je veel hoort in moderne bassen. Qua volume is de bas over de hele hals gelijk, van de lage C op de B-snaar tot de hoge G bij de 24e fret. Met de toonregeling kun je dat scherpe randje er makkelijk af halen en met de balansknop draai je er eenvoudig meer halselement bij voor een iets dikker geluid of meer brugelement voor de achterste knor.

In de actieve stand is het een ander verhaal en wordt het echt feest. Ik denk dat dit zonder twijfel de luidste bas is die ik ooit in handen heb gehad en ik moet tijdens de bandrepetitie de volumeknop een tikje terugdraaien. Het is even zoeken naar de sweet spot, maar al snel beland ik bij een midscoop van 700 Hz die in mijn oren het prettigst klinkt. Uiteraard kun je per situatie kijken welke stand van de midschakelaar geschikt is, maar aan volume geen gebrek. De Nordstrands geven een strakke en heldere klank die door elke mix snijdt en elke noot heeft veel definitie. Als je gewend bent aan normale enkelspoelselementen is het geluid wel even wennen en ik kan mij voorstellen dat het voor sommige bassisten misschien nog iets te modern klinkt.

Thuis gooi ik er nog wat effecten overheen (distortion en chorus) en speel ik met plectrum. Met deze speelwijze komt de bas nog beter tot zijn recht en klinkt hij echt als een monster. Er blijft veel laag over, maar er is veel meer definitie in het middengebied, dus als je bezig bent met iets zwaardere alternatieve muziek of metal blijft je sound in ieder geval overeind staan. Ik denk dat deze bas zelfs in een moderne jazz/fusiongroep zijn mannetje kan staan. Qua sound kun je veel kanten op, maar er mist een duidelijke 'Ibanez'toon die zich onderscheidt van andere merken.

Voortreffelijk

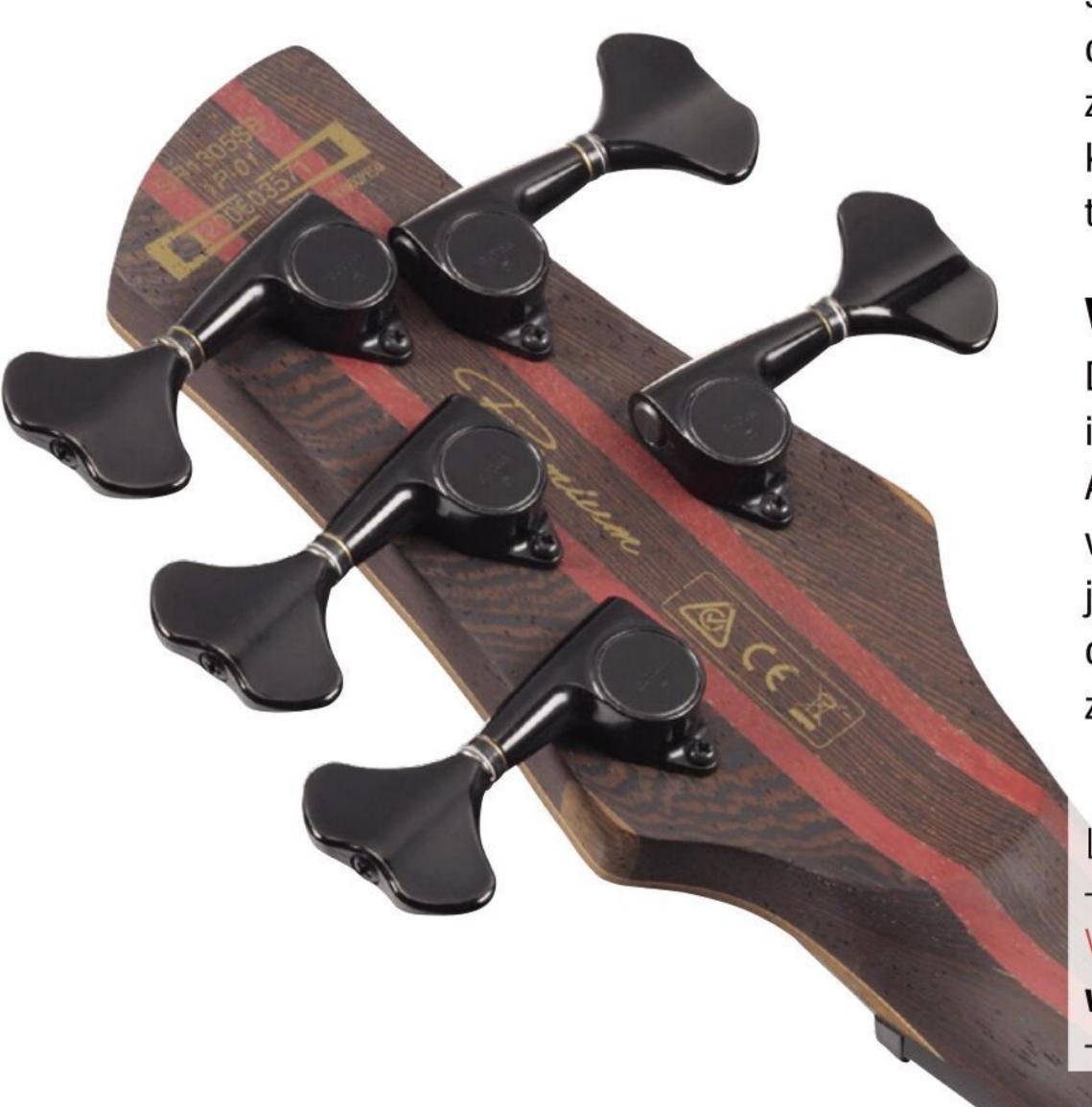
De Ibanez SR1305SB MGL is een prachtig gebouwd instrument met prachtige looks en dito sounds. Alleen al de innovatieve Nordstrand elementen verdienen een compliment. Qua prijs zal het niet je eerste bas worden, maar als je iets anders wilt dan die 'old school'-sound is deze Ibanez het zeker waard.

Lees, luister en kijk verder op deBassist +

VIDEO De bassen in beeld www.debassist.nl

Ibanez SR1305SB MGL Premium
Kleur: Magic Wave Low Gloss
Lak: polyester
Body: essen, panga panga, mahonie
Hals: panga panga/purpleheart, 5-delig, geschroefd
Toets: panga panga
Frets: 24, medium
Elementen: 2x Nordstrand Big Break
Regelaars: 3-bands EQ, midfrequentieschakelaar,
volume, balans
Elektronica: actief, passief schakelbaar met passieve
toonknop
Stemmechanieken: Gotoh lichtgewicht
Brug: Ibanez MR5S monorails
Mensuur: 34 inch
Breedte bij topkam: 45 mm
Land van herkomst: Indonesië
Linkshandig: nee
Extra's: inclusief gigbag en multitool
Richtprijs: € 1.399,-
ibanez.com/eu * hoshinoeurope.com

NS Design CR-5T

Electric Upright, de derde generatie

De EUB heeft een relatief korte geschiedenis. Van de Ampeg Baby Bass (salsa) en de Van Zalinge bas (Sting) kwamen we bij diverse nieuwe ontwerpen, met en zonder kast. NS Design heeft sinds de jaren negentig en behoorlijke keus: van de relatief goedkopere NXTa tot aan bassen met een POLAR of EMG element. Welke plaats heeft deze CR-5T in de totale familie der kastlozen?

oe mij nou maar een gewone contrabas, zullen bassisten misschien zeggen. Eerst was de sjouwbaarheid het belangrijkste voordeel, maar nu zijn er meer redenen om voor zo'n wandelende tak te kiezen: Les Claypool, Bakithi Kumalo en Tony Levin sjouwen immers niet zelf. Daarnaast blijven ze heel tijdens een regenachtig festival in de buitenlucht of in een klein café, waar je liever niet met je 150 jaar oude bas-met-hypotheek op de route naar het toilet staat.

De CR-5T komt met een canvas tas die probleemloos op je rug hangt. Hij kan mee op de fiets en dan via het ov het vliegtuig in, zelfs als handbagage!

Dat kun je met vrijwel alle andere EUB's wel vergeten. De NS Design heeft een standaard die zwaarder, sterker en beter verstelbaar is dan die van de NXT. Hij lijkt onverwoestbaar, maar let op dat je de bas boven één van de drie poten monteert: anders is er een omdonderrisico.

Deze NSD-versie lijkt op de goedkopere NXT, maar het klinkt en voelt toch allemaal net 'lekkerder'. Vergelijk een nieuwe Squier met een oudere Fender: dan is ook iedereen gewend dat er kwaliteitsverschil is. Hier is het voor een belangrijk deel te merken aan de houtkwaliteit, montage en gewoon de toon. De CR-5T heeft een vollere, nog meer 'houten' klank.

Onversterkt bespeelt het instrument licht en gelijkmatig en is, zonder de voor basgitaristen onnavolgbare duimpositie, tot in de hoogste regionen makkelijk bereikbaar. Als iemand die van origine basgitarist is, houd ik van positiemarkeringen op de toets: intoneren moet je toch, maar je zit wel in één keer in de buurt. Een contrabassist mist de overgang van hals naar kast voor oriëntatie; het is voor hem/haar superbelangrijk of de 'hiel' van de bas op D- of de Es-positie zit. Er is voor deze bas een ergonomisch gevormde houten beugel verkrijgbaar om op de D- of Espositie aan te brengen. Er is ook een 'gewone'

eindpin verkrijgbaar, net als twee types straps om hem als basgitaar om te hangen.

De spijker

Tijdens het uitpakken viel een oneffenheid achterop de hals op. Een slordige lakdruppel? Nee, iemand heeft een spijker achterin de hals geramd! Toevallig ter hoogte van de D op de G-snaar. Je voelt hem eigenlijk precies op het moment dat je overgaat in duimpositie, dus het is het ei van Columbus. Een messing kopspijkertje in de D-positie achterop de hals en je weet waar je bent. Na de koploze basgitaar en het stemapparaat voor op je gitaarkop (die je dan dus niet hebt) opnieuw een baanbrekertje van mijnheer Steinberger. Hoe simpel kan iets zijn?!

Op de iets duurdere CR-M zitten ook speciale laagohmige magnetische EMG elementen zodat je de fretloze basgitaar in je EUB naar boven kunt halen. Is het nodig? Onze testbas geeft al veel mogelijkheden met de actieve toonregeling en deze POLAR elementen bevatten een traploze balansregeling waarmee je in kunt stellen hoe de piëzo's werken. Als je strijkt, bewegen de snaren van links naar rechts met je strijkstok mee, terwijl de snaren tijdens plukken van boven naar beneden bewegen.

Bij de NXT was dit schakelbaar en dat is niet handig: je hebt nooit de tijd om te switchen. Deze balansregelaar is een prima optie, want je kiest gewoon
traploos een stand die voor beide speelstijlen goed
of goed genoeg is, waarbij die eventueel in te mixen
magnetische pickups van het duurdere type soms
net de oplossing kunnen zijn. Ik zou ze er bij willen.

Deze bas is doodstil en dat is bij actieve toonregelingen wel eens anders. De twee 9-volt batterijen zitten onder een draaistripje, dat vraagt om moeilijkheden. Je trekt het snel stuk bij het uitnemen of je klemt je draad vast bij het plaatsen van de batterij. Geef mij maar zo'n simpel kliksysteem.

De bas speelt en klinkt compromisloos goed en ondersteunt moeiteloos een jazzgroove of een Cubaanse tumbao. Voor een contrabas 'zingt' de

niet te doen alsof hij een contrabas is, ook al is zijn toon naar keuze bijna net zo percussief, zangerig of vol: je speelt gewoon op een elektrische contrabas die een uitstekend versterkt geluid voortbrengt wat met een akoestische contrabas wel eens misgaat.

Een redelijke massiefhouten contrabas begint al snel bij 4000 euro. Deze NS komt op 4189 euro, de prijsklasse van de Yamaha Silent Bass, de BSX en de Eminence, alle drie minder draagbaar, maar die wel net iets meer 'kast' klinken. Deze CR-5T klinkt en voelt absoluut meer dan twee keer zo goed als de goedkopere NXT - die al niet mis was. Wie echt liever contrabas speelt, maar niet onder een alternatief uit kan, zal wellicht kiezen voor een van de 'ik-beneen-compromis-met-een-contrabas'-EUB

Als EUB op zich staat dit hybrideinstrument op eenzame hoogte

toets me te veel - hoewel sommigen die toon tevergeefs zoeken! - maar na een slagje losdraaien van de halspen en het hoger stellen van de brug is dat opgelost en heb ik naar mijn smaak weer voldoende percussie in mijn toon.

Onder de afdekplaten achterop zit de EMG toonregeling, die natuurlijk keurig de juiste frequenties
in laag en hoog beïnvloedt. De brug is van buitenaf
verstelbaar met een inbussleutel, net als de halspen. Slim zijn de uitsparingen waardoor je ook
gewone contrabassnaren kunt gebruiken. Ik denk
dat deze bas met hybridesnaren (metaal en kunstdarm) te gek klinkt! De meeste EUB-bouwers blijven
dicht bij de traditionele contrabasbouw wat betreft
kam, kop, snaarlengte en kastopbouw. Dit heeft - ik
heb er ook een ontwikkeld - een nog steeds zwaar/
groot instrument tot gevolg. Als het om dit type
denkwerk gaat en slimme oplossingen om het instrument klein te houden, dan staat Ned Steinberger op
eenzame hoogte.

Conclusie

Is de CR-5T een naadloze vervanging voor een contrabas? Gestreken en geplukt kom je dankzij de toonregeling een eind, al hoor je natuurlijk altijd dat er geen 150 jaar oude kast van dik 100 liter mee staat te trillen. Een EUB van deze kwaliteit hoeft

prijsgenoten. Maar als EUB op zich (check Tony Levin op de artiestenpagina van NSD) staat dit hybride-instrument op eenzame hoogte. Dit is echt een volgende generatie. ●

NS Design CR-5T

Kleur: amber, meer opties mogelijk

Lak: polymeer

Body: gevlamd esdoorn

Hals: esdoorn

Toets: ebben

Elementen: POLAR directionele piëzo

Brug: esdoorn

Regelaars: toon, volume, balans (pizzicato naar arco)

Elektronica: actief, 18V EMG, 2-bands EQ

Mensuur: 41,7 inch

Gewicht: 4,8 kg (8,2 met standaard en hoes)

Land van herkomst: Tsjechië

Richtprijs: € 4189,
thinkns.com * htd.fr

Lees, luister en kijk verder op deBassist +

TEST NS Design NXT www.debassist.nl

De Bassist Talent

Freek Mulder is 26 jaar oud maar zijn cv is indrukwekkend. Hij speelde onder meer met Anton Goudsmit, Caro Emerald en Mathilde Santing, hij bracht met Floatmonki net een plaat uit en is hij binnenkort te horen op de nieuwe ep van zangeres Áslaug. Ook doet hij regelmatig jamsessies, zat hij vele malen in de orkestbak bij verschillende musicals en was hij onlangs nog in de studio om zijn eigen muziek op te nemen. En dat op basgitaar, contrabas en bassynth.

irect na mijn afstuderen aan het conservatorium heb ik anderhalf jaar in een musical gespeeld: Was Getekend, Annie M.G. Schmidt', vertelt Freek als de musicalspecial uit de vorige editie van De Bassist ter sprake komt. 'Dat was een cultuurschok. Ik heb jazz gestudeerd en dat is vier jaar lang dingen proberen en nieuwe dingen ontdekken. In de orkestbak moet je binnen de lijntjes kleuren.'

Dat Freek jazz ging studeren komt voort uit zijn liefde voor soulmuziek. Voor we daar zijn gaan we terug naar toen hij dertien was. 'Wat vrienden en ik begonnen een bandje en er was geen bassist. Ik wilde dat proberen en dat is helemaal uit de hand gelopen. Mijn moeder vertelt altijd dat ze het zo grappig vond dat ik 's ochtends voor school in mijn onderbroek in mijn kamer bas zat te spelen. Ik wilde kijken of ik wat ik 's avonds had geoefend nog steeds kon spelen.'

Na een paar jaar rock en metal (lang haar en alles), ontdekte Freek dat zijn hart bij soulmuziek ligt, met Stevie Wonder en D'Angelo als muzikale helden. 'Ik kwam erachter dat alle gasten die spelen bij artiesten die ik dope vond, een jazzachtergrond hebben. Ik ontdekte bijvoorbeeld Will Lee. Die gast speelt op al die soulplaten, maar die speelde ook bij de Brecker Brothers. Toen wist ik het: ik moet jazz gaan studeren.'

Zo gezegd zo gedaan. Freek deed auditie bij drie conservatoria en werd overal aangenomen. Na lang twijfelen koos hij voor Amsterdam. Daar wachtte een leuke verrassing. 'Ik wilde heel graag les van Jeroen Vierdag, want ik had inmiddels The Ploctones ontdekt en hij is een legend.' Wat bleek? In hetzelfde jaar dat Freek begon met studeren, begon Jeroen als docent in Amsterdam. 'In mijn eerste jaar kreeg ik techniekles van hem, dat was een droom die uitkwam.'

Freek is alweer een aantal jaar afgestudeerd en hij speelt in veel verschillende projecten met veel verschillende mensen in veel verschillende stijlen. Pas geleden dook hij de studio in om zijn eigen muziek op te nemen. Dat project heet kotokid en is beïnvloed door de fusion van enkele decennia geleden.

'Ik hou van fusion, Michael Brecker is God', vertelt Freek (dat zegt hij later, terecht, ook over Pino Palladino). 'Maar vaak speelt hij op zijn EWI met zo'n panfluitsound. Dan denk ik: Jezus, doe niet, dat klinkt supergedateerd. Maar de muziek is tof en de muzikanten zijn waanzinnig.' Dat brengt ons naar kotokid. 'Mijn concept voor deze band is om de dynamiek en de energie van zo'n fusionband samen te brengen met de wall of sound-ervaring van een dj waardoor het weer modern klinkt.' Wie wil weten hoe dat klinkt: check de site van Freek. Daar is trouwens ook van alles te vinden over wat hij nog meer doet. De komende tijd staat in het teken van zijn eigen muziek. 'Ik heb in de afgelopen jaren veel in dienst van anderen gedaan. Dat is superleuk, maar ik wil nu mijn eigen ding gaan ontdekken, zowel met kotokid als met Taiga, een duo met een saxofoniste.' Daarnaast staan er andere samenwerkingen op het programma waarvan het resultaat uiteindelijk gebundeld zou moeten worden op een plaat. 'Ik zou het vet vinden om grote popdingen te doen. Ziggo Dome shows met mensen als Maan ofzo. Dat komt wel. Ik probeer altijd ongelooflijk goed voorbereid te zijn en het serieus te nemen. Ik moet gewoon nog hard werken.'

freekmulder.com

Lees, luister en kijk verder op deBassist +

SPOTIFY Freek Mulder playlist VIDEO Floatmonki

www.debassist.nl

The One. For All.

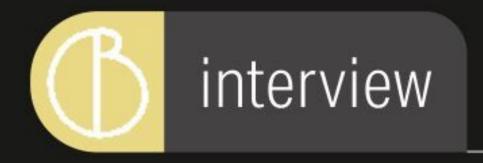
Fender

The American Professional II

The American Professional II Precision Bass® in Mercury features a V-Mod II pickup, a '63 P Bass® neck and HiMass™ Vintage bridge.

The American Professional II Series: Played by more artists on more stages. Night after night.

Vicole Row
Van Miley Cyrus tot

Sinds 2018 is Nicole Row de nieuwe bassist van de Amerikaanse rockband Panic! at the Disco, als opvolger van Dallon Weekes. Daarnaast werkt Nicole veel als sessiemuzikant en trad ze op met bijvoorbeeld Miley Cyrus bij The Tonight Show, Saturday Night Live en de Billboard Awards. Wij spreken haar over een customshop vijfsnarige shortscale, mentale gezondheid ten tijde van een wereldwijde pandemie en angst voor eeneiige tweelingen.

eel mensen vragen aan me hoe het is om met Miley Cyrus te werken', vertelt Nicole ons als we haar spreken via Zoom. 'Dat komt denk ik doordat ze op het podium soms wild over kan komen en mensen vormen dan een bepaald beeld van je. Maar ze is echt ontzettend lief. Ze zei ooit tegen me: 'Iederéén heeft zijn of haar wildere fase, maar ik was gewoon heel zichtbaar tijdens die van mij.' In de

repetitieruimte is Miley echt een artiest en muzikant. Ze is ontzettend betrokken bij het creatieve proces en bij het schrijven. En als we iets maken wat haar emotioneel maakt, is ze ook niet bang om haar emoties te laten zien. Er is wel een groot verschil tussen spelen met Panic! at The Disco en Miley Cyrus. Panic! heeft natuurlijk het hele bandimago waar het bij Miley live alleen om haar draait. We hebben met haar wel eens een optreden gehad

Panic! at the Disco

waarbij de hele band onder het podium zat en onzichtbaar was voor het publiek. Je komt dan op de locatie, draagt precies wat je gevraagd wordt te dragen en er wordt nagedacht over hoe je haar moet zitten. Vervolgens speel je de liedjes precies zoals ze geschreven zijn en dat is het. Bij Panic! is de insteek heel anders. Daar mag ik mijn creatieve vrijheid nemen op het podium, ben ik mezelf en kies ik zelf welke kleren ik draag. Het zijn echt twee verschillende werelden, maar ik ben dol op allebei. Ik houd er heel erg van om wat meer achter de schermen mijn instrument te bespelen zonder in de schijnwerpers te staan. Maar met Panic! is het veel creatiever en voelt het als een familie waarbij je ook veel meer contact maakt met de fans.'

'Maar' de bassist

De laatste tijd valt Nicole natuurlijk het meest op door haar nog vrij verse rol in Panic! At the Disco, de alternatieve rockband waar ze sinds 2018 in speelt.

'Het voelt voor mij altijd heel gek om over de fans te praten. Toen ik bij de band kwam, kreeg het hele fandom dat Panic! at the Disco heeft, mij al snel in de gaten. Maar ik sta er altijd wat bescheiden in; ik ben ingesprongen als bassist maar heb de nummers niet geschreven. Ik vind de fans geweldig en zó lief, maar ik voel me soms ook bijna een beetje schuldig omdat ik uiteindelijk 'maar' de bassist ben. Ik heb inmiddels ook zoveel verschillende versies gehoord over hoe ik begon bij Panic! Soms zeggen mensen dat ik zelfs maar twee of drie dagen had om me voor te bereiden. Dat is niet waar. Maar het was inderdaad wél een hele korte periode, waarin ik alle nummers van de band moest leren. Dat kwam omdat de vorige bassist onverwacht stopte. Na twee of drie weken zouden we de eerste repetitie samen hebben en kort daarna de tour. Ik heb toen alle andere dingen afgezegd en ben dagenlang in mijn kamer gaan zitten met mijn basgitaar. Het lijkt van tevoren misschien erg stressvol omdat je weet

'Met Miley Cyrus hebben wel eens een optreden gehad waarbij de hele band onder het podium zat'

'Ik ben van origine een viersnaarspeler, maar bij Panic! werden alle nummers in drop D gespeeld. Die lage, dikke sound kon ik met mijn viersnaar niet goed genoeg benaderen, vond ik. Daarom ben ik op een vijfsnarige bas gaan spelen. 'Ik heb hele kleine handen en als ik bijvoorbeeld van de eerste fret naar de vierde moet, lukt dat niet door mijn vingers te spreiden. Ik moet echt een klein sprongetje maken op een longscale-bas. Toen ben ik met Fender gaan kijken of we een vijfsnarige shortscale-bas konden maken die beter past bij mensen met kleine handen zoals ikzelf. Ze waren echt niet meteen enthousiast, weet ik nog. Want als je de hals korter maakt, verandert de spanning van de snaren natuurlijk ook. Om die lage B-snaar niet sloppy te laten klinken, hebben we custom made snaren gebruikt die perfect zijn voor deze bas. Deze zitten er standaard op en zijn ook bij te bestellen. Op dit moment wordt er nog steeds gewerkt aan de basgitaar. We willen de elementen nog iets verschuiven omdat hij qua sound nog niet helemaal is zoals ik hem wil hebben. Maar als dat klaar is, denk ik dat mensen met kleine handen zoals ik deze bas echt geweldig gaan vinden.

'Totdat deze shortscale klaar is, speel ik veel op mijn longscale Fender American Pro Precision vijfsnaar. En voor sessiewerk gebruik ik mijn viersnarige Precision Bass met Bartolini's en flatwounds; die klinkt erg old school. Verder heb ik ook nog een hele coole Marco bas, die echt een toffe vintage Jazz Bass-sound heeft, en een bas gemaakt door L. Ellis Hahn. Zij werkte lang bij Sadowsky en maakt nu zelf bassen onder de naam L.E.H. Ik ben echt niet iemand die een hele opslag heeft met basgitaren, maar ik heb verder nog een Fender Marcus Miller Jazz, wat een van mijn 'kindjes' is, en een '70s J-reissue in surf green.

'Qua effecten gebruik ik een Boss stemapparaat, een MXR Bass Envelope Filter, een EBS phaser en octaver, een Aguilar Fuzzistor en een Darkglass Vintage Microtubes. Ik heb een Noble DI/voorversterker en qua versterkers gebruik ik live de Eich T-1000 via een Eich 212 en thuis een Eich T-500 via één of twee 112's. Live heb ik nog een 2x12" en een T-500 als back-up.'

> moment staat de band helemaal stil vanwege de quarantaine. We hebben nog wel contact want we blijven vrienden en muzikanten natuurlijk, maar alles eromheen staat op pauze. En daardoor vervelen we ons echt ontzettend. Niet alleen de bandleden maar ook iedereen in het team eromheen.'

Online lesgeven

'Ik doe nog wel wat sessiewerk voor mensen. Gewoon random dingen die voorbijkomen of vrienden die iets nodig hebben. Ik houd heel erg van het concept van sessiewerk. Je studeert veel, zodat je goed wordt op je instrument, vervolgens ga je ergens naartoe om je partij op te nemen en daarna ga je weer naar huis. Sessiewerk is ook echt waar mijn hart ligt; ik ben dol op het touren maar ik houd ook van een vredig en rustig 'Jazzmuziek heeft mijn muzikale vocabulaire ontzettend uitgebreid en mijn gehoor ook verbeterd'

Creepy tweelingen

'Ik heb best wel een gek en griezelig verhaal over de eerste baslessen die ik kreeg. Ik weet niet meer precies hoe oud ik was toen ik begon met spelen, maar ik was een tiener. Veel van mijn vrienden waren muzikaal en toen iemand me vroeg eens een basgitaar vast te houden, voelde dat meteen heel natuurlijk. Ik kocht zelf een basgitaar en na een tijdje thuis geoefend te hebben, wilde ik graag les om beter te worden. Mijn moeder vond een leraar in de buurt, ik weet niet precies meer hoe, maar we gingen samen naar zijn huis voor de eerste les. Dat was allemaal prima. Maar toen ik een week later terugkwam, kon mijn leraar zich niks meer herinneren van de vorige les. Dat gaf een hele gekke sfeer. Maar toen bleek dus dat het een eeneiige tweeling was en dat ze me om de beurt basles gaven. Dat vond ik ontzettend creepy, dus toen ben ik meteen weer gestopt. Daarna heb ik geen baslessen meer gevolgd tot aan het conservatorium.'

'Ik ben helemaal oké met sessiewerk waarbij de muziek mij niet helemaal ligt qua genredat is ontzettend leerzaam'

bestaan. Ik ben er ook helemaal oké mee als ik sessiewerk doe waarbij de muziek mij niet helemaal ligt qua genre. Want dat is ontzettend leerzaam. Het is heel tof als je speelt met iemand waarmee je muzikaal helemaal klikt, maar die situatie is er gewoon niet altijd. Ik denk dat er geen genres zijn die ik niet zou spelen. Er zijn dingen waarvan ik het minder leuk zou vinden om ze te spelen, maar ook daarin zie ik de uitdaging. Toch is het geven van online basgitaarlessen het meest constante werk geweest de afgelopen tijd; daar vul ik mijn dagen voor een groot deel mee. Ik heb nu acht of negen studenten van over de hele wereld die allemaal erg toegewijd en gemotiveerd zijn.'

Basnerd

'Toen de quarantaine begon had ik één leerling, dus dat heeft zichzelf snel uitgebreid. Het is een fijne manier om met mensen in contact te zijn en hun motivatie inspireert me ook enorm.' Daarnaast heeft Nicole haar eerste eigen liedje Headspace naar buiten gebracht. 'Het nummer is echt ontstaan door de quarantaine', legt Nicole uit. 'Ik had al een tijdje een baslijn in mijn hoofd en op een dag lag ik op de grond met mijn laptop en besloot ik er gewoon eens iets mee te doen. En al vrij snel viel alles op zijn plek. Er was geen druk van buitenaf en ik hoefde niks anders. Een aantal van mijn vrienden heeft ook stukken ingespeeld en wat toffe ideeën ingebracht. Aan het eind van

het liedje heb ik ook een korte melodie gezongen, maar er zit geen tekst in het nummer. Dat wilde ik ook niet. Ik wilde dat dit nummer meer een soort leeg canvas zou worden waar mensen hun eigen verhaal bij kunnen verzinnen. Er was geen plan voor dit nummer en zeker niet voor een album, maar het is wel heel leuk om te zien dat er enthousiast op gereageerd wordt. En het doel is nog steeds niet om een album uit te brengen, ik blijf gewoon een basnerd die de hele dag basgitaar wil spelen, maar ik zal hier wel aan blijven werken.'

Jazz

'Een laatste tip die ik heb voor bassisten: bestudeer jazzmuziek! Ik ben er pas later in mijn carrière achter gekomen, maar het brengt me zoveel. Het heeft mijn muzikale vocabulaire ontzettend uitgebreid en het luisteren naar jazz heeft mijn gehoor ook verbeterd. En het is misschien cheesy, maar zorg dat je geïnspireerd blijft door de dingen te doen die je zelf tof vindt. Zorg dat je iedere dag blijft groeien en haal daar nieuwe motivatie uit.' • nicolerow.com • panicatthedisco.com

Source Audio SA251 Ultrawave Bass

Breed inzetbare multi

Source Audio en oversturing gaan al jaren hand in hand. En Source Audio en bassisten gaan ook al jaren hand in hand. Waar de gitaristen wegkeken van de Soundblox-lijn (plastic, log, raar) omarmden bassisten deze reeks direct. Source Audio heeft geleerd van deze uitstap en lanceert nu een multibandprocessor voor de bassist - en oké, ook voor de gitarist - en die smaakt naar meer!

en brengt pedalen op de markt die net even anders zijn. Hierbij gaat dit merk voornamelijk voor compleetheid: je krijgt altijd meer dan je denkt. Sinds de uitstap naar de logge plastic pedalen produceert deze fabrikant nu voornamelijk pedalen met een metalen behuizing, normale grootte en een heel eigen geluid. De Ultrawave past precies in dit plaatje! De Ultrawave is namelijk een multibandprocessor: een pedaal dat je geluid splitst in meerdere frequentiebanden die je alle afzonderlijk kunt aanpassen. Hierbij spitst dit pedaal zich voornamelijk toe op de oversturing en de tremolo-effecten, maar er is veel meer mogelijk.

Vanuit de doos krijgt je een klein, metalen pedaal met twee ingangen, twee uitgangen, vier knoppen en een selectieschakelaar. Het pedaal is volledig

stereo en beide signalen kunnen onafhankelijk van elkaar worden bewerkt. De selectieschakelaar geeft met drie 'vormen' (cirkel, driehoek en vierkant) de drie mogelijke presets aan die je kan gebruiken. Elke preset kun je aanpassen met de knoppen voor drive (de mate van oversturing), level (eindvolume), mix (clean-blend) en treble De usb-aansluiting laat dit pedaal praten met de pc-software of de app op je telefoon.

Lol

En juist daar begint de lol. Want met de te downloaden software gaat er een wereld open. Ineens is elk aspect van je multibandgeluid in deze preset

Het dragende laag blijft intact terwijl het midden fors overstuurt

(mate van hoog). Met een enigszins verborgen drukknop op de achterzijde van het pedaal, Alt genaamd, kun je deze vier regelaars nog een andere functie geven. Zo verandert mix in een bassknop (mate van laag) en treble in een midregelaar (mate van midden). Ook de selectieschakelaar verandert met de Alt-knop: je krijgt er ineens drie extra presets bij. De led verandert dan ook van kleur om dit duidelijk te maken. Het pedaal wordt gevoed door een standaard 9V voeding (150 mA) en er is aan de achterzijde een aansluiting voor een expressiepedaal.

aanpasbaar. De hoeveelheid banden en de plaats in het spectrum is een start, maar van elke frequentieband kun je de mate van gain instellen, het eindvolume, wat voor oversturing je wilt gebruiken, etc. Er zijn mogelijkheden om octavers en ringmodulators toe te voegen aan de presets, net als Ifo's (low frequency oscillators, ritmische aanpassingen van parameters), en er zijn envelopefilters die je kunt gebruiken om de effecten aan te sturen. Er is zelfs een morphing-effect om, ritmisch of via een expressiepedaal, van geluid A naar geluid B te veranderen en weer terug. Aan de fysieke knoppen op de

bandprocessor

Ultrawave kunnen zelfs andere functies worden toegekend en als je het pedaal uitbreidt met de Neuro Hub kun je al deze parameters ook zonder computer of app aanpassen via midi.

Aangesloten maakt dit pedaal meteen duidelijk waar het voor gemaakt is. De fabriekspresets zijn voornamelijk gericht op het oversturingsaspect en erg breed inzetbaar voor de basgitaar. Zo heb je standaard al keuze uit een cleane boost, milde overdrive, een mooie Sansamp-simulatie of een vette Velcro-fuzz. De knoppen reageren direct en veranderen het geluid op een manier waarop het lijkt alsof je met een analoog pedaal aan het spelen bent. De EQ is breed instelbaar en past anders dan ik had verwacht. Het multibandeffect is heel erg duidelijk: je merkt dat het dragende laag intact blijft terwijl het stuwende midden fors Met de gitaarpresets (het verschil tussen de tover je ook een mooi overstuurd gitaarmiddengebied uit je bas. De tremolo-effecten zijn voor bas vaak wat minder inzetbaar, maar geven je wel de mogelijkheid om je geluid wat beweging te geven. En de octaafeffecten tracken super en snel! Vanuit de doos is er geen laag verlies en

zijn er geen rare bijgeluiden of een hinderlijke kleuring van je geluid.

Cloud

Er is dus heel veel mogelijk. En kijkend naar al deze mogelijkheden weet je soms even niet waar je moet beginnen. Maar het softwareprogramma werkt met zoveel visuele steuntjes dat de bediening eigenlijk heel simpel is en het heel snel went. Je kunt je ideeën opslaan in oneindig veel presets en eventueel over de bestaande presets heen schrijven zodat ze in een livesituatie snel te gebruiken zijn. Verder is het via de cloud mogelijk om presets te delen en die van anderen te gebruiken.

Dit alles maakt dit pedaal breed inzetbaar voor meerdere instrumenten. En op wat kleine dingen na heb ik weinig te klagen over het geluid. Wel is er wat inspanning nodig van de bassist om zich de software eigen te maken. Maar als je dat dan eenmaal gedaan hebt, is de beloning groot: een volledig aanpasbaar en dynamisch pedaal. Een aanrader! sourceaudio.net • voerman.nl • Richtprijs: € 299,-

Met dank aan Jeffery McAlack van Source Audio die in een Zoommeeting enthousiast al mijn bijzondere vragen wilde beantwoorden.

Lees, luister en kijk verder op deBassist +

VIDEO De Ultrawave in actie

www.debassist.nl

Tyrische rock

met een strijkstok

Drie, bijna vier soloplaten. Professor in Düsseldorf en solobassist in de klassieke supergroepen het Luzern Festival Orkest en het Mahler Chamber Orchestra. De Nederlandse contrabassist Rick Stotijn is zonder twijfel doorgedrongen tot de wereldtop van klassieke bassisten.

orona of niet, de agenda van Rick zit tjokvol. Het is lastig een afspraak te maken. Zijn leven speelt zich tegenwoordig over de hele wereld af met Düsseldorf, Stockholm en Amsterdam als min of meer constanten. Na lang heen en weer appen vinden we een datum. Na zijn carte blanche streamconcert in het Amsterdamse Muziekgebouw zullen we elkaar treffen.

Als enige bezoeker zit ik in de zaal waar Rick een stevige staalkaart van zijn kunnen afgaf. Samen met fagottist Bram van Sambeek en pianist Hans Eijsackers speelde hij werk van zowel de klassieke contrabasvirtuoos Giovanni Bottesni als tangogrootmeester Astor Piazzolla en Led Zeppelin. Steeds met de strijkstok als zijn voornaamste wapen vliegen zijn vingers over de toets. Niets lijkt onmogelijk. En in tegenstelling veel collega-contrabassolisten bespeelt Rick niet alleen de grote hoogten, maar laat hij zijn bas ook regelmatig knorren in het diepe krochten van het subcontra-octaaf.

Na het concert laadt Rick twee contrabassen in zijn ruime Volvo XC 90 waar wel drie bassen in passen. Waar zullen we het interview eens houden? De hele stad zit door corona nog op slot dus een leuk café is er niet bij. 'Laten we naar de werkplaats van Harry Jansen hier om de hoek gaan', zegt Rick. Basbouwer Harry Jansen is een van Ricks beste vrienden en een onmisbare schakel om het beste uit zijn instrumenten te halen. Even later vullen onze neusgaten zich met de geur van beenderlijm, lak en ronddwarrelend zaagsel. In een woud van streng op ons toekijkende contrabaskrullen doet Rick zijn verhaal.

Beheerst naar de top

'Als kind wilde ik eigenlijk hoorn spelen', begint Rick voor de Bassist enigszins teleurstellend. 'Omdat mijn vader bassist was, lag het ook niet voor de hand dat ik ook bas zou gaan spelen.' Een noodlottig ongeluk, waardoor hij zijn net ontkiemde grote voortanden verloor, zette een streep door een carrière als blazer. En toen lonkte toch die grote houten kast.

Rick had lang af en aan les bij zijn vader Peter Stotijn, destijds aanvoerder van het Residentie orkest. 'Mijn vader is een goede leraar, alleen is het de vraag of hij ook voor mij de juiste was', vertelt de bassist openhartig. 'Ik was ook niet altijd een goede leerling voor hem. Les hebben van je vader is ingewikkeld.'

Het bassen ging hem goed af en zijn naam ging midden jaren negentig al een beetje rondzingen in contrabaskringen. Bassisten kenden Rick dus al vrij snel, maar daarbuiten groeide zijn roem langzamer. Anders dan menige band, sterviolist of toppianist, waar het succes vaak jong en snel komt, gaat de carrière van Rick langzaam maar zeker omhoog. Dat die beheersing erin zit kwam eigenlijk door iets wat niet lukte: 'In 2009 deed ik auditie voor de plek van solobassist in het Concertgebouworkest en ik verloor van Dominic Seldis. Het klinkt misschien raar, maar achteraf is dit heel goed geweest voor mijn carrière. Ik besloot namelijk mijn blik te verleggen naar het buitenland. Ik ben verder gaan studeren bij Bozo Paradzhik in Freiburg. Daar, uit de schaduw van mijn vader, heb ik mij echt verder kunnen ontwikkelen en ben ik de bassist geworden die ik nu ben.'

Rick Stotijn is een veelgevraagd aanvoerder van basgroepen.
Na vaste posities in Arnhem en Amsterdam werd hij bijna leider van de bassectie van het London Symphony Orchestra. 'In Londen moesten ze heel lang nadenken of ze met mij verder wilden.
Uiteindelijk zeiden ze ja, maar toen had dirigent Daniel Harding mij al gevraagd voor het Zweedse Radio-orkest. Ik was daar superblij mee want ik heb al lang een voorliefde voor Saabs, Volvo's en de Zweedse natuur. Ik heb daar nu een halve baan, dat geeft me veel vrijheid en bovendien mag ik er regelmatig solo spelen.'

Die vrijheid gebruikt Rick om dingen te doen waar hij zin in heeft. Zo speelt hij in kleine bezetting en bast hij in samengestelde orkesten als het Luzern Festival Orkest, Chamber Orchestra of Europe en het Mahler Chamber Orchestra. Alle drie deze orkesten bestaan uit de internationale crème de la crème van muzikanten. Maar het meest gaan zijn ogen fonkelen als hij het heeft over zijn solowerk, de band Orbi en het Stockholm Syndrome Ensemble.

In de klassieke muziek is de contrabas vergeleken met bijvoorbeeld de viool, cello of piano onderbedeeld in het aantal voor het instrument geschreven stukken. Klassieke contrabassisten,

>

en zeker Rick, zijn vaak meer dan hun collega's op zoek naar nieuw materiaal en bewerkingen.

Verschillende componisten schreven nieuwe werken speciaal voor Rick. Zo schreef Martijn Padding een nieuw basconcert en maakte Michel van der Aa een stuk voor Rick en zijn zus, de mezzosopraan Christiane Stotijn.

Naast nieuw werk laat Rick regelmatig bestaande stukken arrangeren waarbij hij bijzonder innig samenwerkt met arrangeur Marijn van Prooijen. 'Marijn kent mij en is zelf ook bassist. Daardoor kent hij het instrument heel goed en bovendien is hij niet zo braaf,' vertelt Rick met een veel betekenende glinstering in zijn ogen. Niet te braaf wil vooral zeggen dat Marijn de bas van alle kanten laat schitteren. Lyrisch, percussief, extra hoog en op een vijfde snaar extra laag.

Muse, Metallica en Mahler

Arrangeur Marijn van Prooijen is van vele markten thuis en speelde ook een rol in het ontstaan van Orbi, The Oscillating Revenge of the Background Instruments. Een wonderlijke band met de obscure bezetting bestaande uit contrabas, fagot, slagwerk en Hammond orgel.

Het idee iets met Hammond te doen kwam van fagottist Bram van Sambeek. 'Hij wilde voor zijn soloplaat per se iets met Hammond doen. Marijn van Prooijen heeft ons toen meegenomen naar een concert van Sven Figee oftewel Sven Hammond en het leek ons een vet experiment. We namen het nummer Harlem Nocturne van Earle Hagen op en langzaam ontstond er het idee voor een heuse band.' Orbi is zowel voor popmuzikant Sven Hammond als voor de klassieke Bram en Rick een uitdaging want het repertoire gaat alle kanten uit. 'We spelen Metallica, Muse maar ook Mahler en nieuw werk van componisten als Florian Maier. Bij het klassieke werk moet Sven echt studeren en bij de 'lichte' stukken moeten wij onze oren extra goed openzetten.'

Een beetje hang naar de niet-klassieke muziek heeft Rick altijd gehad. 'Ik werd pas echt warm voor het klassieke werk toen ik in het Jeugdorkest Nederland zat. Daarvoor was ik eerder geneigd om Michael Jackson uit te zoeken op contrabas.'

Behalve in Orbi steekt pop, rock en funkmuziek ook regelmatig de kop op in zijn werk als contrabasprofessor aan de Robert Schumann Hochschule in Düsseldorf. 'Als bassist ben je het aan je instrument verplicht kennis te maken met die andere genres waar ons instrument zo groot in is: de jazz en funk bijvoorbeeld. Je wordt daar ook een betere klassieke muzikant van. Ik daag mijn leerlingen dan ook regelmatig uit om bijvoorbeeld Mozart swingend te spelen of om de fameuze baslijn van Joe Dart's Dean Town strijkend uit te zoeken en dan te spelen met verschillende streekvariaties.'•

rickstotijn.com

Lees, luister en kijk verder op deBassist +

WEBSITE Spoedcursus contrabas als klassiek solo-instrument SPOTIFY speellijst

www.debassist.nl

Chocolade en houten speelgoed

'Ik ben eigenlijk de hele tijd op zoek naar nieuwe spullen', bekent Rick. 'Iedere bas heeft weer zijn eigen kwaliteiten. De ene heeft een mooi warm laag terwijl de andere weer verder draagt in de zaal.' Op het moment van schrijven had Rick thuis acht contrabassen en twee familieleden van de contrabas: een violone, de voorganger van de moderne contrabas uit de barok, en een Fender Precision. 'Ik ben geen basgitarist en ook geen violonespeler, maar je leert toch altijd wat als je zo'n familielid bespeelt.'

Het arsenaal contrabassen van Rick is divers. Hij heeft verschillende oude bassen uit de achttiende en negentiende eeuw van zowel Duitse als Franse en Britse bouwers. Een bijzonderdere bas is er een van de beroemde bouwer John Lott sr. 'Italiaanse bassen zijn geweldig, maar een echt goede oude Engelse: die zijn zo romig. Als ik op mijn Lott speel, man, dat is echt pure chocolade met stukjes noot!'

Rick heeft zowel vier- als vijfsnarige contrabassen. Vrijwel iedere viersnaar voorziet Rick vrijwel meteen van een extention van Melle Wondergem, die de E-snaar verlengt tot een lage C. Eén bas heeft zowel een vijfde snaar als een extensie. 'Dat instrument heb ik in bruikleen van het Nationaal

Muziekinstrtumentenfonds, het is een Galliano uit 1846. Ik kan er twee verschillende sets snaren opzetten: C-A-D-G-C of G-E-A-D-G. Snarenfabrikant Thomastik-Infeld heeft er speciaal de Stotijnsnaar voor ontwikkeld: een verlengde B-snaar die tot een lage G kan.' Thomastik bood Rick meteen een endorsement aan, maar

dat was wat lastig. 'Behalve de laagste snaar speel ik eigenlijk altijd op Pirastro Flat Chrome Steel snaren, die passen het beste bij mij.' Rick bedankte voor de eer, maar schreef wel meteen een mailtje naar de concurrent en is nu Pirastro-artiest.

Behalve mooie oude bassen heeft hij ook twee nieuw gebouwde instrumenten: een bas in gitaarmodel van Sergio Scarmelli en een bas die Harry Jansen speciaal voor hem maakte bij de gelegenheid van zijn 25-jarig jubileum als bouwer. 'Een nieuwe bas laten bouwen is altijd een mooi, bijzonder en leuk proces. Wat kan een bouwer? En wat wil ik?'

Wie het strijken wel eens serieus geprobeerd heeft, weet dat ook strijkstokken een verschil maken, dus ook hierin grossiert Rick. Net als bij zijn bassen is het een melange van oude klassiekers als Pfretzschner en Penzel en nieuwbouw van o.a. Milan Oubrecht. 'Ik heb al die verschillende stokken en bassen natuurlijk voor mezelf maar ik vind het ook fijn om regelmatig wat uit te kunnen lenen aan mijn studenten zodat zij wat nieuws kunnen proberen.'

Tot slot lopen we nog even het kleine werk na. Om ervoor te zorgen dat zijn strijkstok genoeg grip heeft gebruikt Rick verse hars van Pops en voor het meer experimentele werk gebruikt hij een Shadow 965 NFX element, een handgemaakte Ear Trumpet Nadine microfoon en lust hij zijn contrabas wel eens door een Boss ME-508 effectbak.

aren geleden, in de discussie over wat nog verantwoord is en wat niet, is het idee geboren om met certificaten te gaan werken bij het gebruik van palissander en aanverwante houtsoorten, tegenwoordig vrolijk samengevat als rosewood. Op zichzelf niet verkeerd, want ja: er wordt rücksichtslos gekapt in onze regenwouden voor maakt niet uit wat voor doeleinden. Als het maar hier en nu geld oplevert. Fout bezig met z'n allen, want duurzaamheid (en daar hebben we het over) gaat over langetermijndenken. Over je eigen tijdlijn heen kunnen kijken en je realiseren dat je er dáár ook dán nog toe doet. Dat is 'eeuwig leven', voor de gelovigen onder ons. Snap dat dan 'ns.

Echter, daar waar allerlei morele certificaten de kop op steken, ontstaan er in het kielzog daarvan vrijwel gelijk alternatieve manieren om die certificaten ook te kunnen bemachtigen.
Bekende voorbeelden zijn natuurlijk de voedselindustrie en de afval-, of zoals dat tegenwoordig heet, grondstoffenindustrie.
En dan het gesjoemel met het begrip groene stroom en biomassa.
Nee, mij een brug te ver zo'n certificaat en een flinke rode vlag.

Wat betreft het rosewood is er dan maar één manier om alle twijfel weg te nemen en gelijk ook de meest logische: niet meer gebruiken. Gewoon alleen nog maple toetsen gebruiken of inlandse alternatieven zoeken voor het rosewood. Het is toch al discutabel of je het verschil überhaupt hoort. Zodra je namelijk op een palissander toets speelt zíe je hem ook en ben je al psycho-akoestisch voorgeprogrammeerd. Maar aan de andere kant zijn er mensen die zelfs menen te kunnen horen dat een hals een parelmoeren blokinleg heeft. Knap.

Terug naar mijn hout. Wel opgebruiken wat hier op voorraad ligt, natuurlijk. Naast een aantal toetsen van ebben, Indisch palissander, cocobolo en padoek liggen er ook nog een behoorlijk aantal van Santos palissander. Ooit liet ik die zagen door Henk.

Van Henk kreeg ik zeven jaar geleden een mailtje. Zo uit het niets. Met de vraag of ik geïnteresseerd was in speciale houtsoorten, daar ik gitaarbouwer ben. Het was nota bene slechts 20 minuten rijden vanuit Winterswijk en Henk verzekerde mij dat er veel moois tussen zat. Hij had het twintig jaar daarvoor van zijn vader overgenomen, die meubelmaker was en destijds met pensioen ging. De voorraad zelf lag er op dat moment ook al zeker twintig jaar.

Ik viel voor de kreet Santos palissander en toog naar het nabijgelegen Eibergen. Op het opgegeven adres trof ik een pracht van een werkplaatsje en Henk in lichtblauwe stofjas. Henk was in navolging van zijn vader ook meubelmaker geworden en ging nu eveneens met pensioen. Opruimen dus. Geen opvolger. De stukken Santos waren oogverblindend mooi en Henk zou er voor de afgesproken prijs tien toetsen van zagen en ook nog 'ns een bovenblad uit drie stukken maken, maar zó dat je het niet kunt zien. Vakmanschap. Het resultaat mocht er zijn. Werkelijk prachtig. Ik heb er intussen een aantal halzen van gemaakt en stuk voor stuk zijn ze uniek en enorm muzikaal. Ik ben er zuinig op en pas het toe waar het er echt toe doet en zal het met plezier opmaken. Ik heb van Henk trouwens nooit een certificaat gehad. •

Basbouwer **Peter Boekholt** studeerde van 1983 tot 1988 aan de Arnhemse kunstacademie om erachter te komen dat het bouwen van een goede bas ook een hele kunst is. **pbbass.com**

Nummers instuderen: tips & tricks

Zo veel toffe nummers en zo weinig tijd. In deze workshop een paar tips voor het instuderen van nummers. Niet wetenschappelijk onderbouwd, maar gebaseerd op eigen ervaring - en fouten.:)

Bereid het áltijd voor

Staan er nummers op de lijst die je al eens hebt gespeeld en wil je die overslaan in je voorbereiding? Doe toch altijd een kleine check. Wordt er in dezelfde toonsoort en vorm gespeeld? Wat voor eindje? Zijn er andere extra afspraken gemaakt? Het hoeft niet veel tijd te kosten, maar zorgt ervoor dat je de partij met overtuiging speelt (en scheelt tijd tijdens de repetitie).

Luister het nummer door - deel 1

Dit lijkt misschien te logisch om niet te doen, maar tijdsdruk maakt het verleidelijk om alleen snel naar de akkoorden of partij te kijken. Een nummer luisteren zorgt er juist voor dat je het sneller kent. Niet op 'bezuinigen' dus!

Staar je niet blind op de vorm

Is de intro 8 maten, couplet 16 maten, dan pre-chorus? Goed om te weten, maar niet goed om aan vast te klampen. Tijdens een optreden kan er iets gebeuren waardoor je van de vorm moet afwijken. Tip: de zang is leidend - als je die volgt en ondersteunt, dan blijft het nummer goed klinken.

Het nummer niet steeds van voor af aan oefenen

Dit is tijdrovend: wanneer je bij een moeilijkheid steeds stopt en opnieuw begint, oefen je steeds het deel dat je kent. Het is dan beter om de moeilijkheid los te checken. Hetzelfde geldt voor lezen van partijen: in plaats van vanboven af te starten en iedere maat te lezen (die vaak veel gelijkenissen hebben), kun je de partij eerst scannen, in delen opsplitsen en los bekijken.

Wil je zonder bladmuziek spelen? Ditch je partij.

Wanneer je een nummer ingestudeerd hebt met een partij of aantekeningen, kan het lastig zijn om daar los van te komen. Zo lang je ernaar kunt kijken, hoef je niet je uiterste best te doen om het te onthouden.

Draai het blaadje om en speel het nummer. Bestudeer daarna de delen die je nog niet wist en doe het opnieuw. Zo focus je steeds gericht op wat je nog uit je hoofd moet leren. Het is ook niet tof om zonder partij op het podium te staan als je niet helemaal zeker bent of je hem kent: maak eventueel wat kleine aantekeningen op de setlijst.

Wanneer start je?

Ik merk dat een setlijst nog wel eens verandert, dus ik start niet te vroeg met de voorbereiding om dubbel werk te voorkomen. Je zorgt er dan voor dat je, vanwege de tijdsdruk, automatisch gaat focussen op efficiëntie - Parkinson's Law op een gunstige manier. Blijf wel realistisch: ik hoef waarschijnlijk niet te vertellen dat té weinig tijd niet geweldig uitpakt.

Leer niet alleen figuren

Bij het spelen op de bas zie je bijna automatisch figuren/vormen op de toets - wat op zich handig is, maar het maakt je ook kwetsbaar als dit je enige strategie is: weet je niet meer precies de positie of de vorm van het figuur, dan kun je de mist in gaan. Daarnaast heb je eigenlijk vaak ook niet echt een idee wat je precies aan het doen bent, wat fouten opvangen lastig maakt. Door de context te bekijken, zoals de grondtoon/akkoord, creëer je meer houvast.

Niet te snel inzoomen op de details

Details komen niet tot zijn recht zonder een goede basis. Door te weten wat de basis van een loopje is, ga je op een natuurlijke manier accenten leggen. Hierdoor gaat je spel vloeiend klinken. Het kan het instuderen ook gemakkelijker maken omdat je de partij nu kunt opbouwen van basis naar steeds complexer. Probeer eens met zo min mogelijk noten de partij overeind te houden: wat blijft er dan over? Van daaruit kun je aanvullen.

Luister het nummer door - deel 2

Bij een tof nummer wil je meteen meespelen, maar door eerst naar de originele partij te luisteren hoor je dingen die niet in een partij staan, zoals sound, timing, versieringen, etc., die je dan vaak automatisch meeneemt in je eigen spel. Dat is waardevoller dan efficiëntie.

Sanne Verbogt is Master of Music en Master in de Opleidingswetenschappen. Deze kennis combineerde ze om haar lesmethode SV Method uit te brengen. Naast bassiste in diverse bands is Sanne docent aan het Codarts conservatorium. symethod.nl

ill orkshop

Pino Palladino, baslijnen

In het prille begin van De Bassist heb ik al eens een workshop aan Pino Palladino gewijd. Naar aanleiding van het interview elders in het blad wil ik nu enkele minder vaak nagespeelde Pino-baslijnen bespreken.

Als het om Pino's fretloze werk gaat worden vrijwel altijd zijn klassieke baslijnen bij Paul Young aangehaald. In de jaren tachtig en begin jaren negentig werd hij op talloze sessies gevraagd juist vanwege zijn fretloze spel. Later is hij vooral te zien met zijn gefrette Precision en is de fretloze StingRay helaas wat naar de achtergrond verdwenen.

Een album dat vol staat met fretloze pareltjes is I Assassin van Gary Numan uit 1982. Pino laat in verschillende nummers horen dat slappen op een fretloze bas goed kan klinken, zoals in het nummer White Boys And Heroes (voorbeeld 1).

Het slappen komt ook terug bij het intro van Hot Fun van Paul Young uit 1985. Dit keer zijn het octaven gecombineerd met slides. Bij het tweede deel van het nummer horen we zijn befaamde octaversound, maar de mooiste baslijn uit dit showcasenummer voor fretloze bas is de lijn bij het couplet (vanaf 0:49). De grote sprongen over vier snaren maken dit een zeer uitdagende partij! (voorbeeld 2) Een sprongetje in de tijd brengt ons naar 2013 met een live-uitvoering van het nummer Sanctified van Nine Inch Nails (voorbeeld 3). Pino speelt een hele andere baslijn dan bij de oorspronkelijke versie. Een lekkere groove die veel gebruikmaakt van de losse E-snaar en eindigt met een mooie octaafslide, uiteraard met vibrato!

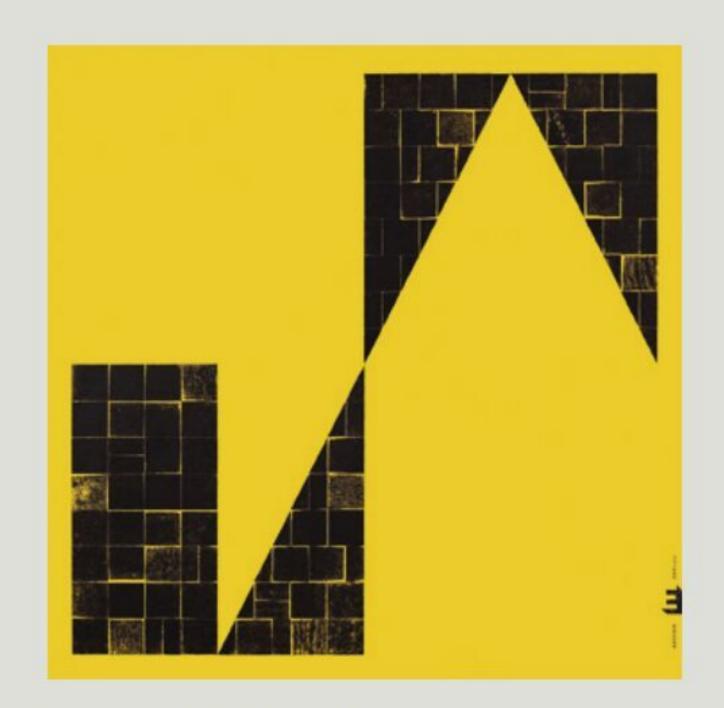

Barend Tromp speelt bas in diverse bands en doceert bas en gitaar. Naast bassist is hij muziekwetenschapper, componeert hij veel en is hij naar India gereisd om sitar te studeren. **bmi-music.nl**

Albumtips

Dave Holland Another Land

Bassist: Dave Holland

Edition Records

Met zijn 75 jaar blijft Dave Holland mateloos actief. Another Land is zijn 50e (!) album onder eigen naam. Het is een trioplaat, met de ook op deze plaat weer veelzijdige gitarist Kevin Eubanks, met wie hij al vaak samenspeelde, en drummer Obed Calvaire. De muziek schiet heerlijk alle kanten op. De eerste track Grave Walker is heavy fusion, met een erg lekkere gedempte baslijn, waarna Holland in de wat zoete titeltrack meteen naar zijn contrabas grijpt, met opnieuw zo'n herkenbaar Holland-style basfiguur. Mijn favoriet: Gentle Warrior met een vette contrabas; wow, wat een toon! De plaat is in twee dagen opgenomen nadat het trio na een flinke tour goed op elkaar ingespeeld was. En dat is te horen!

Erk Willemsen

Aafke Romeijn Godzilla

Bassist: Hidde Roorda

Eigen beheer

Aafke schreef een boek, een dichtbundel, maar wij kennen haar natuurlijk vooral als muzikant. De dichtbundel gebruikte ze als basis voor Godzilla. De teksten en kraakheldere zang staan centraal en ze heeft kurkdroge beschouwingen, prachtige vergelijkingen en slimme beeldspraak. En ze houdt je soms een spiegel voor en dat met een vleugje humor. Aafje wordt - terecht - gezien als een van de beste tekstschrijvers in onze taal. De teksten zijn voorzien van dikke beats, ouderwetse synths en pulserende octaafbassen die jaren tachtig schreeuwen zonder dat het gedateerd klinkt. Teksten waar je over na moet denken met vette dance eronder? Je verwacht het niet, maar op de een of andere manier klopt het.

Barend Tromp Six Against Four

Bassist: Barend Tromp

Eigen beheer

Barend Tromp – bekend van onze workshops - is van alle markten thuis en dat is te horen op zijn nieuwe plaat die je meeneemt op reis. Op Six Against Four horen we elementen uit de fusion, wereldmuziek, seventies prog en elektronische muziek, die gemengd worden met funk- en danceinvloeden. Compositie en groove staan centraal in de elf nummers. Naast natuurlijk de viersnarige,

Royal Blood Typhoons

Bassist: Mike Kerr

Warner

Royal Blood is een echte bassistenband en natuurlijk kwam zanger/bassist Mike Kerr ooit al met een groot interview voorbij in De Bassist. Het duo bracht onlangs het derde album uit en

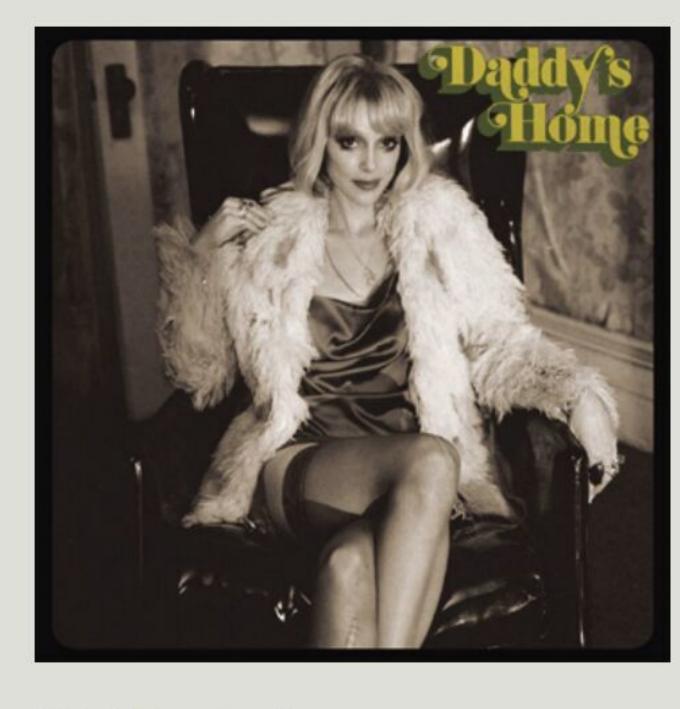

dat is best wel verrassend. De ingrediënten van Royal Blood zijn relatief simpel. Met zware drums als basis split Mike Kerr zijn bassignaal en de aparte kanalen gaan via octavers, pitchshifters en veel drive naar gitaar- of basversterkers. Hij neemt zo in zijn eentje bas, gitaar en zang waar. Dikke riffs zijn de basis, met vleugjes blues en stoner. Het is daarom ook niet vreemd dat Josh Homme van Queens Of The Stone Age dit album produceerde. Is het dan een duidelijke opvolger van de eerste twee albums? Nee, zeker niet! Natuurlijk zijn de drums en de vuige riffs gebleven, maar we horen vleugjes dance en disco en hier en daar denken we ook een beetje aan Muse. Verfrissend, net even anders, hoewel het de echte Royal Blood-fan niet zal afschrikken.

Chris Dekker

zessnarige en fretloze bas hanteert
Barend moeiteloos de gitaar, fretloze
gitaar, synths en ook nog de sitar en
hij deed de programmering. Er staan
zeven instrumentale nummers op het
album en vier nummers met vocalen
die worden verzorgd door Gregoor
van der Loo (Gracerooms) en Brenda
Nijsen.

Maarten Plukker

St. Vincent Daddy's Home

Bassist: Jack Antonoff, St. Vincent

Virgin

Voor haar nieuwe album vol zeer sterke songs liet Annie Clark, oftewel St. Vincent, zich inspireren door de jaren zeventig en in plaats van veel elektronica horen we nu veel prachtig gitaarwerk, met flanger en phaser, sitar, oude holle bassen en Wurlitzer. En dan zijn er de heerlijke koortjes. Op bas hoor je Annie zelf, maar vooral Jack Antonoff, bekend van Lorde, Taylor Swift en Lana Del Rey. Annie vertelde ons: 'Ik wist dat Jack een geweldige producer, songwriter en gitarist is, maar niet dat hij een beest op bas is. Hij kon echt zijn Jaco Pastorius-fantasieën uitleven op dit album. Dat was erg cool.'

Voor de gearnerds: Jack en Annie gebruikten beide een oude, halfholle Fender Coronado II.

Chris Dekker

Madlife Live Sessions At De Roode Bioscoop

Bassist: Madelief van Vlijmen

Eigen beheer

Haar debuutalbum Swans & Foxes is nu eindelijk uit – we plaatsen vorig jaar al een recensie – op de streamingdiensten en zelfs op cassettebandje bij het label Music On Cassette! Dat past helemaal bij de eighties-vibe van de band, met de vele synthlagen en fretloze baspartijen. Ondertussen bracht Madelief (het brein achter Madlife) een akoestische live-ep uit met songs van het album en een nieuw nummer. Met slechts drums, viool, twee achtergrondzangeressen en Madelief op zang en (contra)bas, blijven de slimme en catchy nummers overeind. De spaarzame bezetting laat de nummers ademen en in combinatie met de stijlvolle live-video's (op Youtube) zien we een mooie andere kant van dit grote (bas)talent.

Peter Hugenholtz

Amsterdam Guitar Heaven

Zaterdag 20 november 2021 Q-Factory Amsterdam

GEARSHOW GITAAR & BAS

Informatie inwinnen over reserveren van een stand? info@amsterdamguitarheaven.nl

GITAAR- EN BASWORKSHOPS

en avondconcert

BULLANGS BILLIANGS

rank sierde een paar jaar geleden onze cover, hij schreef een serie columns en binnenkort verschijnt er een boek van zijn hand over de band: Be Frank, 60 jaar Bintangs door de ogen van Frank Kraaijeveld. We vonden het hoog tijd om zijn collega's eens aan het woord te laten.

HERMAN DEINUM - Cuby + Blizzards

'Nederland heeft niet veel bassisten die je gelijk aan hun sound herkent, Frank is er één van! Hij weet nog altijd zijn sound en herkenbare notenkeuze neer te zetten, niet gestoord door 'te' veel moderne invloeden. De Bintangs zijn, naar mijn mening, altijd wat ondergewaardeerd, met te weinig airplay Moet niet mogen!'

JAN WILLEM SLIGTING - Barrelhouse

'Als middelbare scholier hoorde ik de Bintangs' You Can't Judge A Book By The Cover voorbijkomen op de ijsbaan en dat maakte indruk. Hij was mij een generatie voor, hoewel we slechts een paar jaar schelen. Als je zestien bent kijk je op tegen iemand van negentien. Ik vind de lp Genuine Bull, die ze in Wales opnamen, erg goed. De muziek van Frank is muziek die je speelt. Je oefent het niet, maar je speelt het. Ook in het oefenhok: je speelt het.'

REMUS AUSSEN - De Bassist

'Frank is echt een dragende persoonlijkheid op het podium, zowel bas- als stemwise, en ik heb hem minstens even hoog zitten als zijn 'isofoon' Lemmy: hun bas - vaak basakkoorden - en stem raspen en scheuren, waarschijnlijk van de industriele as waaronder ze allebei opgegroeid zijn. Frank onder die van Tata Steel, Lemmy onder die van de keramische industrie van Stoke-on-Trent. Frank is trouwens een vreselijk aardige gast.'

RINUS GERRITSEN - Golden Earring

'We zijn ongeveer gelijk begonnen. Wij hadden al wat bekendheid en we speelden in Beverwijk, voor eerste keer met een grote band. Eerst speelden de Bintangs, als lokale helden, toen wij en daarna The Kinks. Het was de regio van de Bintangs en ze waren heel competitief. Zo van: dit is onze stad en wij zullen wel even laten zien dat we hier de beste zijn. Ik vond het daarom extra tof dat ze me later vroegen om in Paradiso met een jubileumconcert mee te spelen. Frank en ik speelden beiden bas en ik kon lekker hoog spelen. Frank is echt de leider van de band en hij heeft een authentieke sound. Ik had een Danelectro, maar die kon na een paar jaar spelen het museum in. Frank bleef er op spelen en de bas is inmiddels verroest en vol gaten. Zijn sound is lekker ouderwets. Krang, krang, vol vervorming, niet bang voor wat valsheid en het knalt. Dat rauwe, dat jeugdige, het bijna vastklampen aan hoe het vroeger klonk: dat vond ik mooi om te zien!'

MONSIEUR PAUL - Triggerfinger

'Ik ben een absolute fan van de Frank als muzikant en als mens. Ik zag hem voor het eerst op de eerste of tweede Rock Werchter, lang geleden. Ik was nog gitarist, ik had nog nooit van ze gehoord, maar opeens was er dat Hollandse monster met die oude Danelectro, volgens mij op een oude London City. Hij had zo'n vet geluid! Later hoorde ik meer bassisten met

De Bintangs bestaan dit jaar zestig jaar en er komt nog steeds nieuwe – en oude – muziek uit. De band wisselde vaker van leden dan de bassist van snaren, maar het is juist die bassist die bijna de hele periode aan het roer stond van de predikers van de Hoogovens Sound: Frank Kraaijeveld.

Framk Kraaijevel

zo'n geluid, maar nooit zo naturel en organisch. Dat kan je niet met pedalekes nadoen. Het heeft zo'n impact op me gehad. Dat heeft me over de streep getrokken: zo'n geluid wil ik en zo'n band. De bezetting met Harry Schierbeek op drums was de strafste samenstelling: zo vettig! Alle bluesbands hadden keurige, geijkte baslijnen en een clean geluid en toen kwam die wildeman. En dat is ie nog!'

'Waar hij zijn energie vandaan haalt? Hij heeft een gezegende leeftijd, maar als ik tekeer zou gaan als hij, moet je na vijf minuten een ambulance bellen. Hij heeft zoveel positieve energie. Die voel je ook als je met hem op het podium staat. Red Bull? Nee, de Frank geeft je vleugels! Hij trekt iedereen mee. Ik vroeg hem eens over zijn energie: net als Rinus rookt hij geen sigaretten en gebruikt hij geen alcohol. Ook rock 'n' roll! Hij is een fenomeen.'

'Als hij gitaar speelt, is dat net zo rudimentair en to the point als wanneer hij bas speelt. Dit is gevaarlijk om te zeggen, maar in Europa zijn Rinus Gerritsen en Frank Kraaijeveld echt uniek en ze behoren tot de ultieme top. Ik was starstruck toen ik beide voor het eerst ontmoette. Dan ga ik stamelen en onzin uitkramen, maar ze zijn ontzettend vriendelijk. Toch blijf ik - positief - geïntimideerd. Het kleine jongetje dat de grootmeesters de handen mag schudden. Lemmy is ook zo uniek en de bassist van Deep Purple: die oude knarren lezen je met hun vingers in de neus de les. Wij moeten nog veel leren. De oudere gasten, zoals Frank, Rinus en Henny Vrienten, spelen op zo'n eigen manier; die hebben dat zelf moeten uitvinden.'

'Meer jongeren zouden in de Bintangs moeten duiken. Ik heb Giel Beelen live op de tv de les gelezen omdat hij de band niet kende. Dat moet je van een Belg horen? Shame on you! Zo kwam het contact met Frank. Hij zag dat, legde contact en met een jubileumconcert hebben we op twee bassen staan raggen. We hebben veel dezelfde interesses op vele gebieden. Oh ja, luister eens naar Bayou Woman van Genuine Bull (zie debassist.nl, red.). Dat begin met drum en bas is zo vettig!

JAAP VAN EIK - Cuby + Blizzards, Moans, oprichter Musicmaker

'Ik heb grote bewondering voor Frank dat hij nog steeds door rockt! Ruig en gedreven als altijd. Ik doe het 'm niet na. Het is altijd leuk om met Frank te praten. We zijn leeftijdsgenoten, allebei bassist, allebei met een kunstacademie-achtergrond. We kennen elkaar sinds midden jaren zestig. Ik ging samen met Herman Brood naar een optreden van de Bintangs, we waren er helemaal stuk van. En ik heb een basriffje van Frank gejat: chromatisch in octaven opschuiven naar het volgende akkoord. Pas in 2003 heb ik dat opgebiecht!'•

Lees, luister en kijk verder op deBassist +

VIDEO Bayou Woman SPOTIFY Album Genuine Bull PODCAST Basgasten, aflevering 17 www.debassist.nl

Onze bladen voor muzikanten

Bestel ze los of word abonnee Dat gaat heel gemakkelijk via

muziekmagazines.nl

Proefabonnementen € 12,50

Jaarabonnementen vanaf € 20,90

Losse edities vanaf € 5,-

We sturen alles op zonder verzendkosten

We mogen weer! Guitar Summit in Mannheim is het eerste event waar we met De Bassist bij betrokken zijn, begin september. Eind oktober volgt het Dutch Double Bass Festival en in november ons eigen Amsterdam Guitar Heaven!

3e Dutch Double Bass Festival

op 28 en 29 oktober

Met onder meer Dave Holland en Hadrien Feraud

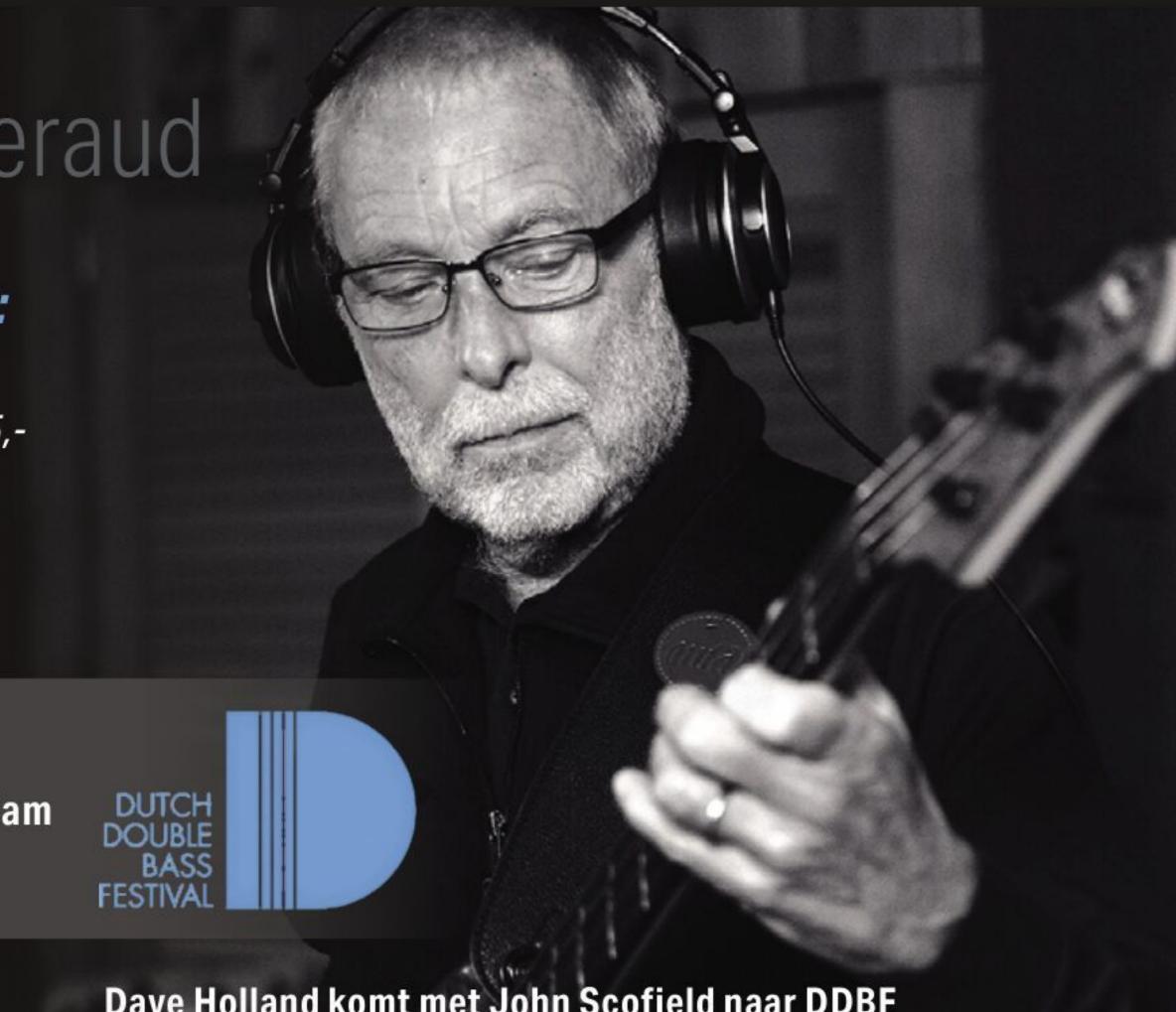
We kunnen de eerste twee namen bekend maken van bassisten die op de derde editie van het Dutch Double Bass Festival zullen aantreden, 29 en 30 oktober in Rotterdam. Dat zijn niemand minder dan een van de allergrootste bassisten ooit, Dave Holland, die een duoconcert met John Scofield zal doen, en de Franse bassist **Hadrien Farraud**, die met zijn band komt. Beide acts kun je vrijdag 29 oktober gaan zien. Met De Bassist zijn we opnieuw partner van dit festival. Heel veel meer informatie vind je op de Events-pagina van DeBassist.nl, en op de site van het festival.

Ticketactie 'De Bassist Early Birds': 10% korting!

Dagkaart vr 29 oktober niet € 38,95 maar € 35,-

Ga naar: ddbf.nl/bassist en gebruik code 'DDBFBassist2021'

Dutch Double Bass Festival - DDBF 28-29 oktober, Theater Zuidplein, Rotterdam ddbf.nl

Dave Holland komt met John Scofield naar DDBF

Guitar Summit

17-19 september in Mannheim

De Guitar Summit in Mannheim is binnen een paar jaar uitgegroeid tot de grootste gitaar- en basshow van Europa. In 2021 zijn we met De Bassist en onze collega's van Gitarist voor het eerst partner van deze beurs met gitaren, bassen, amps en effecten, met een enorm

workshopprogramma, electric & acoustic party's, een pedalshow en meer.

Meer nieuws op de Events-pagina op DeBassist.nl 1 juli start de kaartverkoop.

17-19 september, Guitar Summit, Rosengarten, Mannheim

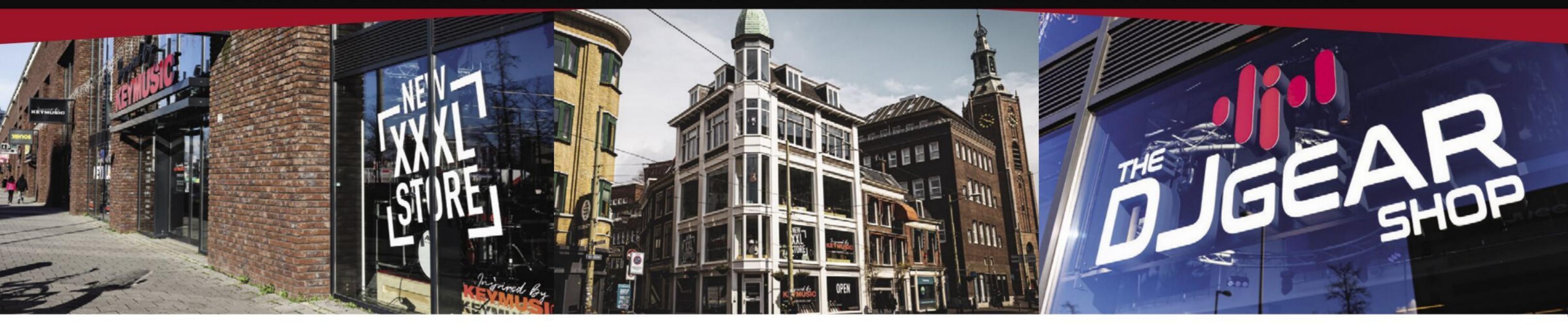
Amsterdam Guitar Heaven zaterdag 20 november, Q-Factory

We organiseren deze dag samen met onze collega's van Gitarist, Guitar Matrix, Gitaarschool Nederland en EGTA. zaterdag 21 november, Amsterdam Guitar Heaven, Q-Factory, Amsterdam gitarist.nl/events

ONTDEK DE KEYMUSIC STORE IN JOUW BUURT!

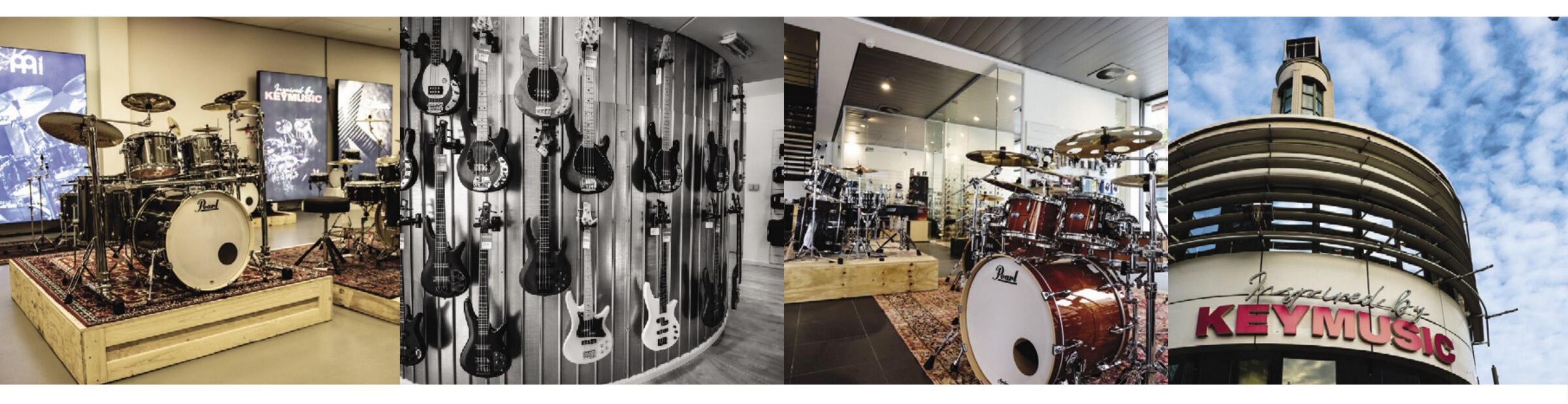

AMSTERDAM XL - THE DJGEAR SHOP AMSTERDAM NEW! - DEN HAAG XXL NEW!

THE DJGEAR SHOP DEN HAAG NEW! - DEVENTER NEW! - EINDHOVEN XXL

GRONINGEN - HEERLEN - LEEUWARDEN - ROTTERDAM XXXL - UTRECHT

ANTWERPEN XXL - ANTWERPEN OUTLET - BRUGGE - BRUSSEL - GENT
THE DJGEAR SHOP GENT NEW! - HASSELT - HERENTALS - KORTRIJK NEW!
LEUVEN - LUIK - MECHELEN - OOSTENDE NEW! - ROESELARE - SINT-NIKLAAS XXL

FR VALENCIENNES

ALLE INFORMATIE OVER ONZE WINKELS VIND JE VIA WWW.KEYMUSIC.COM

De bas#17

Frank Kraaijeveld's

'65 Danelectro Longhorn

Niet veel bassisten spelen zo lang op één type bas. Zelfs McCartney stapte even over op - onder meer - Rickenbacker. Frank Kraaijeveld kunnen we niet voor ons zien zonder die ene Danelectro Longhorn. Een bas die zo is afgeragd, dat we er bijna medelijden mee krijgen.

Nathan 'Nat' Daniel begon Danelectro in 1947 en hij bouwde gitaarversterkers voor postorderbedrijven, onder de namen Silvertone en Airline. Later kwamen er gitaren en bassen bij en ook de merknamen Coral en Danelectro werden gebruikt. De bijzondere glasvezel Airline gitaren werden trouwens - verwarrend - door Valco gebouwd.

Danelectro is op meerdere manieren bijzonder. Zo kwam het merk in 1956 met de
eerste zessnarige bas (denk aan de latere
Fender Bass VI) en Coral bracht de Sitar
op de markt. En die ken je natuurlijk van
vele sixtiesbands of recenter St. Vincent.
Terwijl veel Silvertones en Corals een
body van massief hout hadden, werden de
Dano's op een andere manier gebouwd:
een houten frame werd voorzien van een

voor- en achterzijde van masoniet, een soort hardboard. De zo ontstane holle body werd voorzien van elementen waarvan de behuizing werd aangeschaft bij een fabrikant van lippenstifthulzen. We noemen ze dan ook 'lipsticks'.

Een lippenstift gaat normaliter niet lang mee, maar een instrument wel. Ondanks het chroomlaagje heeft Frank Kraaijeveld de gaten in de elementbehuizingen van zijn '65'er gespeeld. Masoniet werd gebruikt als gevelbekleding of als aanrechtblad, maar de makers hadden nooit gedacht dat er bijna zestig jaar lang een Bintang op zou staan raggen, beuken, bloeden en zweten. Dat de bas nog in één stuk is, is de beste reclame voor het materiaal.

Aan ons zusterblad Musicmaker vertelde Frank ooit dat hij de bas kocht omdat hij lekker licht is en vet en scheurderig klinkt. Hij vervolgde: 'Een bas is voor mij echt een gebruiksvoorwerp; hij ziet er niet voor niets zo beroerd uit. Ik geef regelmatig een bassolo en dan sloop ik hem half. Dan knal ik hem tegen de speakerkast aan... geeft ie zo'n zalig geluid, net als bij Jimi Hendrix.'

Er gaat niets boven echte, door spelen verouderde bassen. Kunstmatig kan het ook en dan heb je relic, heavy relic en ver daarboven 'Kraaijeveld'. Fender zou er zomaar een paar duizend euro meer voor rekenen.

Judith Renkema's Favoriete Basplaat

Khruangbin Gon Hodo El Mundo

Judith Renkema speelt en speelde met JW Roy, Michael Prins, Komodo en Judy Blank. Ze was te gast in de podcast Basgasten en deze zomer komt haar eerste solowerk uit. Haar eigen muziek klinkt als een exotische soundtrack voor een jarenzeventig heist-movie. Maar waar luistert Judith zelf naar?

'Mijn ultieme basplaat is Con Todo El Mundo van Khruangbin. De baslijnen zijn prachtig en deze plaat als geheel voelt als thuiskomen. Deze muziek raakt me op een spiritueel niveau. Toen ik het openingsnummer Cómo Me Quieres hoorde, voelde het als een déjà vu. Als muziek die ik al eerder gehoord had en als een baslijn die ik zelf gespeeld zou kunnen hebben.'

'Deze plaat heeft ook om een andere reden grote betekenis. Jaren speelde ik als sessiebassist overal en bij iedereen en eind 2019 begon het te knagen. Ik miste diepgang in wat ik deed en denk dat ik er stiekem naar verlangde om zelf muziek te schrijven. Ik had nog nooit iets geschreven en was erg gewend geraakt aan mijn rol. Een artiest gaf mij een nummer en ik kleurde het in. Ik was erg bang om te beginnen en liet het elke keer maar liggen. Toen alles in maart 2020 ineens stil lag en ik gestript was van alle optredens waar ik me achter verstopte, kon ik er niet meer aan ontsnappen.'

'Terug naar deze plaat. Na ze ontdekt te hebben werd ik meteen Khruangbin-fangirl en ging ik interviews van de band lezen. Daaruit bleek dat bassist Laura Leezy autodidact was en dat gitarist Mark Speer haar vanaf het oprichten van de band had aangespoord om baslijnen te schrijven als basis voor de nummers. Dat pakte erg goed uit. De band is haar gevolgd in het proces van het leren bassen en dat verklaart voor mij ook waarom de lijnen zo fris en eigenzinnig klinken. Dat gaf mij een nieuwe insteek. Ik kon mezelf in Laura verplaatsen en voelde me in een zekere zin ook weer een beginnende bassist. Ik begon

met het schrijven van baslijnen en melodieën. Nu zijn we een jaar verder en ligt er een ep klaar met mijn eigen muziek die ik deze zomer ga uitbrengen.'

'Ik heb wat favoriete baslijnen: August 10, Maria Tambien, Cómo Me Quieres, Rules en Cómo Te Queiro. De bassound is warm en vol. De lijnen zijn speels, melodieus en übercool. Verder zijn de gitaarpartijen van Mark geniaal en de drums van Donald 'DJ' Johnson hebben de rust en focus van een karatemeester. Ik voel bij het luisteren veel dankbaarheid en zou hem iedereen aanraden, bassist of niet. Deze plaat betekent de wereld voor mij. Con Todo El Mundo.'

judithrenkema.nl

Lees, luister en kijk verder op deBassist +

PODCAST Interview Basgasten SPOTIFY Baslijnen van Khruangbin

www.debassist.nl

NEEM NU EEN JAARABONNEMENT OP OE BASSIST

En krijg als welkomstcadeau een proefabonnement op Musicmaker.

Of kies voor een introductiekorting!

Jaarabonnement:

4 edities € 24,90 met als welkomstcadeau een proefabonnement Musicmaker (2 edities t.w.v. € 12,50)

Jaarabonnement:

4 edities € 20,90

30% korting!

op de losse nummerprijs

Tweejaarabonnement:

8 edities € 35,90

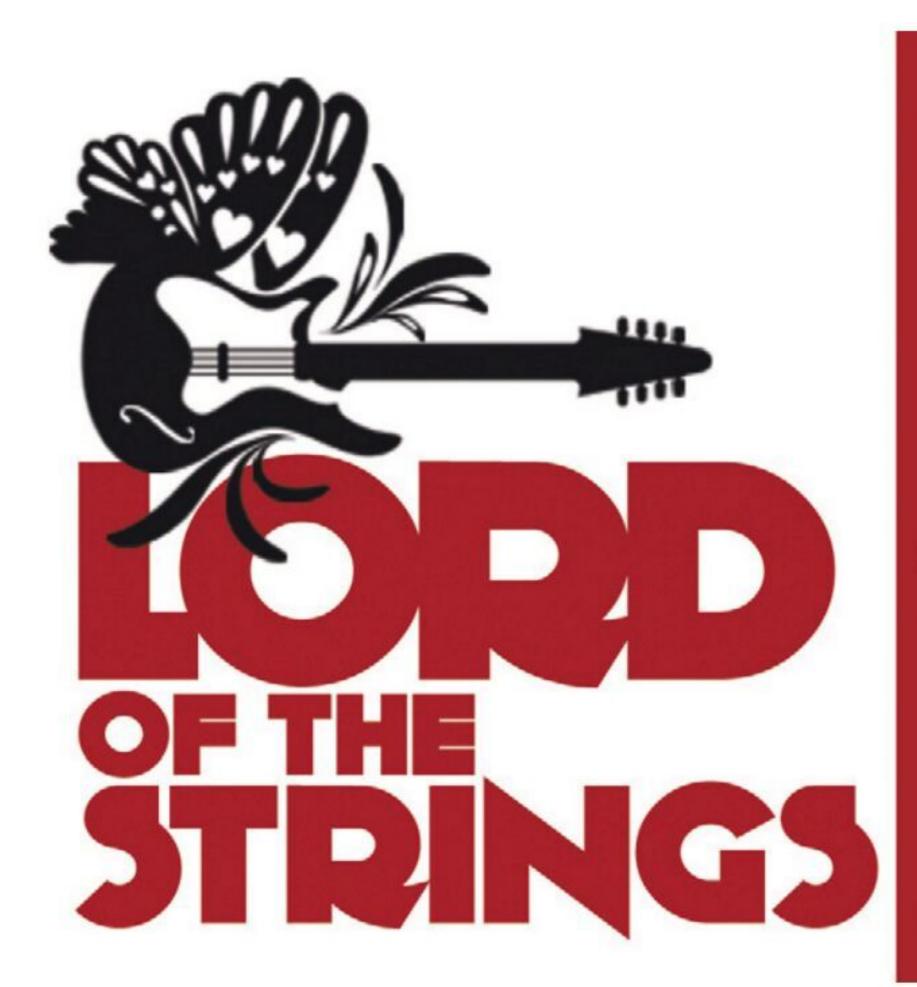
40% korting!

op de losse nummerprijs

Ga naar muziekmagazines.nl/debassist en kies je aanbieding!

europa's online snarenspecialist

t. +31 (0)33 453 74 16 www.lordofthestrings.com

Adverteerdersindex De Bassist 56 68 Mafico Amptec 53 Amsterdam Guitar Heaven Musicmaker Muziekmagazines.nl 60 Fender Hoshino The Music Alliance 6 HTD 26/27 Thomann Verbogt K18 53 67 KeyMusic Voerman & Meyer

Ampeg

53

DeBassist.nl website vernieuwd!

- · Geheel verbeterde ervaring op mobiel en tablet
- Top 10 best gelezen artikelen
- Uitgebreide testsectie, met meer dan 100 reviews
- Door de redactie geselecteerde coole video's
- deBassist+ extra's bij de magazine-artikelen

Check www.debassist.nl!

Lord Of The Strings

JERSTERKING NODIGE

WE GOT YOUR BACK!

Die 13 Verie 19 Ees

ALL-IN-ONE PREAMP PEDAL VOOR LIVE GIGS EN STUDIOSESSIES IDEAAL VOOR GEBRUIK BIJ IN-EARS!

VEELZIJDIGHEID AAN GELUIDEN MET 4-BANDS TOONREGELING EN 3-STAPS PRESET

PATTE VATE VATE

LICHTGEWICHT BUIZENVERSTERKER VAN SLECHTS 2,5 KG MET EXTREME VEELZIJDIGHEID AAN GELUIDEN.

VERKRIJGBAAR IN 500 WATT EN 1000 WATT

